

Siunnersuummut oqaaseqaatit

Oqaaseqaatit nalinginnaasut

1. Aallaqqaasiut

Siunnersuut Naalakkersuisut suleqatigiinnissamut isumaqatigiissutaanni aamma Naalagaaffiit Peqatigiit meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiissutaanni tamakkiisumik naalakkersuinikkut anguniakkanut tunngassuteqarpoq. Tamatuma saniatigut kommuninit aamma Namminersorlutik Oqartussani suliaqartut 2022-mi septembarimi isumasioqatigiissinneqarneranni eqqarsaatersuutit oqaatigineqartut atuutilersinneqarnissaat siunnersuummit anguniarneqarpoq. Siunnersuummi ”Meeqqat ulluunerani neqeroorutinut innersuunneqartarnerat pillugu inatsimmik nalilersuineq” pillugu misissuineq 2022-mi ingerlanneqarsimasut ilanngunneqarpoq, naliliinermi innersuussinermut atatillugu ajornartorsiutit qaqilerneqarlutik.

Suli atualerneqanngitsunut suliniuteqarnerup aaqqissuunneqarnissaa pillugu eqaatsumik atugassaqartitsinissaq siunnersuummi anguniarneqarpoq, tassani ilaatigut meeqqat inuusuttullu pillugit suliaasaqarfimmi qitiusumik suliaqartut suliniutinut aallartisarneqartunut atatillugu piginnittuunissaat isiginiarneqarluni. Suliaasaqarfimmi Inatsisartut inatsisaata atuuttup atulersinneqarneranut atatillugu allannguinnissamik pisariaqartitsinneqartut paasineqarsimasut iluarsinissaat siunnersuummi aamma anguniarneqarpoq.

Allannguutit ilaatigut ulluunerani neqeroorutinut utaqqisunut allattorsimaffimmut piunasaqaatit nammineq pingaarnersiorsimasat tunngavigalugit kommunalbestyrelsit ataasiakkaat inissamik tunniussisinnaanissaannut aamma imaqarpoq. Siunnersuummi meeqqanut mappinik digitaliusunik imaluunniit pappiliangorlugit sanasoqarsinnaanissaa aamma anguniarneqarpoq.

Siunnersuummi meeqqanut immikkut pisariaqartitsisunut atatillugu siusissumik iliuseqartariaqarnerup ersarissarneqarnissaa aamma siunertarineqarpoq. Tamatumani meeqqat ataavartumik timikkut, tarnikkut, paasinnissinnaanikkut malussarniutitigulluunniit pisinnaasakinnerusut imaluunniit allatigut immikkut pisariaqartitsisut ilippanaatiminnik tamakkiisumik piviusunngortitsinnaanissamut naammaginartumillu atuarnermik ingerlatsisinnaanissamut atatillugu meeqqat allat assigalugit sapinngisamik periarfissaqartinneqarnissaat qulakkearniarneqarpoq.

Siusissumik iliuseqarnikkut innarluuteqarnerup allatigulluunniit pisinnaasakinnerunerup sivisuumik sunniuteqaratarsinnaanera kingunerluuteqaratarsinnaaneralu annikinnerulertarpoq. Tamatumunnga atatillugu meeqqat immikkut pisariaqartitsisut sapinngisamik siusinnerpaamik misissorneqarnissaat pisariaqartoq nalilerneqarpoq, tamannalu nappaammik sukkasuumik suussusersiinissaq siunertaralugu suliaasaqarfiit akornanni pisariaqarluni assersuutigalugu isumaginninnermik peqqissutsimullu immikkoortut kiisalu perorsaanikkut tarnikkullu

atukkatigut siunnersuisarfik (MISI) peqataatillugit. Meeqqamut pitsaanerpaaq anguniarlugu perorsaaniikkut tarnikkullu atukkatigut siunnersuineq sulisunit, angajoqqaatut oqartussaasunit pilersorneqarneranillu isumaginnittunit atorneqakulanerusaaq.

Aamma malugeqquneqassaaq siusissumik iliuuseqarnissami nappaammik suussuserseqqaarnissaq pisariaqassanngimmat, meeqqallu immikkut pisariaqartitsineranut takussutissaqalerniariapat meeqqamut tapersersuinerup aallartinneqarnissaa siunertarineqarluni.

Inissisimaffinni tamani ineriartornermut ilinniartitaanikkullu iliuuserineqartut pitsanngorsarniarlugit ataqatigiissumik suliniuteqarnissaq siunertaralugu misissuinerit ingerlanneqartussat peqqissutsimik ineriartornermillu misissuinerit atualernissamullu piareersimanermik misissuinerit ingerlanneqartarnerisa attanneqarnissaat siunnersuummi pilersaarutigineqarpoq. Tassungaa atatillugu meeqqat atualernissamut piareersarnissaat atualernissamullu soqutiginnilersinnissaat anguniagaavoq pingaaruteqartoq, tamannalu sulii atualinngitsuni ingerlanneqartareerluni. Ilinniagaqalernissamut piumasaqaataavoq atualernissamut piareersimaneq ukiunullu naapertuuttumik ineriartorneq. Meeqqat atualinnginnerminni uummarissarneqarsimanissaasa qulakkeerneqarsimanissaa, nalinginnaasumik isummanik ilikkarsimanissaat, inooqataanermi piginnaasaasa ineriartorsimanissaat kiisalu immikkut pisariaqartitsinerit atatillugu misissorneqarnissaq siusissukkullu iliuuseqarfigineqarnissaq siunertaralugu nakkutigineqarsimanissaat pingaaruteqarpoq.

Perorsaasut, angajoqqaatut oqartussaasut pilersorneqarneranillu isumaginnittut akornanni suleqatigiinneq nukittorsarniarlugu, atuisunut ataatsimiititaliamut taarsiullugu taaguut angajoqqaat siulersuisui siunnersuummi ilanngunneqarpoq, tamatumani atuuffiit aamma allanngortinneqarlutik.

2. Siunnersuummi immikkoortut pingarnerit

1. Inatsisissatut siunnersuummi inatsimmi atuuttumi aalajangersakkat ilarujussui ingerlateqqinneqarput, matumani oqaasertaanik allannguinerit erseqqissaatillu ilanngullugit. Siunnersuut atuisumut piuminarsarneqarnerusimavoq, ilaatigut Inatsisartut inatsisaata kapitalii qulequttanik arlalinnik immikkortortalersorneqarsimallutik.

Siunnersuut Inatsisartut inatsisaannut atuuttumut allanngortitsinertut suliarinagu inatsimmik nutaamik siunnersuutitut suliarineqarsimavoq.

2. Meeqqamut pitsaanerpaaq Naalagaaffiit Peqatigiit meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiissutaanni artikeli 3-mi ilanngunneqarsimavoq, tassani meeqqat pisariaqartitaat allasimallutik. Meeqqat pisariaqartitaat pillugit taaguut siunnersuummi meeqqamut pitsaanerpaamut taarserneqarpoq, tamanna ullutsinni oqaatsinut atorneqartunut

naapertuunnerummat. Siunnersuummi meeqqanik ataasiakkaanik aalajangersimasumik naliliinerit aallaavigalugit pisinnaatitaaffiit neqeroorutillu ukkatarineqarput, taamaaliornikkullu meeqqamut pitsaanerpaaq qulakkeerneqarluni.

3. Siunnersuummi atuuffiup ataani meeqqat immikkut pisariaqartitsisut pillugit nassuiaat ersarissarneqarpoq, taamaalillunilu meeqqat ataavartumik timikkut, tarnikkut, silassorissutsikkut malussarniutitigulluunniit pisinnaasaat annikillisimasut siunnersuummi ilaatinneqarnissaat aamma qulakkeerneqarluni.

4. Inatsimmi maanna atuuttumi Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut ineriikkiartuutaasunik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsaat nr. 16, 3. december 2012-imeersumi § 9 naapertorlugu, kommunimi ulluunerani paaqqinnittarfiit imaluunniit angerlarsimaffimmi paarsisarfiit inissaqaleraangata, kommunalbestyrelse meeqqanik utaqqisut akornanniittunik toqqartuisassaaq. Toqqartuinerup inatsisartut inatsisaanni piunasaqaatit aalajangersimasut malippai. Utaqqisunut allattorsimaffimmut piunasaqaatit aalajangiunneqarsimasut malillugit ulluunerani neqeroorummi inissamut toqqaasinnaanerup kommunalbestyrelsini ataasiakkaaniitinneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq. Kisianni siunnersuutigineqarpoq meeqqat suli atualinngitsut akimmiffiit assigiinngitsut sunniivigeqatigiinneranni isumaginninnikkut ajornartorsiuteqarnertik, timikkut, tarnikkut, silassorissutsikkut malussaatiitigullu ataavartumik pisinnaasakinnerunertik pissutigalugu meeqqat allat assigalugit inuiaqatigiinni inuunermut peqataanissamut tamakkiisumik sunniutilimmillu peqataanissamut killilerneqartut salliunneqartussaassasut.

Utaqqisunut allattorsimaffimmut piunasaqaatit kommunalbestyrelsip meeqqat inuusuttullu pillugit politikiani allassimassapput.

5. Inatsimmi maanna atuuttumi Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut ineriikkiartuutaasunik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsaat nr. 16, 3. december 2012-imeersumi § 5, imm. 3 naapertorlugu, ulluunerani neqeroorut meeqqanut tamanut mappimik pilersitsillunilu imaanik nutarteriuassaaq, meeqqap malinnaaviginissaa siunertaralugu, immikkullu pisariaqartitsilerluni iliuuseqarfigineqartariaqalissappat pilertortumik suliniuteqarnissaaq tunngavissikkumallugu, soorlu meeqqap ilikkariartorneranut, ineriikkiartorneranut imaluunniit isumaginninnikkut ajornartorsiuteqarneranut tunngatillugu. Meeqqap mappia kingusinnerusukkut atualerluni atuarfittaavanut nuunneqassaaq, ulluuneranilu neqeroorutinit tamakkiisumik peerneqassalluni. Meeqqanut mappit digitalinngorlugit pappialanngorlugilluunniit pilersinneqarsinnaanerat siunnersuummi periarfissinneqarpoq.

6. Inatsimmi maanna atuuttumi Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut ineriikkiartuutaasunik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsaat nr. 16, 3. december 2012-imeersumi § 19, imm. 2 naapertorlugu ulluunerani paaqqinnittarfiup aqutsisua inini sulisut amerlassusilerneqarnerannut ilaangilaq. Ulluunerani paaqqinnittarfiimmi aqutsisup allaffissornikkut suliasanik isumaginnittussaanngippat inini amerlassusiliinermut

ilaatinneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq. Taamaaliornikkut inini amerlassusiliinerit akuleriissinneqarnerusinnaalissapput, perorsaasullu ataatsimoorlutik natermi allaffissornikkullu suliaassanik isumaginnissinnaassallutik.

Inatsimmi maanna atuuttumi Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut ineriikkiartuutaasunik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsaat nr. 16, 3. december 2012-imeersumi § 20 malillugu, meeqqat ataatsimoortut tamarmik minnerpaamik sulisorissavaat perorsaasoq ataaseq, perorsaanermik ilinniarsimasoq ataaseq ikiortilu ataaseq. Siunnersuummi allassimavoq sulisut amerlassusilerneqarnerannut atuuttumut aalajangersakkanik piviusumik nalileereernikkut kommunalbestyrelsi ulluunerani paaqqinnittarfik suleqatigalugu immikkut ittumik saneqqutsisinnaanissaanut periarfissaqartoq. Immikkut ittumik akuersissuteqarnissamut piviusumik naliliineq, assersuutigalugu sulisut perorsaanikkut piginnaasaat, meeqqat amerlassusaat aamma isumannaallisaanikkut illuutinullu illersorneqarsinnaasut pissutaatinneqarsinnaapput.

Inatsimmi maanna atuuttumi Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut ineriikkiartuutaasunik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsaat nr. 16, 3. december 2012-imeersumi § 19, imm. 3 naapertorlugu, ulluunerani paaqqinnittarfinni kommunit ingerlassaanni ulluunerani paaqqinnittarfiup aqutsisua kommunalbestyrelsimit atorfinitsinneqassaaq ataatsimiititaliamit atuisut ataatsimoorfiannit pilersinneqartumit inassuteqartoqareerneratigut. Siunnersuummi uani ataatsimiititaliamik pilersitsisarneq pillugu piginnaatitsissut kommunalbestyrelsip pilersitsisinnaalerneranut allanngortinneqarpoq. Inassuteqarnermut ataatsimiititaliaq siunnersuutigineqarpoq ulluunerani paaqqinnittarfimmit pineqartumit, angajoqqaat siulersuisunit aamma ingerlatsivimmit sinniisunik inuttalerneqassasoq. Taamaalilluni attuumassuteqarlutik peqataasut tamarmik inassuteqarnermut ataatsimiititaliami sinniisuutitaqarnissaat qulakkeerneqassaaq.

7. Inatsimmi maanna atuuttumi Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut ineriikkiartuutaasunik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsaat nr. 16, 3. december 2012-imeersumi § 21 naapertorlugu ulluunerani paaqqinnittarfinni kommuninit ingerlanneqartuni tamani atuisunut ataatsimoorfeqassaaq, taanna pilersorneqarneranik isumaginnittunik ulluuneranilu paaqqinnittarfimmi sulisunik inuttaqassaaq. Atuisut ataatsimoorfiat arlalinnik suliassaqarpoq.

Perorsaanikkut sulisut, angajoqqaatut oqartussaassuseqartut aamma pilersorneqarneranik isumaginnittut akornanni suleqatigiinneq pitsanngorsarniarlugu taaguut angajoqqaat siulersuisui siunnersuummi ilanngunneqarsimavoq, atuisut ataatsimoorfiannut taarsiullugu. Taaguutip angajoqqaat siulersuisui angajoqqaat ulluunerani neqeroorumi meeqqaminnut angajoqqaatut akisussaassuseqarnerat erseqqissaavigaa. Angajoqqaat siulersuisuisa perorsaanikkut sulisut, meeqqap angajoqqaatut oqartussaassuseqartui aamma pilersorneqarneranik isumaginnittui akornanni suleqatigiinneq siuarsaavigissavaat.

8. Inatsimmi maanna atuuttumi Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut ineriartuutaasunik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsaat nr. 16, 3. december 2012-imeersumi § 24, imm. 3 malillugu, angerlarsimaffimmi paarsisartoq illoqataaluunniit ukiut marluk kingullit ingerlaneranni ilaqutariissutsimut tunngasuni pinerluuteqarsimasutut, kinguaassiuutitigut pinerluuteqarsimasutut aamma inuunermut timimullu pinerluuteqarsimasutut eqqartuussaasimappata imaluunniit angerlarsimaffimmi tunillaassuuttumik nappaateqartoqarpas angerlarsimaffik paarsiffissatut kommunalbestyrelsemit akuerineqarsinnaangilaq.

Atorfinitsitsisussap imaluunniit oqartussat akuersisussat meeqqamut pitsaanerpaaq isumannaatsuunissaalu mianeralugit, ulluunerani angerlarsimaffimmi paarsisartut aamma angerlarsimaffik paarsiffissatut akuerissanngikkaat siunnersuutigineqarpoq, ulluunerani angerlarsimaffimmi paarsisartoq illoqataaluunniit ukiut kingullit tallimat ingerlaneranni ilaqutariissutsimut tunngasuni, kinguaassiuutitigut pinerluuteqarsimasutut aamma inummut navianaatilimmik pinerluuteqarsimasutut eqqartuunneqarsimappata, imaluunniit meeqqanut pinerliisimannginermik uppersaammi takuneqarsinnaappat qinnuteqartoq imaluunniit illoqatai ukiut kingullit qulit iluanni ilaqutariissutsimut tunngasuni pinerluuteqarsimasutut, kinguaassiuutitigut pinerluuteqarsimasutut imaluunniit inummut navianaatilimmik pinerluuteqarsimasutut eqqartuunneqarsimappata, imaluunniit angerlarsimaffimmi paarsisarffimmi tunillaassuuttumik nappaateqartoqarpas.

Taamaalilluni meeqqamut pitsaanerpaaq isumannaatsuunissarlu mianeralugit aalajangersakkami atuuttumi sukaterineq siunnersuutigineqarpoq.

9. Nutaatut siunnersuutigineqarpoq atorfinitsitsinermik oqartussaasup, meeqqamut pitsaanerpaaq aamma isumannaatsuunissaa eqqarsaatigalugit, ulluunerani paaqqinnittarfiup aqutsisuanik imaluunniit sulisunik atorfinitsitsissanngitsoq, meeqqanut pinerliisimannginermik uppersaammi takuneqarsinnaappat qinnuteqartoq ukiut kingullit tallimat iluanni kinguaassiuutitigut pinerluuteqarsimasutut imaluunniit inummut navianaatilimmik pinerluuteqarsimasutut eqqartuunneqarsimappat. Kiisalu meeqqanut pinerliisimannginermik uppersaammi takuneqarsinnaappat qinnuteqartoq ukiut kingullit qulit iluanni kinguaassiuutitigut pinerluuteqarsimasutut imaluunniit inummut navianaatilimmik pinerluuteqarsimasutut eqqartuunneqarsimappat. Siunnersuummi meeqqamut pitsaanerpaaq aamma isumannaatsuunissaa eqqarsaatigineqarput.

10. Inatsimmi maanna atuuttumi Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut ineriartuutaasunik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsaat nr. 16, 3. december 2012-imeersumi § 5, imm. 3, immikkoortoq 6 naapertorlugu, kommunalbestyrelsi meeqqanik pinngitsoorani misissuisussaataavoq meeraq pingasunik ukioqalerpat peqqissusaanik, ineriartorneranik meeralu tallimanik ukioqalerpat atualernissamut piareersimaneranik. Siunnersuummi nutaatut meeqqat pingasunik tallimanillu ukiullit misissorneqarneranni imarisassaannut minnerpaamik piumasqaatit aalajangersarneqarput, tassaallutik: timimik atuisinnaaneq, isumaginninnikkut ilisarsinnaaneq, peqqissutsikkut atukkat, pissusilersorneq tapersorsorneqarnissamik neqerooruteqarfigineqarnissamut pissutaasinnaasut, oqaatsit

imminullu ikiorsinnaaneq. Allattukkat tamakkiisuunngillat, taamaammallu meeqqamut pitsaanerpaamik isumaginninnermi uuttuutit amerlanerusut atorneqarsinnaallutik.

11. Inatsimmi maanna atuuttumi Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut inerikkiartuutaasunik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 16, 3. december 2012-imeersumi § 5, imm. 4 malillugu, Naalakkersuisut kommunalbestyrelsip kommunip ulluunerani neqeroorutinik tamanik nalinginnaasumik perorsaanikkullu nakkutilliinera pillugu malittarisassanik aalajangersaasinnaapput. Siunnersuummi kommunimi ulluunerani angerlarsimaffimmi paarsisartunik tamanik nakkutilliineq ukiumut ikinnerpaamik pingasoriarluni ingerlanneqartassaaq, taakkunanga minnerpaamik ukiumut ataaseriarluni nalunaaqqaarani nakkutilliisoqartassalluni. Malittarisassap pissutsinut piviusunut naleqqussarneqarnissaa pillugu tamanna siunnersuutigineqarpoq.

Meeqqanut ulluunerani neqeroorutini tamani perorsaanikkut ilikkartitsinissamut avatangiisit pitsaassusaat pissutsilluunniit allat ernumanissamik pissutissaqalersutut nalilerneqarpat ”nalinginnaasumik nakkutilliinerup” saniatigut ”annertusisamik nakkutilliinermik” kommunalbestyrelsip ingerlatsinissaa siunnersuutigineqarpoq.

Ulluunerani neqeroorummi perorsaanikkut ilikkartitsinissamut avatangiisit pitsaassusaat pissutsilluunniit allat annertunerusumik ernumanissamik pissutissaqalersoq nalilerneqarpat kommunalbestyrelse annertusisamik nakkutilliinissamik iliuusissatullu pilersaarusiornissaanik pisussaaffilerneqartoq aalajangersakkani aamma ilanngunneqarpoq.

Ulluunerani neqeroorummi aqutsisoq oqaloqatigalugu iliuusissatut pilersaarusiortoqassaaq nassuiarneqarlunilu ulluunerani neqeroorummi perorsaanikkut ilikkartitsinissamut avatangiisit pissutsillu allat pitsaassusaat nukittorsarniarlugit qanoq sulisoqassasoq qanorlu malitseqartinneqassasoq. Angajoqqaat siulersuisui iliuusissatut pilersaarut pillugu ilisimatinneqassapput oqaaseqaateqarnissamullu periarfissinneqarlutik. Angajoqqaat siulersuisuinut ilisimatitsineq angajoqqaallu siulersuisuisa oqaaseqaateqarnerat sukkanerpaaq atorlugu pissaaq.

3. Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassai

Siunnersuut pisortanut aningaasaqarnikkut sunniuteqarnavianngitsoq nalilerneqarpoq.

Siunnersuut allaffissornikkut ataasiakkaanik sipaaruteqarneranik nassataqarnissaa nalilerneqarpoq, ilaatigut meeqqanut suli atualinngitsunut utaqqisunut allattorsimaffimmi pingaarnersiunissamut piumasaqaatinik kommunalbestyrelse piginnaatinneqalernerisigut.

Siunnersuummik atuisunut siunnersuummullu ilaatinneqartunut siunnersuummi aalajangersakkat nutaat, aaqqissuusseqqinneq ersarissaanerillu pisariillisaanissaa naatsorsuutigisariaqarpoq.

Ilutigitillugu erseqqissaassutigineqassaaq nutaaliernerit amerlanersaat aaqqissuussaanikkut suliffimmilu aaqqissuussaanermut tunngassuteqarmata.

4. Inuussutissarsiortunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassai

Inuussutissarsiortunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassaanik soqanngilaq.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut aamma inuit peqqissuunissaannut kingunerisassai

Siunnersuut avatangiisinut pinngortitamullu sunniuteqanngilaq. Siunnersuut ilutigitillugu innuttaasut peqqissusaannut ilorraap tungaanut sunniuteqarnissaa aamma naatsorsuutigineqarpoq, siunnersuummi ilaatigut meeqqanut immikkut pisariaqartitsisunut tunngatillugu siusissukkut iliuuseqarnissaaq aamma meeqqat taakku pisariaqartissinnaasaat iliuuseqarfiginiarlugit suliassaqrarfiit akornanni iliuuseqarnissamik pilersitsisoqarnissaa ukkatarineqarmat. Aamma naatsorsuutigineqarpoq kommunit meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanicikkut tarnikkullu atukkatigut siunnersuineramik isumaginninnerat, taamalu suliassap innuttaasunut sapinngisamik qaninnerpaamik isumagineqarnera, innuttaasut peqqissusaannut ilorraap tungaanut sunniuteqataasinnaassasoq.

6. Innuttaasunut kingunerisassai

Siunnersuut allaffissornikkut innuttaasunut kingunerisassaqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq.

7. Allanut pingaarutilinnut kingunerisassai

Siunnersuut allanut pingaarutilinnut kingunerisassaanik soqanngilaq.

8. Oqartussaasuni suliniaqatigiiffinnilu tusarniaaneq:

Avannaata Kommunia, Kommune Qeqertalik, Qeqqata Kommunia, Kommuneqarfik Sermersooq, Kommune Kujalleq, Meeqqat Illersuisuat, MIO, Peqatigiiffik Kalaallit Meerartaat, MIBB (Meeqqat Inuunerissut), Sorlak (Kalaallit Nunaanni meeqqat inuusuttullu siunnersuisoqatigiiffiat), NanuBørn, Isumassortit (Meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffiit namminersortut ilaannut peqatigiiffik), Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik, Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiit, Kalaallit Nunaanni Naligiissitaanermut Siunnersuisoqatigiit, Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Institutti, Inuit Innarluutillit Illersuisuat, Tilioq, INOOQAT (Angajoqqaat ineriartornermigut akornutilimmik meerallit peqatigiiffiat), Nunatsinni Inuit Innarluutillit Kattuffiat, Unicef Kalaallit Nunaat, Nunatsinni Nakorsaaneqarfik, SIK, Sulisitsisut (GE), NUSUKA, IMAK, Perorsaasut Ilinniarsimasut Peqatigiiffiat (PIP), Peqqissaanermik Ilinniarfik, ASG (Ilinniagartuut Kattuffiat), Ilisimatusarfik/Perorsaanermik Ilinniarfik, ICC.

Siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaaseqaatit

§ 1-imut

Aalajangersagaq maanna inatsimmi atuuttumi Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut inerikkiartuutaasunik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 16, 3. december 2012-imeersumit ilaatigut ingerlatitseqqinneruvoq.

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq meeqqanik perorsaanikkut sulineq tamarmi angajoqqaatut oqartussaasut, pilersorneqarneranik isumaginnittut meeqqallu attaveqaatai suleqatigalugit ingerlanneqassasoq, peqataasullu meeqqamut pitsaanerpaaq peqqissusaalu, perorsarneqarnera, ineriartornera, isumassorneqarnera atugarissaarneralu ataatsimoorlutik akisussaaffigigaat.

”Pilersorneqarneranik isumaginnittut” suli atualinngitsunut inatsimmi atuuttumi § 2, imm. 2-mit ingerlateqqinneqarpoq arlaannik pisoqartillugu isumagineqartariaqartunik pilersorneqarneranik isumaginnittunik peqataatitsinissamik pissutissaqalersitsisunik, assersuutigalugu piffissap ilaani meeraq taamaattuni inissisimatinneqarpat.

Meeqqap attaveqaataatut paasineqarput annertusisamik ilaquuttat ilisarimasallu. Meeqqap meeqqerivimmi eqimattani arlaqartuni killiffigeqatigisanut sorlernut inissinneqarnissaata aalajangerneqarnissaanut atatillugu eqimattat ilaanni meeraq meeqqat ilaannik ilisarimasasaqareernersoq pissutaaqataasutut ilanngunneqarsinnaavoq.

Meeraq inummik tapersersortimik tunineqarsimappat qanittumik suleqatigiinnermut soorunami ilaatinneqassaaq.

§ 2-imut

Meeqqamut suli atualinngitsumut perorsaanikkut inerikkiartuutaasunik ulluunerani neqeroorummiittumut anguniakkat ersarissarneqarnissaannik aalajangersakkami siunertarineqarpoq. Aalajangersagaq inatsimmi maanna atuuttumi Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut inerikkiartuutaasunik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 16, 3. december 2012-imeersumi § 2-mi aalajangersakkamik ilaatigut ingerlatitseqqiineruvoq.

Aalajangersakkami nr. 1-imi meeqqamut pitsaanerpaat tamakkiisumik siuarsarneqassaaq perorsaanikkut inerikkiartuutaasunik ulluunerani neqeroorut aqqutigalugu meeqqat ataasiakkaat ineriartornerat, ilikkariartornerat atugarissaarnerallu ukkatarinerisigut.

Meeqqanut pitsaanerpaaq Naalagaaffiit Peqatigiinni artikeli 3 naapertorlugu ilanngunneqarsimavoq, taamaattorli tassani meeqqap pisariaqartitai taaguutitit

atorneqarsimavoq. Oqariartaaseq meeqqap pisariaqartitai siunnersuummi allanngortinneqarpoq imaalillugu meeqqamut pitsaanerpaq, oqariartaaseq ullutsinni oqaatsinut atorneqartartunut tulluunnerummat.

Ilutigitillugu immikkoortut ukkatarineqartussat taakku meeqqap atualernissamut piareersimanissaanik qulakkeerinnissapput.

Atualernissamut piareersimanissaq ersarissumik nassuiarneqarsinnaanngilaq, taamaammallu meeqqamut aalajangersimasumut tunngatillugu naapertuuttumik uuttuutit naleqquttut atorlugit nalilerneqartariaqarluni. Atualernissamut piareersimanermut uuttuutit naleqquttut ilaatigut tassaasinnaapput meeqqap piginnaasai, atugarissaarnera/ineriartornera inuit akornanni pissusilersornera.

Assersuutit taamaammat ukuusinnaapput:

Timimik aqutsisinnaaneq:

Aqerluusaq eqqortumik tigummisinnaavaa, qiutunik qiortaalluni killiliinerillu iluanni qalipaalluni il.il.

Oqaatsit:

Qulit tikillugit kisitsisinnaaneq kisitsisinillu paasinnineq, atermik kinguliamillu ilisimanninneq pinnguarnermilu tiguartissinnaaneq il.il.

Nammineersinnaaneq/imminut ikiorsinnaaneq

Nammineerluni perusuertarfiliarsinnaaneq, nammineq atisalersorlunilu atisaajarsinnaaneq assannillu errorforsinnaaneq il.il.

Aalajangersakkami nr. 2-mi meeqqap takorluuisinnaaneranik, pinngorartitsisinnaaneranik, ineriartorneranik pinngortitamillu ataqqinninneranik uummarissaaqataasunik meeqqap misigisaqarnissamut sammisaqarnissamullu periarfissinneqarnissaa siunertarineqarpoq.

Aalajangersakkami nr. 3-mi aalajangersarneqarpoq meeqqap inoqatiminik ataqqinninnissamik paasinninnera, nammineq kulturikkut kinaassutsimik, kisiannili aamma nammineq kulturereisamit allaanerisumik paasinninnerata ineriartornera siuarsarneqarnissaa siunertarineqarpoq. Inoqatinut ataqqinninnermi aallaaveqassaaq kikkut tamarmik assigiinnginnerat, assigiinngisitaarnerullu ataqqineqarnissaa ilikkarneqartussaana, tamatumaniilluni kingoqqiffik, upperisaq kulturilu. Meeqqap nammineq kulturini inoqatillu kulturia ilinniarlugillu ataqqissavai.

Nammineq kulturereisamik paasinninnermik ineriartortitsineq assersuutigalugu ilaatigut pinnguarneq, erinarsorneq, timersorneq, qimusserneq, isiginnaartitsineq filmiliornerlu aqqutigalugit pisinnaavoq.

Aalajangersakkami nr. 4-mi aalajangersarneqarpoq, meeraq inuiaqatigiinni kiffaangissuseqartumik akisussaassusilimmik paasinnineq, eqqissineq, akaareqatigiinneq, suaassutsit naligiissitaanerat inuiaassuseq upperisarlu anersaaralugit inuunissamut piareersarneqarnissaa siunertarineqarpoq.

Aalajangersakkami nr. 5-imi meeqqat tusarnaarneqarnissaanik iluamillu tiguneqarnissaanik nassataqarpoq, tamannalu Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit Isumaqatigiissutaanni artikeli 12-imi meeqqat imminnut pillutik isummersorsinnaatitaanerisa ersarissarneqarneranik aamma tapersersuilluni.

Aalajangersakkami nr. 6-imi aalajangersarneqarpoq, ataqatigiinnermik ataavarnemillu pilersitsisoqarnissaa isumagineqassasoq, meeraq taamaalilluni neqeroorutit akornanni ikaarsaarnermi sapinngisamik pitsaanerpaamik piareersarneqassalluni. Pitsaasumik ikaarsarneq anguniarlugu meeqqap ilikkarusussuseqarnissamut inooqataanikkullu ineriartornissamut nalinginnaasumillu piginnaasaqarnissamut piareersarneqassaaq. Taamaaliornikkut meeqqap ukiuminut naleqquttumik ineriartornissaa qulakkeerneqarnissaa siunertarineqarpoq.

Aalajangersakkami nr. 7-imi siunertarineqarpoq inooqataanikkut ajortumik kingornussat avataaniitineqarnerillu pinaveersaartinneqassasut, perorsaanikkut neqeroorutit kommunimi meeqqanut nalinginnaasumik ataatsimut neqeroorutinut, aamma meeqqanut immikkut iliuseqarfigineqarnissamik pisariaqartitsisunut pinaveersaartitsillunilu tapersersuilluni iliuseqarnernut ilaatinneqisigut.

§ 3-mut

Aalajangersagaq maanna inatsimmi atuuttumi Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut ineriartuutaasunik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 16, 3. december 2012-imeersumi § 3mik ilaatigut ingerlatitseqqinneruvoq. Aalajangersakkami atuuffiata nassuiaatillu ersarissarneqarnissaat siunertarineqarpoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami atuuffia aalajangersarneqarpoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami ”perorsaanikkut ineriartuutaasumik ulluunerani neqeroorut” meeqqanik siunertalimmik sulinertut nassuiarneqarpoq, taamaalilluni meeraq pinnguarneq sammisassallu allat aqqutigalugit ilinniartunilu ineriartorluni tamannalu meeqqap inersimasullu peqataaneranik piumasaqaatitaqarluni. Ilutigitillugu sammisassat meeqqap ineriartorneranut pilersaarummut anguniakkamullu atatillugu aqqissuussaassapput. Nassuiaat meeqqap perorsaanikkut ineriartuutaasumik ulluunerani neqeroorummik tigusaqarnissaa siunertaralugu inissinneqarnissaata ersarissarneqarnissaa siunertaralugu paaqqinnittarfiit

suussusaannut ataqatigiissinneqarput. Paaqqinnittarfiit suussusaat taaneqartut tamakkiisuunngillat, matumani assersuusiorneq pineqarami, taamaammallu inatsisip atuuffiani perorsaanikkut inerikkiartuutaasumik nutaanik iliuseqarnissamut periarfissarsiornissamullu periarfissaqarluni.

Angerlarsimaffimmi paarsisarfiit pingaarnertut inoqarfinni mikinerusuni atorneqartussaatinneqarput, kommunalbestyrelsip taamaalilluni angerlarsimaffimmi paarsisartut assigiinngitsut angerlarsimaffimmi paarsisarfinnut aaqqissuussinnaallugit. Angerlarsimaffimmi paarsisarfiit taamaattut aaqqissuussaannikkut qanorluunniit katersuuffeqaraluarpata kapitali 4 naapertorlugu angerlarsimaffimmi paarsisarneq pillugu aalajangersakkamut ilaatinneqassapput.

Aalajangersakkami immikkoortup aappaa ilutigitillugu ima paasineqassaaq, perorsaanikkut inerikkiartuutaasumik ulluunerani ilumut neqeroorutaanera pillugu apeqqummut atatillugu ulluunerani neqeroorutip sivisussusaanut sunniuteqanngitsoq. Tamatumunnga ilassutigalugu oqaatigineqassaaq, siunnersuut tunngaviatigut aamma perorsaanikkut inerikkiartuutaasumik neqeroorutitut atuutsinneqarsinnaammat assersuutigalugu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfittut pilersinneqartunut, tassani angajoqqaanut il.il. unnuami sulisartunut imaluunniit assersuutigalugu sulinermut atatillugu angalasunut paarsinissamik neqeroorutitut.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq inatsimmi pisinnaatitaaffeqartinneqartunut meeqqanut perorsaanikkut inerikkiartuutaasumik ulluunerani neqeroorutinit saaffigineqartunut tunngatillugu killiliinermik imaqarpoq. Ukiunut tunngatillugu killiliineq meeqqap ukiumi arfinilinnik ukioqalerfiani meeqqat atuarfiat pillugu inatsimmut atatillugu atuartinneqarnissamik pisussaaffeqarnermut tunngassuteqarpoq. Aalajangersakkalli illuani aamma allassimavoq, ukiut killilerneqarnerannik siunnersuut sivitsorneqarsinnaasooq meeqqap ukiumit arfinilinnik ukioqalerfianit kingusinnerusukkut aatsaat atualertussaasimappat.

Imm. 4-imut

Aalajangersakkami ersarissarneqarpoq Naalagaaffiit Peqatigiit Inuit Innarluutillit Pisinnaatitaaffii pillugit Isumaqatigiissutaat aamma Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit Isumaqatigiissutaat naapertorlugit meeqqat isumaginninnikkut ajornartorsiutit, timikkut tarnikkut silassorissutsikkut maluginiutitigulluunniit ataavartumik pisinnaasakinnerulersimanertik pissutigalugit akimmiffiit assigiinngitsut ataqatiginnerisigut meeqqat allat assigalugit inuiaqatigiinni inuunermut tamakkiisumik sunniutilimmillu peqataasinnaajunnaarsinneqarsinnaanertik pissutigalugu immikkut iliuseqarfigineqarnissamik pisariaqartitsisut siunnersuummi aamma ilaatinneqarmata.

Isumaginninnikkut ajornartorsiuteqarnermut ilaatinneqarput ilaatigut meeqqat isumaginninnikkut suliaqartut, angajoqqaatut oqartussaassuseqartut, pilersorneqarnerannik isumaginnittut imaluunniit meeqqat attaveqaataasa soorlu imigassamik, kinguaassiutitigut

atornerluinermik nakuusernermillu atorerluinermik ajornartorsiuteqarnerat pissutigalugit inuunerminni qajannartumik atugaqartut. Allattorsimasat tamakkiisuunngillat meeqqallu tamarmik siunnersuummi assigiimmik ilaatinneqarnerannut ersarissaatitut taamaallaat isigineqassalluni. Meeqqat taakku aamma pitsaanerpaamik ineriartornissamut atugarissaarnissamullu pisariaqartinneqartumik tapersorsorneqassapput, meeraq taamaalilluni meeqqanut ukioqatiminut allanut malinnaasinnaalerluni.

Meeqqat immikkut pisariaqartitsisut tassaapput meeqqat timikkut, tarnikkut, silassorissutsikkut malugisaatitigulluunniit annikinnerusumik atuussinnaasut aamma meeqqat perorsaanikkut immikkut pisariaqartitsisut, ulluunerani paaqqinnittarfinnut maanna neqeroorutigineqartunut ilaatinneqarsinnaangitsut. Meeqqat immikkut pisariaqartitsisut aamma tassaapput meeqqat autismeqartut, ADHD, meeqqat aliasunnermut ajornartoornermullu katsorsarneqarnissamut pisariaqartitsisut assigisaallu.

Immikkut pisariaqartitsinermik paasinninnissaq suliassaqarfiit akornanni ataatsimiititaliani imaluunniit perorsaanikkut tarnikkullu atukkatigut siunnersuisarfik imaluunniit isumaginnittoqarfik peqqinnissaqarfillu suleqatigalugit pisinnaavoq. Aalajangersagaq siunnersuummi § 6-imut meeqqanut ataasiakkaanut pisariaqartitsinerannik matumani paasinniffiusunut atatillugu suleqatigiinnik pilersitsinermut tunngassuteqartumut naleqqiunneqassaaq.

§ 4-mut

Aalajangersagaq manna inatsimmi atuuttumi Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut ineriartuutaasunik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 16, 3. december 2012-imeersumi § 23-mik ingerlatitseqqinneruvoq taannalu angerlarsimaffimmi paarsariaatsit assigiinngitsut nassuiarneqarnerannut tunngassuteqarluni.

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq ulluunerani paaqqinnittarfinnut sanilliullugu angerlarsimaffimmi paarsisarnermut taaguummik nassuiaammik imaqarpoq.

Aalajangersakkami namminersortutut angerlarsimaffimmi paarsinermik pilersitsinissamik periarfissiisoqarpoq, paarsinissamik neqeroorutip perorsaanikkut ineriartuutaanissaanik piunasaqaatitalimmik. Tamanna imatut paasillugu, paarsinermik neqerooruteqarnermut atatillugu meeqqat ineriartorerisa inissisimaffiannut sammisumik sammisassaqaartitsisoqartassasoq.

Angerlarsimaffimmi paarsisup perorsarnermik ilinniagaqarsimanissaanik aalajangersagaq piunasaqaateqanngilaq.

Soorlu aalajangersakkami allaqqasoq, angerlarsimaffimmi paarsineq angerlarsimaffimmi paarsisup angerlarsimaffianiissinnaavoq, kisianni angerlarsimaffimmi paarsinerup sumiiffinni

allaniissinnaanerani aalajangersagaq aamma periarfissiivoq, tamatumani tamat katersuuffiat, assersuutigalugu atuarfik imaluunniit illu kommunalbestyrelsimit imaluunniit nunaqarfimmi siulersuisunit atugassiissutigineqartoq ilanngullugu.

Aalajangersagaq angerlarsimaffimmi paarsisartut arlallit meeqqanut ataatsimut sumiiffissamik atuinissaanut periarfissiivoq, tamanna assersuutigalugu illuni sullivinni imaluunniit katersortarfinni pisinnaavoq. Ulluunerani paaqqinnittarfinnut atatillugu aalajangiisumik allaassutaavoq angerlarsimaffimmi paarsineq meeqqat pisariaqartitaannut aaqqissorneqarsimannngitsuni angerlarsimaffimmi katersortarfimmiluunniit pimmat.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq angerlarsimaffimmi paarsinermut kommunimit ingerlanneqartumut tunngassuteqarpoq, kommunimit atorfeqartinneqarnermik ilisarnaateqarluni, assersuutigalugulu angerlarsimaffimmi paarsineq angerlarsimaffigisamiikkaluarluni kommunalbestyrelsimit pilersinneqarlunilu aningaasalersorneqarluni.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami namminersortutut angerlarsimaffimmi paarsineq nassuiarneqarpoq, imannallu paasineqassalluni angerlarsimaffimmi paarsineq kommunalbestyrelse avaqqullugu pilersinneqarsimasoq angerlarsimaffimmilu paarsisoq kommunimit atorfeqartinneqarani. Angerlarsimaffimmi paarsisoq assersuutigalugu atuisunit aningaasarsiaqartinneqarpoq. Namminersorluni angerlarsimaffimmi paarsisup angerlarsimaffimmi paarsinermik nammineq pilersitsissaaq meeqqanillu nammineq tiguisarluni.

Ilutigitillugu malugineqassaaq namminersorluni angerlarsimaffimmi paarsineq tassaangimmat nammineq paarsititsineq assersuutigalugu ilaqutaasup akilerneqarnani meeqqamik paarsinera. Namminersortumik angerlarsimaffimmi paarsinerup namminerlu paarsititsinerup assigiinngissutaasa pingaarnersaraat paarsinerup sivisussusaa akulikissusaa. Unnummi ataatsimi akiliilluni meeqqamik paarsititsineq taamaammat namminersortumik angerlarsimaffimmi paarsinertut taamaammat isigineqarsinnaassanngilaq paarsineq tamanna aalajangersimasumik pineq ajormat.

Aalajangersakkami immikkoortumi kingullermi innersuusutigineqarpoq, angerlarsimaffimmi paarsisarnermut kommunimit ingerlanneqartumut ilaatigut siunnersuummi § 26 naapertorlugu akuerineqarnermut tunngatillugu malittarisassat atuuttut assigalugit namminersortumik angerlarsimaffimmi paarsineq aamma pissasoq.

§ 5-imut

Aalajangersagaq manna inatsimmi atuuttumi Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut ineriikiartuutaasunik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 16, 3. december 2012-imeersumi § 6-imik ilaatigut ingerlatitseqqinneruvoq. Aalajangersakkami pisariaqartitsisoqarnera paasineqarsimappat meeqqamut toqqaannarnerusumik ulluinnarnilu annertunerusumik iliuuseqarnissaq siunertaralugu kommunimi ataqatigiisumik

suleqatigiittoqarnissaa qulakkeerniarlugu kommunalbestyrelsip suliassinneqarnissaa siunertarineqarpoq.

Suleqatigiit taamaattut assersuutigalugu suliamik suliaqartunik, tarnip pissusaanik ilisimasalinnik, perorsaasunik, peqarsimappat inummik tapersersortinik, najukkami peqqissutsimik suliaqartunik naleqquttunik assigisaannillu inuttaqarsinnaavoq. Suleqatigiit taamaattut aamma eqimattanik siusissukkut suliniuteqartunik ilaqarsinnaavoq.

Eqimattat siusissukkut iliuuseqartut ernisussiortunik, meeqqerisunik inunnillu isumaginninnermik siunnersortunik inuttaqarpoq, eqimattanilu siunerineqarluni ilaqutariit eqqortumik tapersersorneqarnissaat siunertaralugu meeqqat ataasiakkaat inuuneranni ilaqutariit sanngiitsut sapinngisamik siusinnerpaamik nassaarinnissaat. Ujartuineq aallartittarpoq ilaqutariit naartulerpata iliuuseqarnerlu meeqqap marluliinissaata tungaanut ingerlasarluni.

Eqimattat siusissukkut suliniuteqartut ukiorpaalunni piusimapput nunalu tamakkerlugu periusissiani arlaqartuni eqimattat piunerannik piusasaqaatitaqarlutik. Tamanna ilaatigut ”INUUNERITTA III – 2020-2030 meeqqat inuunerinnissaat pillugu suleqatigiinnissamut Naalakkersuisut periusissiaat”-ni ilaavoq, tassani ilaatigut allassimalluni ”Siusissumik Iliuuseqarnerq tassaavoq ilaqutariinnut naartusunut qajannartunut immikkullu ittumik tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsisunut suliniut. Meeqqap atugarissaarnerulernissaa sumiginnaanerullu pitsaaliornissaa suliniummi siunertaavoq. Ernisussiortut, meeraaqqerisut isumaginninnermilu siunnersortit akimut suleqatigiillutik ilaqutariillu suleqatigalugit suliniummik ataqatigiissaarisarput.”

Suleqatigiit taamaattut pingaartumik meeqqat immikkut ittumik immikkut ilisimasalinnit ikiorneqarnissamik pisariaqartitsinerannut atatillugu naleqquttuussapput. Assersuutigalugu ADHD-qarnermut imaluunniit sumiginnaanermut tunngassuteqarsinnaasoq, soorlu aamma suliasaqarfiit akornanni suleqatigiinnikkut nappaammik suussusersiinissap taamalu siusissukkut iliuuseqarnissamut periarfissarissaarnerulerluni. Suleqatigiit taamaattut imm. 2 naapertorlugu pilersorneqarneranik isumaginnittunik imaluunniit angajoqqaatut oqartussaassuseqartunik peqataatitsissapput.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq suliamikkut ingerlataqartut akornanni ataatsimiinnernut tunngassuteqarpoq siusissukkullu iliuuseqarnermut sakkutut atuulluni. Kommunalbestyrelse aalajangersinnaavoq inuit taakku meeqqamik nalinginnaasumik isumaginnittut, tassaagajuttut angajoqqaatut oqartussaassuseqartut pilersorneqarnerannillu isumaginnittut, attaveqaatit ataatsimiinneranni peqataasinnaasut.

Ataatsimiinnerit amerlassusaat meeqqat ataasiakkaat pisariaqartitaat aallaavigalugu nalilerneqassaaq.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami matumani pisariaqartitsineq naapertorlugu Naalakkersuisut annertunerusumik malittarisassiussasut aalajangersarneqarpoq. Tassunga atatillugu suleqatigiit pillugit Ulluunerani paaqqinnittarfiit pilersinneqartarnerat atoruminarsagaanerallu taamatullu suleqatigiinnik pilersitsisarneq pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 36, 26. septembari 2020-meersumi aalajangersaasoqareersimanera innersuussutigineqarpoq.

§ 6-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, nunamilu maani angajoqqaat inatsisitigut akuerineqarlutik najugaqartut inatsit maannakkut atuuttoq malillugu tapersorneqarnissamik pisinnaatitaaffeqarnerat aalajangersarlugu.

Angajoqqaatut paasineqarput angajoqqaatut oqartussaasut, pilersorneqarnerannillu isumaginnittut aamma angajoqqaarsiat il.il. Inatsisip malitsigisaatut, ulluunerani neqerooruteqarfigineqarnissamut pisinnaatitaaffik meeqqap angajoqqaavisa pigiinnartarpaat. Meeqqap angajoqqaani paarlakaajaallugit najugaqarfigippagit, taava ulluunerani neqeroorummi inissamut pisinnaatitaaffik meeqqamut annerusumik attaveqarnerusumut angajoqqaamut pisinnaatitaaffiuvoq. Taamaattumik angajoqqaap taassuma kommuni najugaqarfigisaa, inissaqartitsinissamut pisussaaffeqarpoq angajoqqaamullu ulluunerani neqeroorummi inissamik tunniussisussaalluni. Taamaattumik meeqqamut atatillugu inatsisitigut qanoq aaqqissuussisimaneq aalajangiisuunngilaq, tassa imaappoq angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq kimiinnera aalajangiisuunngilaq. Attuumassuteqarnermik naliliineq assersuutigalugu najukkamit inunnik nalunaarsuisarfimmi nalunaarsorneqarsimasumit aallaaveqarsinnaavoq.

§ 7-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami meeqqat suli atualerneqanngitsut tamarmik ulluunerani neqeroorummi inissamik neqeroorfigineqarnissamut kommunalbestyrelse qulakkeerisussaataasoq aalajangersarneqarpoq.

§ 8-imut

Aalajangersagaq maanna inatsimmi atuuttumi Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut ineriartuutaasunik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 16, 3. december 2012-imeersumi § 7-imik ilaatigut ingerlatitseqqinneruvoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami allassimavoq, inissamik innersuussineq kommunalbestyrelsip suliassarigaa. Inissanik innersuussineq assersuutigalugu kommunimi sulisunit,

kommunalbestyrelsip aalajangiinera suliaakkiineralu tunngavigalugu paaqqinnittarfinnut angerlarsimaffimmilu paarsisartunut suliaasaqarfimmi allaffissornikkut akisussaaffimmik najukkami tigummiqaartunit isumagineqarpoq. Aalajangersakkami kommunalbestyrelsip inatsimmi atugassarititaasut iluanni inissamik innersuussisarnissaq siunertaralugu innersuussisartunik pilersitsisinnaanera unitsinneqanngilaq.

§ 9-imut

Aalajangersagaq manna inatsimmi atuuttumi Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut ineriikkiartuutaasunik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 16, 3. december 2012-imeersumi § 8-mik ilaatigut ingerlatitseqqinneruvoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami meeqqanik innersuussinermut ukiuinut tunngatillugu piumasaqaatit aalajangersarneqarput.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami imm. 2 imm. 1-imut immikkut ittumik akuersissuteqarnertut allaneqarsimavoq, taamaalilluni meeqqat marlunnik ukiullit immikkut ittumik pisoqartillugu meeqquerivimmut innersuunneqarsinnaallutik. Meeraq marlunnik ukiulik ineriartornermigut meeqquerivimmiilernissamut piareersimasutut isigineqarpat aalajangersagaq atorneqarsinnaavoq, soorluttaaq meeraq inissaqartariaqartoq. Meeraq marlunnik ukiulik meeqquerivimmut innersuunneqassanersoq aalajangersimasumik nalileereernikkut kommunalbestyrelse aalajangersinnaavoq.

§ 10-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq meeqqallu ulluunerani neqeroorummut ataatsimut taamaallaat nalunaqqasinnaaneranik aalajangersaalluni.

§ 11-mut

Aalajangersagaq manna inatsimmi atuuttumi Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut ineriikkiartuutaasunik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 16, 3. december 2012-imeersumi § 8, imm. 3-mik ingerlatitseqqinneruvoq.

Aalajangersagaq utaqqisunut allattorsimaffimmik pilersitsinermut aalajangersaaneruvoq.

§ 12-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami utaqqisunut allattorsimaffimmi pingaarnersiuinissamut piumasaqaatinik aalajangersaanissamut kommunalbestyrelsimut pisussaaffiliivoq. Kommunimi pisariaqartinneqartut malillugit piumasaqaatit aalajangersarneqarsinnaapput.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami pingaarnersiuinermi minnerpaamik piumasaqaatit avaqqunneqarsinnaanngitsut aalajangersarneqarput.

§ 13-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Imm. 1-imut

Kommunalbestyrelsip piumasaqaatai tamanit pissarsiarineqarsinnaassapput kommunalbestyrelsillu meeqqat inuusuttullu pillugit politikianni allassimassallutik. Kommunip nittartagaaniitinneqarsinnaapput.

Imm. 2-mut

Naalakkersuisut pingaarnersiuinermut piumasaqaatinik aalajangersaasinnaapput.

§ 14-imut

Aalajangersagaq manna inatsimmi atuuttumi Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut ineriartuutaasunik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 16, 3. december 2012-imeersumi § 10-mik ingerlatitseqqinneruvoq. Ulluunerani paaqqinnittarfiit nassuiaataannik imaqarpoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami imm. 1-imi uuttuutit pingasut aallaavigalugit ulluunerani paaqqinnittarfinnik nassuiaavoq, piumasaqaammi siullermi perorsaanermik ilinniarsimasunik sulisoqarnissamik piumasaqaateqarluni, piumasaqaatillu aappaanni meeqqanik sulinermi piumasaqaatinut tunngassuteqarluni. Uuttuutit pingajuat aamma aalajangersarneqarpoq paaqqinnittarfiup illutaa meeqqat sulisullu pisariaqartitaannut naleqqussarneqarsimassalluni. Matumani piumasaqaatit perorsaanikkut isiginiagassanut tunngassuteqarput.

Erseqqissaatigineqassaaq Sanaartorneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 13, 26. maj 2010-meersumi nalinginnaasumik piumasaqaateqareermat illup atorneqarnissaanut atatillugu isumannaallisaanikkut, peqqissutsikkut, tikinneqarsinnaaneratigut tamanillu atorneqarsinnaaneratigut kiisalu eqqiluitsuutinnissaanut aserfallatsaaliornissaanullu naammaginatsumik illuutit ilusilersorneqarlutillu aaqqissuunneqassasut.

Meeqqanik suliaqarnermut tunngatillugu apeqqummut tunngatillugu siunnersuummi § 3, imm. 2 innersuussutigineqarpoq. Aalajangersakkap illuatungaaticut aamma inerniliunneqarsinnaavoq paaqqinnittarfiit meeqqanik suliaqarnermik ingerlataqanngitsut siunnersuutip paasineqarneratut ulluunerani paaqqinnittarfittut taaneqarsinnaanngimmata, paarsinermulli aaqqiissutitut meeqqanik taamaallaat imaluunniit pingaarnertut nakkutilliiffittut isigineqartariaqarluni.

Sulisut perorsaanermik ilinniagaqarsimasut tassaapput inuit tunngaviusumik ingerlaqqittumilluunniit perorsaanermik ilinniagaqarsimasut. Tunngaviusumik ilinniarnertit ilaatigut tassaasinnaapput isumaginninnermi ikiortit, isumaginninnermi peqqissaanermilu ikiortit kiisalu socialassistentit. Inuit ingerlaqqittumik ilinniarsimasut ilaatigut tassaasinnaapput perorsaasut, inunnik isumaginnittut, isumassuisut meeqqerivinnilu persorsaasut.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami allassimavoq ulluunerani paaqqinnittarfiit aamma namminersortutut tunngaveqarsinnaasut paaqqinnittarfimmi meeqqat ikinnerpaamik arfiniliuppata kommunalbestyrelsimik ingerlatsinermik isumaqatigiissuteqarsimasut. Ingerlatsinissamik isumaqatigiissutip imarisaanik kommunalbestyrelse aalajangersaassaaq tamannalu paaqqinnittarfimmiit paaqqinnittarfimmut. Aalajangersagaq paaqqinnittarfimmut imminut pigisunut taamaallaat tunngassuteqarpoq paaqqinnittarfimnullu ingerlatseqatigiiffittut tunngaveqarluni pilersinneqarsimasunut tunngassuteqarani.

§ 15-imut

Aalajangersagaq manna inatsimmi atuuttumi Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut ineriartuutaasunik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 16, 3. december 2012-imeersumi § 11-mik ilaatigut ingerlatitseqqinneruvoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami ulluunerani paaqqinnittarfimmi ukioqatigiiaat agguarneqarnissaat aalajangersarneqarpoq, paaqqinnittarfimmillu inatsisissatut siunnersuutip atuuffissaani ukiunut tunngatillugu killiliunneqarsimasut sinnerlugit pilersitsillunilu ingerlatsisoqarsinnaanissaanik killilersuinani.

Ukiut naapertorlugit agguarneqarnermi inimi assersuutigalugu meeqqat 0-init 15-inik ukiullit tikillugit pineqannginnissaat pineqarpoq. Ulluunerani paaqqinnittarfimmi init ukiunut agguarneqarsimasut meeraaqqerivinnut meeqqerivinnullu agguarneqarput. Init ukiullu agguarneri akimorlugit sammisassaqtitsisoqarsinnaanera unitsinneqanngilaq.

0-6-inik ukiullit taaneqarnerat imannak paasineqassaaq meeqqat ukioqatigiit pilersinneqarsinnaasut assersuutigalugu 2-4-nik ukiulinnut imaluunniit 4-6-inik ukiulinnut.

Imm. 2-mut

Meeqqat eqimattat tamarmik immikkut amerlanerpaamik qassiunissaannik aalajangersagaq aalajangersaavoq.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq nutaajullunilu aalajangersakkami kommunalbestyrelsip ulluunerani paaqqinnittarfik aamma imaluunniit ulluunerani paaqqinnittarfiup siulersuisui suleqatigalugit imm. 2-mit immikkut akuersissuteqarnissamut periarfissaqarnissaa qulakkeerneqarpoq. Aalajangersimasumik naliliinermi sulisut piginnaasaat, meeqqat immikkut pisariaqartitsisut amerlassusaat aamma illup isumannaallisaanikkut illersorneqarsinnaanera tunngavigineqassapput. Allattukkat tamakkiisuunngillat immikkut ittumik akuersineq aalajangersimasumik naliliineq tunngavigalugu pissammat. Aalajangersakkami aamma ilanngunneqarpoq meeraq inummik tapersersorteqartoq inimik ataatsimit amerlanerusunik tiguisariaqassanngimmat.

Imm. 4-mut

Meeqqanut ataasiakkaanut tunngatillugit inissat amerlassusissaannik tunniussinissamut kommunalbestyrelse aamma imaluunniit ulluunerani paaqqinnittarfimmi namminersortumi siulersuisut naliliisinaanissaasa periarfissinneqarnissaat aalajangersakkami qulakkeerneqarpoq. Aalajangersagaq aamma isumaqarpoq meeraq inummik tapersersortimik tunineqarsimasoq inissamit ataatsimit amerlanerusunik tiguisariaqanngitsoq.

§ 16-imut

Aalajangersagaq maanna inatsimmi atuuttumi Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut ineriartuutaasunik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 16, 3. december 2012-imeersumi § 12-imik ilaatigut ingerlatitseqqinneruvoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami ulluunerani paaqqinnittarfinnik akuersinermut apeqquutit aalajangersarneqarput. Aalajangersakkami allassimavoq, ulluunerani paaqqinnittarfiup atuleqqaarnerani akuersissut siulleq tunniunneqassasoq, soorlu aamma ulluunerani paaqqinnittarfimmi kingorna allannguutinik kommunalbestyrelse akuersissasoq, illutaanik allannguineruppat inissaliunneqarsimasullu amerlassusaannik akkannguineruppat. Kingullermut tunngatillugu inissaliunneqarsimasut amerlassusiisa illutaani atugassarititaasunut naapertuunnerat qulakkeerniarneqarpoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami allassimavoq akuersissummut tunngavigineqartup suli attanneqarnera pillugu ataavartumik kingorna nakkutilliisoqartassasoq. Nakkutilliineq kommunimi ingerlatsivimmit isumagineqartassaaq. Nakkutilliinermi ulluunerani paaqqinnittarfinni ataasiakkaani aserfallatsaaliorneqarsimanera, tamatumani ulluunerani paaqqinnittarfik sanaartornermut atulerneranullu akuersissummi piumasaqaatinut aalajangiunneqarsimasunut naammassinnissinnaanersoq misissorneqassalluni. Ilutigitillugu oqaatigineqarsinnaavoq paaqqinnittarfiup igaffiani eqqiluisaarnermut il.il. tunngatillugit ilitsersuineq inuussutissalerinermut oqartussaqaarfimmit ingerlanneqartarmat.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami matumani Naalakkersuisut pisussaaffilerneqarput ulluunerani paaqqinnittarfinnik pilersitsinermut aaqquissuussinernullu annertunerusumik malittarisassiusasut.

Inatsisit atuuttut naapertorlugit ulluunerani paaqqinnittarfinnik pilersitsinermut aaqquissuussinernullu malittarisassaqaarpoq, takuuk Ulluunerani paaqqinnittarfiit pilersinneqartarnerat atoruminarsagaanerallu taamatullu suleqatigiinnik pilersitsisarneq pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 36, 24.9.2020-meersoq.

§ 17-imut

Aalajangersagaq manna inatsimmi atuuttumi Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut inerikkiartuutaasunik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 16, 3. december 2012-imeersumi § 13-imik ingerlatitseqqinneruvoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami allassimavoq akuersissummut uppernarsaat ulluunerani paaqqinnittarfimmi takuneqarsinnaasunngortinneqarsimassasoq, taamaaliornikkut assersuutigalugu angajoqqaatut oqartussaassuseqartut imaluunniit pilersorneqarneranik isumaginnittut akuersissummut uppernarsaammik imaaliillaannaq takusaqarsinnaatillugit.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami allassimavoq, akuersissummut uppernarsaat paasissutissanik sunik imaqassanersoq.

§ 18-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq. Aalajangersakkamili imm. 1 aamma 2 inatsimmi maanna atuuttumi Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut inerikkiartuutaasunik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 16 af 3. december 2012-imeersumi § 19, imm. 3-mik ilaatigunnaq ingerlatitseqqinnerupput. Siunnersuummi kommunimi ulluunerani

paaqqinnittarfiup aqutsisuanik atorfinitsitsinissamut kommunalbestyrelsimut innersuussinissamut akisussaaffik atuisut ataatsimoorfiannit inassuteqarnermut ataatsimiititaliamut nuunneqarsimavoq, taanna kommunalbestyrelsimit pilersinneqassaaq, ulluuneranili paaqqinnittarfimmit, angajoqqaat siulersuisuinit aamma ingerlatsivimmit sinniisoqassalluni.

Tamatuma saniatigut aalajangersakkami nutaatut malittarisassat aalajangersarneqarput ulluunerani paaqqinnittarfimmi aqutsisumut sulisunullu meeqqanut pinerliisimanginnermik uppernarsaammik piniartoqartassasoq, kiisalu meeqqanut pinerliisimanginnermik uppernarsaammi imaluunniit pinerluuteqarsimanginnermut uppernarsaammi takuneqarsinnaappat, qinnuteqartoq aalajangersakkami aalajangersimasumik piffissalernerqarsimasup iluani kinguaassiutitigut pinerluuteqarsimasutut imaluunniit inunnut navianaatilimmik pinerluuteqarsimasutut eqqartuunneqarsimasoq atorfinitsinneqarsinnaanginnera pillugu malittarisassanik aalajangersaasoqarsimalluni.

Imm. 1-imut

Siunnersuutigineqarpoq ulluunerani paaqqinnittarfimmi kommunimit ingerlanneqartumi aqutsisumik atorfinitsitsinermut kommunalbestyrelse akisussaassasoq.

Atorfinitsitsinermik ingerlatsinermut kommunalbestyrelse innersuussuteqarnermut ataatsimiititaliamik pilersitsissaaq ulluunerani paaqqinnittarfimmit pineqartumit, angajoqqaat siulersuisuinit ingerlatsivimmiillu peqataaffigineqartumik.

Imm. 2-mut

Kommunalbestyrelse sulisunut aqutsisunullu tamanut sulilernerme meeqqanik attaveqartussanik meeqqanik pinerliisimanginnermik pinerluuteqarsimanginnermillu uppernarsaatinik piniartassaaq, sulisullu suliassaannut atatillugu uppernarsaatinik aalajangersimasumik nalilersuisassalluni. Kommunalbestyrelse immikkut pisoqartillugu pinerluuteqarsimanginnermut meeqqanillu innarliisimanginnermut aammaloorluni piniaqqissinnaavoq.

Imm. 3-mut

Siunnersuutigineqarpoq ulluunerani paaqqinnittarfiup aqutsisuanik imaluunniit sulisunik atorfinitsitsisoqarsinnaangitsoq, pinerliisimanginnermik uppernarsaammi allassimappat, qinnuteqartoq ukiut kingulliit tallimat ingerlaneranni kinguaassiutitigut pinerluuteqarsimasutut imaluunniit inummut navianaatilimmik pinerluuteqarsimasutut eqqartuunneqarsimasoq, imaluunniit meeqqanut pinerliisimanginnermik uppernarsaammi allassimappat qinnuteqartoq ukiut kingulliit qulit iluanni kinguaassiutitigut pinerluuteqarsimasutut imaluunniit inummut navianaatilimmik pinerluuteqarsimasutut eqqartuunneqarsimasoq. Siunnersuut meeqqamut pitsaanerpaaq aamma isumannaatsuunissaa eqqarsaatigalugit siunnersuutaavoq. Ukiunik tallimanut qulinullu sivitsuinerup meeqqat illersorneqarnerannik sakkortunerulersitsivoq.

§ 19-imut

Aalajangersagaq maanna inatsimmi atuuttumi Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut inerikkiartuutaasunik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 16, 3. december 2012-imeersumi § 16-imik ilaatigut ingerlatitseqqinneruvoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 16, imm. 1-imik ilaatigut ingerlatitseqqiineruvoq ulluuneranilu paaqqinnittarfimmi aqutsisup tamakkiisumik suliassai allattorneqarsimallutik.

Imm. 2-mut

Ulluunerani neqeroorutini ataasiakkaani perorsaanikkut ukiumoortumik pilersarusiornermik nalilersuinermillu tamakkiisumik akisussaaffik kommunalbestyrelsimiippoq.

Perorsaanikkut ukiumut pilersaarut ulluunerani paaqqinnittarfimmik nassuiaammik imaqarsinnaavoq, soorlu aamma anguniakkanik, perorsaanikkut anguniakkanik, meeqqat pisariaqartitaallu pillugit nassuiaatinik kiisalu perorsaanikkut najoqqutassat suunerinik imaqarsinnaalluni. Ukiumut pilersaarutip aamma imarisinnaavai inissat atorneqarnerat nassuiaatitalerlugu procentinngorlugu, paaqqinnittarfimmi missingersuut aningaasaqarnerlu, pilersaarutininik nalilersuineq, tamatumani meeqqanik, angajoqqaatut oqartussaassuseqartunik imaluunniit pilersorneqarneranik isumaginnittunik sulisunillu peqataatitsineq ilanngullugit. Perorsaanikkut ukiumut pilersaarummi aamma allassimasinnaapput ulluinnarni pisartunik sammisassaqtitsinerit aaqqissuussaanerlu, pingaartumik ukiumi nutaami sammisassat, angajoqqaanik suleqateqarneq aamma – sammisassat, sulisut suleqatigiinnerat aamma – sammisassat kiisalu immikkut iliuuseqarfigineqartut, assersuutigalugu ukiumut aggersumut tunngatillugu.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq imm. 2-mi naggataanut attuumassuteqarpoq, tassani allassimalluni ulluunerani paaqqinnittarfiup aqutsisuata ulluunerani paaqqinnittarfiup missingersuutaanik aamma suliaqartassasoq. Missingersuutit najoqqutassat kommunalbestyrelsimit aalajangersarneqarsimasut naapertorlugit suliarineqassapput. Paaqqinnittarfinnut imminut pigisunut missingersuusiornermut najoqqutassat paaqqinnittarfiup imminut pigisup siulersuisuinit nalinginnaasumik aalajangersarneqartarput, tamannalu paaqqinnittarfinnut imminut pigisunut tunngatillugu aamma atuuppoq. Tamannali ulluunerani paaqqinnittarfinnut imminut pigisunut kommunalbestyrelsimik ingerlatsinermut isumaqatigiissuteqarsimasunut atuutinngilaq, tamatumani najoqqutassiat kommunalbestyrelsimit aalajangersarneqartarmata.

§ 20-mut

Aalajangersagaq maanna inatsimmi atuuttumi Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut ineriartuutaasunik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 16, 3. december 2012-imeersumi § 17-imik ilaatigut ingerlatitseqqinneruvoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami ulluunerani paaqqinnittarfimmi aqutsisup ulluunerani paaqqinnittarfimmik atuisunik nalunaarsuinissap qulakkeernissaa pillugu aalajangersimasumik akisussaaffia allanneqarpoq, tamatumani meeqqat meeqqerivimmiittartut aamma angajoqqaatut oqartussaasui imaluunniit pilersorneqarneranik isumaginnittut allassimassallutik. Tamatuma saniatigut takkunnerit aamma nalunaarsorneqartassapput, tassani meeqqat sorliit takkussimanersut ullut tamaasa allatorneqartassallutik. Meeqqat pillugit mappit digitaliusinnaapput pappiliaallutilluunniit.

Imm. 2-mut

Takkuttut nalunaarsorneqartarnerannik kommunalbestyrelsimut nassiusarnissamik aalajangersagaq kommunalbestyrelsip nakkutilliinermik oqartussaasutut inissisimaneranut attuumassuteqarpoq, soorlu aamma ulluunerani paaqqinnittarfimmik atuineramik kommunalbestyrelse nalilersuisinnaalluni.

§ 21-mut

Aalajangersagaq maanna inatsimmi atuuttumi Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut ineriartuutaasunik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 16, 3. december 2012-imeersumi § 18-imik ilaatigut ingerlatitseqqinneruvoq.

Imm. 1-imut

Kommunalbestyrelsip ulluunerani paaqqinnittarfimmi aqutsisup allaffissornikkut suliassanik suliaqannginnissaa immikkut ittumik pisoqartillugu akuerisinnaavaa.

Aalajangersakkamik atuinissamut piunasaqaataavoq, atorfinitsitsinermik oqartussaasut siunnersuummi suliassatut aalajangersarneqartut naammaginatsumik naammassineqartarnerannik qaqugukkulluunniit uppersaasinnaanissaat.

Aalajangersakkami immikkoortut aappaanni siunnersuutigineqarpoq, ulluunerani paaqqinnittarfimmi aqutsisoq allaffissornikkut suliassanik suliaqannginnissaa atorfinitsitsinermik oqartussaasunit akuerineqarsinnaanngitsoq, § 22, imm. 1 naapertorlugu perorsaanermik ilinniagaqarnissamut piunasaqaammik atortitsinnginnissamik atorfinitsitsinermik oqartussaasut immikkut akuersissuteqarsimappata.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, tassanilu ulluunerani paaqqinnittarfimmi aqutsisoq allaffissornikkut suliassanik suliaqartussaangippat inini sulisut amerlassusilerneqarnerannut

ilaanissaa aalajangersarneqarluni. Taamaaliornikkut sulisut amerlassusilerneqarnerisa akuleriissinneruneqarsinnaalissapput, persorsaanermillu suliaqartut ataatsimoorlutik natermi allaffissornikkullu suliaassanik isumaginnissinnaassallutik.

§ 22-mut

Aalajangersagaq maanna inatsimmi atuuttumi Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut ineriikiartuutaasunik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 16, 3. december 2012-imeersumi § 19-imik ingerlatitseqqinneruvoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami immikkoortut siulliat Inatsisartut inatsisaanni maanna atuuttumi § 19, imm. 1-ip aallartinneranik ingerlatitseqqinneruvoq.

Aalajangersagaq ulluunerani paaqqinnittarfiup ulluinnarni aqutsisuanik atorfinitsitsinermut atatillugu pingaarnertut malitassaavoq aalajangersimasumillu ilinniagaqarnissaq pillugu ulluunerani paaqqinnittarfimmi aqutsisumut pitsaassutsimik piumasaqaataalluni.

Aalajangersakkami ilinniakkamik piumasaqaat suliatigut suliniaqatigiiffinnut aalajangersimasunut ilaasortaamissamik piumasaqaatitaqanngilaq, pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarneranni inatsisit atortinneqarnerat naapertorlugit naligiinnermik tunngaveqarnermi ilaatigut kattuffimmut attuumassuteqarneq pissutigalugu assigiinngitsumik pinninnissaq inerteqqutaammat.

Atorfinitsitsinermut oqartussaasut immikkut ittumik pisoqartillugu qinnuteqartumik allamik ilinniagalimmik atorfinitsitsisinnaavoq. Aqutsisutut atorfimmuut tunngatillugu tamanna isumaqarpoq, allat attuumassuteqartumik ilinniagaqarsimasut atorfinitsinneqarsinnaasut, perorsaasutut ilinniarsimasumik aqutsisumik atorfinitsitsinissaq ajornarsimappat.

Atorfinitsitsinissamut allanik qanoq ilinniagaqarnissaq imaluunniit inuussutissarsiornermi misilittagaqarnissaq pillugu inaarutaasumik aalajangiineq pissaq atorfinitsitsinermik ingerlatsinermut atatillugu atorfinitsitsinermik oqartussaasut aalajangiinerisigut. Ilinniagaq alla naapertuuttoq assersuutigalugu tassaasinnaavoq ilinniartitsisutut, meeqqanik paaqqinninnermut perorsaasutut, sunngiffimmi perorsaasutut, meeqqerivimmi imaluunniit tusaanermut oqalunermullu perorsaasutut ilinniarsimasoq. Tamatuma saniatigut ikiortitit ilinniarnert allat aamma pineqarsinnaapput, soorlu omsorgsassistentit socialassistentitullu ilinniakkat. Ilutigitillugu ilinniarnert ilinniakkanut taaneqartunut assingusut aamma naapertuussinnaapput. Naapertuuttumik inuussutissarsiornikkut misilittagaqarnermut tunngatillugu inuit ukiorpassuarni suli atualinngitsunut suliaasaqarfimmi suliffeqarsimasunut tunngasinnaavoq, assersuutigalugu socialmedhjælperit barnehjælperitulluunniit, naapertuuttumik ilinniaqqinnermik immaqa ilallugu.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami immikkoortut siulliat ulluunerani paaqqinnittarfimmi aqutsisoq inini sulisussat amerlassusilerneqarnerannut ilaassannginnera pillugu Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 19, imm. 1-imi aappaannik ingerlatitseqqinneruvoq. Aalajangersakkamut pissutaavoq ulluunerani paaqqinnittarfimmi aqutsisup ulluunerani paaqqinnittarfimmi allaffissornikkut arlalinnik suliassaqaqarnera, taamaammallu aqutsisup perorsaasutut sulisunut ilaatinneqartariaqanngitsoq.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, ulluunerani paaqqinnittarfinni kommuninit ingerlanneqartuni aqutsisut kommunalbestyrelsimit atorfinitsinneqartartut. Tamanna pissaaq innersuussinermut ataatsimiititaliap § 18, imm. 2 naapertorlugu kommunalbestyrelsimit pilersinneqartup innersuussinerata kingorna.

§ 23-mut

Aalajangersagaq maanna inatsimmi atuuttumi Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut ineriartuutaasunik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 16, 3. december 2012-imeersumi § 20-mik ilaatigut ingerlatitseqqinneruvoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami ulluunerani paaqqinnittarfinni sulisut amerlassusilerneqarnerannut tunngatillugu ikinnerpaaffiliinermut pissutaavoq perorsaanikkut siunertalimmik sulinerup qaffasissumik pitsaassuseqarnissaata qulakkeernissaa naalakkersuinikkut kissaatigineqarmat.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Kommunalbestyrelse ulluunerani paaqqinnittarfik suleqatigalugu aalajangersimasumik nalileereernermi sulisut amerlassusilerneqarnerannit utaqqiisaasumik immikkut akuersissuteqarsinnaavoq. Aalajangersimasumik naliliineq assersuutigalugu sulisut perorsaanikkut piginnaasaannut, meeqqat amerlassusaannut aamma isumannaallisaanikkut illuutinullu illersorneqarsinnaanissaanut tunngasinnaavoq.

Utaqqiisaasumik immikkut akuersissut qaammatit pingasut tikillugit tunniunneqarsinnaavoq, kingornalu immikkut akuersissummik nalileeqqittoqassalluni.

Utaqqiisaasumik immikkut ittumik aatsaat akuersissuteqartoqarsinnaavoq ulluunerani paaqqinnittarfimmi meeqqanut pitsaanerpaamut navianartorsiortitsinngippat.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq sulisunut ulluunerani paaqqinnittarfiup ammasarfiini suliaqartussanut minnerpaamik piunasaqaatinik imaqarpoq, imaappoq piffissani meeqqanik paaqqinnittarfimmiittoqartillugu.

Ulluunerani paaqqinnittarfiup pitsaassusaanut pingaartitsineq aalajangersakkamut pissutaavoq.

Imm. 4-mut

Kommunalbestyrelse imm. 5 naapertorlugu paaqqinnittarfimmi eqqiluisaarnikkut atukkat qulakkeerniarlugit igaffimmi eqqiaanermillu suliaqartut qanoq amerlatigisut pisariaqartinneqarnerannik pissutsit aalajangersimasut malillugit naliliissaaq.

Imm. 5-mut

Aalajangersakkami allasimavoq, ulluunerani paaqqinnittarfinni ataasiakkaani sulisut amerlassusilerneqarnerat kommunalbestyrelsip ataaniittoq, tamannalu imm. 1-4-mi minnerpaamik piunasaqaatinut sanilliunneqassalluni.

Kommunalbestyrelsip aqutsisup saniatigut sulisunik atorfinitsitsinermut atatillugu najoqqutassiornera, sulisunik atorfinitsitsinermut atatillugu ingerlatseriaatsimik piunasaqaatinillu aalajangersaanermut tunngassuteqarpoq. Tassunga atatillugu erseqqissaatigineqassaaq sulisut pineqartut kommunalbestyrelsimit atorfinitsinneqassammata, soorlu aamma ulluunerani paaqqinnittarfinni kommuninit ingerlanneqartuni atorfinitsitsinernut najoqqutassioortussaasoq. Tamanna atorfinitsitsinermut atatillugu suliassanut aalajangersimasunut tunngassuteqarpoq, tamatumani atorfinitsitsinermut atatillugu oqaloqatiginninnernut il.il. aqutsisumit nalinginnaasumik ingerlanneqartartut ilanngullugu.

Sulisut amerlassusissalerneqarnerannut najoqqutassiornermut atatillugu kommunalbestyrelsimit suliaqarfinni attuumassuteqartuni isumaqatigiissutit atuuttut aamma ilanngunneqassapput.

Tamatuma saniatigut aalajangersakkami immikkoortut aappaat naapertorlugu imm. 3-mi, aalajangersakkami oqaaseqaatigiit aappaat takuuk, minnerpaamik piunasaqaatit imarisaat piviusunngortinniarlugit periarfissaqanngippat sunniutit pillugit isummernissamut kommunalbestyrelse pisussaaffilerneqarpoq. Tassunga atatillugu aalajangiunneqarsinnaavoq, ulluunerani paaqqinnittarfimmi aqutsisoq upalungaarsimanissamut pilersaarummut ilaatinneqassappat sillimasutut atuuffimmik pilersitsisoqarsinnaasoq. Tamatumani allasimavoq, minnerpaamik piunasaqaatinit utaqqiisaannaasumik immikkut akuersissuteqartoqarsinnaasoq, taamaammallu piffissami sivikitsumi taamaallaat atuussinnaasoq, soorlu aamma annertussusaa aalajangersimasumik nalilersorneqartariaqarluni.

§ 24-mut

Aalajangersagaq maanna inatsimmi atuuttumi Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut ineriikiartuutaasunik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 16, 3. december 2012-imeersumi § 21-mik ilaatigut ingerlatitseqqinneruvoq, suliassanullu

meeqqanut ulluuneranilu paaqqinnittarfimmi ulluinnarni pisartunut toqqaannartumik tunngassuteqartunut angajoqqaat, pilersorneqarneranut isumaginnittut il.il. peqataatinneqarnissaannik kissaateqarnermut attuumassuteqarluni.

Atuisut ataatsimiititaliaat angajoqqaat siulersuisuinut allanngortinneqarpoq perorsaanermik suliaqartut aamma angajoqqaatut oqartussaassuseqartut pilersorneqarneranillu isumaginnittut akornanni suleqatigiinnerup siuarsarneqarnissaa siunertaralugu. Siunnersuummut tassunga pissutaavoq atuisut ataatsimiititaliaanik angajoqqaallu siulersuisuinik allaffissornikkut suliaassanik assingusunik suliaqartunik pilersitsinngikkaluarluni meeqqat ulluinnarni inuunerannut angajoqqaatut oqartussaassuseqartut pilersorneqarneranillu isumaginnittut peqataanerisa pitsanngorsarneqarnissaannik kissaateqarneq.

Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 21, imm. 2, nr. 5 naapertorlugu atuisut ataatsimoorfiat meeqqat ulluinnarni inuunerannut aalajangersimasumik isumalinnut aalajangiinissaminnut piginnaatitaapput. Piginnaatitaaneq taanna angajoqqaat siulersuisuinut ingerlateqqinneqassanngitsoq siunnersuutigineqarpoq. Pissutsit meeqqat ulluinnarni inuunerannut aalajangersimasumik pingaarutillit Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 21, imm. 2, nr. 5 oqaaseqaatini taaneqartut assersuutigalugit tassaapput pinnguartarfinnik aaqjissuussineq, paasisassarsiorluni angalanerit, ullaakkorsiutinik allanillu neqerooruteqarneq, kigutigissaaneq, inuussiortunik malunnartitsinermik ingerlataqarneq, ataatsimoornerit, kulturilerineq, takkutarneq il.il. Siunnersuummi ulluunerani neqeroorummi sammisartakkat suliniutillu sulisut angajoqqaallu siulersuisuisa akornanni suleqatigiinnikkut aallarnerneqartarnissaat siunertaavoq.

Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 21, imm. 2, nr. 6 naapertorlugu atuisut ataatsimoorfiata ulluunerani paaqqinnittarfimmi aqutsisup atorfinitsinnerani kommunalbestyrelsimut innersuussisarnermut ataatsimiititaliaq pilersissavaa. Siunnersummi § 18, imm. 1 naapertorlugu innersuussisarnermut ataatsimiititaliaq ulluunerani paaqqinnittarfimmit pineqartumit, angajoqqaat siulersuisuinit ingerlatsivimmiillu sinniisoqassasoq siunnersuutigineqarpoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami allassimavoq kikkut angajoqqaat siulersuisuinut ilaasortaanersut, soorlu aamma ”pilersorneqarneranik isumaginnittoq” tassaagajunnerussalluni meeqqap angajoqqaavi. Taaguutip tamatuma atornerarneranut pissutaavoq, inuit meeqqamut attuumassuteqartut meeqqamut qaninnerpaasut taamalu ulluunerani paaqqinnittarfimmut pineqartumut qaninnerpaasut pineqartartussaammata. Angajoqqaatut oqartussaassuseqartoq assersuutigalugu ilinniariarluni aallaqqappat, meerarlu pineqartoq piffissami tassani ilaqutaasumi najugaqarpat, ilaqutaasoq meeqqap pilersorneqarneranik isumaginnittut angajoqqaat siulersuisuini ilaasortaaavoq. Pilersorneqarneranik isumaginnittut imaluunniit sulisut tamarluinnarmik peqataanissaat aamma piunasaqaataanngilaq, tassami pingaartumik pilersorneqarneranik isumaginnittut meeqqap ulluinnarni inuuneranni najuuttut

ulluunerani paaqqinnittarfik pillugu paasisaqarnissamut ingerlanneqarneranullu sunniuteqarnissamut periarfissiinertut aalajangersagaq isigineqassammat. Inuit taakku taamaalillutik soqutigisatik pisariaqartitatillu naapertorlugit meeqqamik ulluunerani paaqqinnittarfimmiinnera pillugu peqataanissamut sunniuteqarnissamullu periarfissaqarnissaat qulakkeerneqarpoq.

Angajoqqaat siulersuisuunik toqqaanermut pisortatigoortumik piumasaqaateqanngilaq. Peqataaneq nammineq piumassutsimik pissaaq.

Imm. 2-mut

Angajoqqaat siulersuisui ukiumut ikinnerpaamik pingasoriarlutik ataatsimiigiaqquneqassapput.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami angajoqqaat siulersuisuisa atuuffiat allassimavoq, suliassanik pilersaarusiornermut isumaginninnermullu agguataarneqarsinnaallutik.

Suliassanik pilersaarusiornermi atuisut angajoqqaallu siulersuisui perorsaanikkut ukiumut pilersaarusiornermut peqataassapput taakkualu piviusunngortinneqarnissaannik nakkutiginnillutik. Ulluunerani paaqqinnittarfiup aaqqissuunneqarnera pillugu suliassanut meeqqallu ulluinnarni atugaannut tunngatillugit ulluunerani paaqqinnittarfiup illutaanik pitsanngorsaaneq pillugu iliuseqarnernut tunngassuteqarsinnaapput, assersuutigalugu pinnguartarfimmik allangortitsinermut, soorlu aamma illup avataanukarnernut, ullaakkorsiutit nerisallu allat neqeroorutigineqarnerannik aalajangiinernut, kigutigissarnermut, inuuissiortut nalliussinerannut, ataatsimoornernut, piorsarsimassutsimut, takkuttarnermut il.il. tunngassuteqarsinnaasut.

Angajoqqaat siulersuisui amerlanerussuteqarnikkut aalajangiisinnaapput.

Kommunalbestyrelse kommunimi angajoqqaat siulersuisuinut suleriaasissamik ilusilersuisinnaavoq.

Imm. 4-mut

Angajoqqaat siulersuisui ataatsimiinnerit tamaasa imaqarniliortassapput, ataatsimiinnerit kingorna kommunalbestyrelsimut imaluunniit ulluunerani paaqqinnittarfimmi imminut pigisumi siulersuisunut tunniunneqartartussanik.

Imm. 5-mut

Naalakkersuisut annertunerusumik malittarisassiorsinnaapput.

§ 25-mut

Aalajangersagaq maanna inatsimmi atuuttumi Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut inerikkiartuutaasunik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 16, 3. december 2012-imeersumi § 22-mik ingerlatitseqqinneruvoq, taassumalu paaqqinnittarfinni nammineq pigisuni siulersuisunik aqunneqartuni aaqqissuussaannermut nalinginnaasumik atuuttut assigalugit, soorlu aamma paaqqinnittarfiit imminut pigisut sammisassat ingerlanneqartut qanoq ittuunerat apeqqutaatinnagit namminersortuunerme inatsisitigut tunngaveqarnertik ilisarnaatigigaat.

Taaguummot ”imminut pigisumut” atatillugu aalajangiisuvoq, paaqqinnittarfiup allanut attuumassuteqarnani, tamatumani pilersitsisunit, suliniaqatigiiffinnit, paaqqinnittarfinnit allanit, pisortanit il.il. nammineq aningaasaatit atorlugit ingerlanneqarnera.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami allassimavoq, ulluunerani paaqqinnittarfinni siulersuisut oqartussaannerpaasut taamaammallu ulluunerani paaqqinnittarfiup ingerlanneqarneranut tamakkiisumik akisussaasuullutik, tamatumani ilanngullugu assersuutigalugu ingerlatsinissamik isumaqatigiissutaasinnaasup naammassineqarnissaanut atatillugu.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami, paaqqinnittarfinni namminersortuni ulluunerani aqutsisoqatigiinnik atorfinitsitsinerme malittarisassat nalinginnaasumik atuuttut ersersinneqarput.

Ilutigitillugu allassimavoq, paaqqinnittarfinni sulisut sinnerinik, paaqqinnittarfinni imminut pigisuni ulluinnarni aqutsisumit nalinginnaasumik atorfinitsinneqartartunik, atorfinitsitsinermut najoqqutassanik siullersuisut aalajangersaassasut, taamaaliornikkut paaqqinnittarfiup aaqqissuussaannerata periaatsillu ersarissuunissaat qulakkeerneqassalluni. Paaqqinnittarfinnik imminut pigisumik aaqqissuussineq, tamatumani atorfinitsitsinerut tunngatillugu, taakku paaqqinnittarfiup ileqqoreqqusaani allassimassapput.

§ 26-mut

Aalajangersagaq maanna inatsimmi atuuttumi Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut inerikkiartuutaasunik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 16, 3. december 2012-imeersumi § 24-mik ilaatigut ingerlatitseqqinneruvoq taannalu angerlarsimaffimmi paarsisunik ataasiakkaanik angerlarsimaffimmilu paarsiffimmik akuersinerme tunngassuteqarluni.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami siunnersuutigineqarpoq, angerlarsimaffimmi paarsisartut angerlarsimaffillu paarsiffissaq akuerineqarnissamik qinnuteqaat tunngavigalugu kommunalbestyrelsimit akuerineqarunik aatsaat meeqqanik angerlarsimaffimmi paarineqartussanik tiguisoqarsinnaasooq. Tassunga atatillugu malugineqassaaq

akuerineqarnissamut apeqqummut atatillugu kommunalbestyrelsip aalajangiinera siunnersuummi § 45 naapertorlugu Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmuut maalaarutigineqarsinnaammat.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami angerlarsimaffimmi paarsisartup piginnaasaanut piumasaqaatit ilai aalajangersarneqarput, taakku meeqqat pisariaqartitaannik isumaginninnissamut perorsaanikkullu uummarissaataasunik sammisassaqaartitsinermik neqerooruteqarnissamut periarfissiinissamut piumasaqaataasunik.

Angerlarsimaffimmi paarsisup peqqissuunissaanut piumasaqaat angerlarsimaffimmi paarsisup meeqqanik paarsinissamut atatillugu akisussaaffianut attuumassuteqarpoq, tamatumani angerlarsimaffimmi paarsisoq meeqqanik isumassuisinnaanissamut inuttut pisariaqartinneqartunik nukissaqarnissaa piumasaqaataalluni. Angerlarsimaffimmi paarsisartuunissamut ukiut tungaatigut piumasaqaateqanngilaq, kisianni kommunalbestyrelsip akuersissuteqartarnerani angerlarsimaffimmi paarsisup inuttut perungassusaa angerlarsimaffimmi paarsinermut atatillugu sulinermi ajornartorsiutinik isumaginninnissaq siunertaralugu misilittagaqarnera naliliineraniittussaassalluni. Tamatuma qaavatigut angerlarsimaffimmi paarsisup inuusutissarsiummik tamatuminnga isumaginninnissamut timikkut tarnikkullu nukissaqartariaqarpoq, tamannalu aamma angerlarsimaffimmi paarsisup peqqinnissakkut atukkaminik uppersaasannaanissamut peqqissutsimut uppersaammik takutitsinissaanut tunngaviulluni.

Angerlarsimaffimmi paarsisartup illoqataanut assinganik piumasaqaateqarnermut pissutaavoq, inuit taakku meeqqap angerlarsimaffimmi paarsiffiusumiinneranut atatillugu meeqqamik aalajangersimasumik attaveqarsinnaammata.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq maanna Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 24, imm. 3-mik ilaatigut ingerlatitseqqinneruvoq, meeqqanillu innarliisimanninnermut uppersaataat pillugit inatsisit assigalugit meeqqat illersorneqarnissaannik aamma meeqqat allanit paarineqarneranni meeqqamut pitsaanerpaaq qulakkeerneqarnissaa siunertarineqarluni.

Aalajangersakkammi erseqqissaavigineqarpoq, angerlarsimaffimmi paarsisartoq taassumallu illoqatai kinguaassiutitigut pinerluuteqarsimasutut imaluunniit inunnut navianaatilimmik pinerluuteqarsimasutut eqqartuunneqarsimassanngitsut, kiisalu angerlarsimaffimmi paarsisartoq taassumallu illoqatigisai kinguaassiutitigut pinerluuteqarsimasutut imaluunniit inunnut navianaatilimmik pinerluuteqarsimasutut eqqartuunneqarsimanninnissamut ukiut amerlassusaat aalajangersakkami amerlineqarsimanerat erseqqissaavigineqarluni.

Meeqqanik innarliisimanninnermik uppersaatinik piniartussaataaneq pillugu meeqqanik

innarliisimanginnermut uppersaatit pillugit Inatsisartut inatsisaat atuuttoq, inunnut meeqqanik toqqaannartumik suliaqartunut taamaallaat atuuppoq, taamaammallu angerlarsimaffimmi paarsisartup illoqataanut piniartoqarsinnaanginnera pingaarnertut malitassaalluni.

Meeqqanik innarliisimanginnermut uppersaat aamma kinguaassiuutitigut pinerluuteqarsimanerit ilaannai pillugit paasissutissanik imaqarpoq, meeqqanilli innarliisimanginnermut uppersaatini inuk paasissutissanut tunngassuteqartoq inunnut, meeqqanut aamma tunngatillugu, navianaatilimmik pinerluuteqarnikuusimanagera pillugu nalunaaruteqarani. Atorfinititsinermik imaluunniit akuersinermik oqartussaassuseqartoq taamaammatt pinerluuteqarsimanginnermut uppersaammik aamma piniassaaq.

Aalajangersakkami nr. 3-mi allassimavoq, angerlarsimaffimmi paarsiffiusumi tuniluussinnaasumik nappaateqassanngitsaq, tamannalu meeqqat assersuutigalugu nappaatinit tunillaassuunnissamut pisariaqanngitsumik navianartorsiortinneqarnissaannit illersorneqarnissaanik siunertaqarpoq. Assersuutigalugu nuammik, nualluummik il.il. nappaatinit ilungersunarnerusut pineqarput.

Imm. 4-mut

Uani assersuutigalugu angerlarsimaffimmi paarsisartut illoqataanit paasissutissanik naleqquttunik piniarnissamut inatsisitigut piunasaqartoqanngilaq, tamatumunngalu angerlarsimaffimmi paarsinerup tamat tikissinnaasaaniitinneqarpat illoqataasut meeqqanik attaveqarnavianginnerannik tunngavilersorneqarpoq.

Imm. 5-mut

Aalajangersagaq kommunalbestyrelsen § 12, imm. 2 naapertorlugu nakkutilliisussaaitaaneranut ataqatigiissinneqassaaq, kommunalbestyrelsillu angerlarsimaffimmi paarsiffissami atugassarititaasut nakkutilliiffigalugillu nalilersortussaallugit.

Meeqqanut tunngatillugu angerlarsimaffimmi paarsiffiusumi atugassarititaasut naammaginarnissaasa qulakkeernissaat kommunalbestyrelsimit akisussaaffigineqarpoq.

Aalajangersagaq pissutigalugu kommunalbestyrelse meeqqat amerlassusaannut, putsumit nipimillu ajoqutaasut, eqqiluisaarneq, silami sammisassaqsinnaaneq, tamatumani atortunut navianartunut uumasunullu pitussimangitsunut atatillugu isumannaallisaaneq ilanngullugit, kiassarnikkut atugassarititaasut, meeqqat qasuersaarsinnaanissaat ulluinnarnilu meeqqat najuuttut qanoq amerlatiginissaat pillugit nalilersuisussaavoq.

Kommunalbestyrelse § 25 naapertorlugu akuersinissamut kiisalu § 12, imm. 2 naapertorlugu nakkutilliinnermut atatillugit naliliisussaavoq, soorlu aamma naliliineq ataatsimiititaliamut imaluunniit ingerlatsivimmi immikkoortortamut naapertuuttumut suliakkiutigineqarsinnaasoq,

tamannalu akisussaaffimmik ilutigitillugu nikisitsinani.

Imm. 6-mut

Qulaani allassimasut angerlarsimaffimmi paarsisartumut angerlarsimaffimmilu paarsisarfirmut akuersissummut piumasaqaatit naammassineqarsinnaajunnaarpata, kommunalbestyrelsip akuersissut utaqqiisaagallartumik arsaarutigissavaa imaluunniit ingerlaannaq atorunnaarsissavaa meeqqamut pitsaanerpaaq, peqqissusaa isumannaatsuuneralu qulakkeerniarlugit. Akuersissut utaqqiisaagallartumik arsaarutigineqassanersoq imaluunniit atorunnaarsinneqassanersoq pillugu naliliinermut angerlarsimaffimmi paarsisarfirmi qanoq sivistutisumik tunillaassuineq ingerlassangatinneqarnersoq apequtaassaaq.

§ 27-mut

Aalajangersagaq maanna inatsimmi atuuttumi Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut inerikkiartuutaasunik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 16, 3. december 2012-imeersumi § 25-mik ilaatigut ingerlatitseqqinneruvoq. Aalajangersakkami angerlarsimaffimmi paarsiffiusumi meeqqat amerlassusaannik aalajangersaavoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami immikkoortumi siullermi allassimavoq, § 26 naapertorlugu kommunalbestyrelsip akuersineranut atatillugu meeqqat amerlanerpaamik sisamat angerlarsimaffimmi paarsineqarsinnaanissaat akuersissutigineqarsinnaasoq. Aalajangersakkami immikkoortut aappaani angerlarsimaffimmi paarsisoq angerlarsimaffimmini arfinillit ataallugit ukiulinnik pingasunik meeraqarpat amerlanerpaamik marlunnik angerlarsimaffimmi paarsiffiusumiittoqarnissaa akuersissutigineqarsinnaasoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami imm. 1-imik saneqqutsinissamut utaqqiisaasumik ulluni 14-ini amerlavallaanik utaqqiisaasumik paarsaqarsinnaaneq aalajangersarneqarpoq.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq amerlavallaanillu paarsaqarneq imaluunniit angerlarsimaffimmi paarsisartumut allamut taartaaneq qaammatit pingasut iluanni amerlanerpaamik marloriarluni pisinnaanera aalajangersarneqarluni.

§ 28-imut

Aalajangersagaq maanna inatsimmi atuuttumi Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut inerikkiartuutaasunik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 16, 3. december 2012-imeersumi § 26-mik ilaatigut ingerlatitseqqinneruvoq.

Atuisut ataatsimiititaliaat angajoqqaat siulersuisuinut allanngortinneqarpoq perorsaanermik

suliaqartut, tamatumani angerlarsimaffimmi paarsisut aamma angajoqqaatut oqartussaassuseqartut pilersorneqarneranillu isumaginnittut akornanni suleqatigiinneq siuarsarniarlugu. Siunnersuummut tamatumunnga pissutaavoq atuisut ataatsimiititaliaannik angajoqqaallu siulersuisuunik allaffissornikkut assigiiginnangajattunik suliaasaqartunik pilersitsinngikkaluarluni angajoqqaatut oqartussaassuseqartut aamma pilersorneqarneranik isumaginnittut meeqqat ulluinnarni inuunerannut peqataanerisa pitsanngorsarneqarnissaat tunngaviusumik kissaatigineqarmat.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami allassimavoq, angajoqqaat siulersuisuini kikkut ilaasortaassanersut, soorlu aamma taaguut ”pilersorneqarneranik isumaginnittoq” tassaagajuttoq meeqqap angajoqqaavi. Taaguummik atuinnermut pissutaavoq, inuit meeqqamut qaninnerpaamik inissisimallutik attuumassuteqartut taamalu angerlarsimaffimmi paarsisartumut pineqartumut qaninnerpaat pineqarmata. Tamatumani aamma angajoqqaarsiat immaqalu inuk tapersersuisoq ilaatinneqarput. Angajoqqaatut oqartussaassuseqartoq assersuutigalugu ilinniariartorluni aallaqqasimappat, meerarlu pineqartoq piffissami tassani ilaqtutani najugaqarpat, ilaqutaasoq pilersorneqarneranik isumaginnittut angajoqqaat siulersuisuinut peqataasinnaavoq. Ilutigitillugu piumasaqaataangilaq pilersorneqarneranik isumaginnittut peqataassasut, aalajangersakkamimi periarfissatut isigineqarpoq, pingaartumik pilersorneqarneranik isumaginnittut meeqqat ulluinnarni inuunerannut najuuttut ulluunerani angerlarsimaffimmi paarsinerup ingerlanneqarneranut sunniuteqarnissamik paasinnissammata. Taamaallutik meeqqat angerlarsimaffimmi paarineqarneranni soqutigisatit pisariaqartitatillu malillugit sunniuteqarnissamut peqataasinnaanissaat sunniuteqarnissaallu qulakkeerneqassalluni. Angajoqqaat siulersuisui ukiumut ikinnerpaamik pingasoriarlutik ataatsimiigiaqquneqartassapput.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami angajoqqaat siulersuisuisa atuuffiat allassimapput, allassimasullu tamakkiisuunatik. Angerlarsimaffimmi paarsiffiup aaqqissuussaananeranut meeqqallu ulluinnarni atugaannut atatillugu angerlarsimaffimmi paarsiffiup illutaanut pitsanngorsaaneranut tunngassuteqarsinnaapput, assersuutigalugu pinnguartarfiup allanngortinneqarnissaanut, soorlu aamma illup avataanukarnernut, ullaakkorsiutit nerisallu allat neqeroorutigineqartut aalajangiiffiginerannut, kigutigissarnermut, inuuissiortunik nalliussititsineranut, ataatsimoornernut, piorsarsimassutsimut, takkuttarnernut il.il. tunngassuteqarsinnaallutik.

Angajoqqaat siulersuisui imm. 2, nr. 1-imi atuuffiit iluanni angerlarsimaffimmilu paarsinermi meeqqat ulluinnarni atugaannut aalajangersimasumik sunniuteqartunut kisimi aalajangiisinnaapput. Angajoqqaat siulersuisui amerlanerussuteqarnikkut aalajangiisinnaapput. Kommunalbestyrelse kommunimi angajoqqaat siulersuisuinut suleriaasissamik ilusilersuisinnaavoq.

Imm. 3-mut

Angajoqqaat siulersuisui ataatsimiinnerit tamaasa imaqarniliortassapput, ataatsimiinnerit kingorna kommunalbestyrelsimut tunniunneqartartussanik.

§ 29-mut

Aalajangersagaq maanna inatsimmi atuuttumi Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut inerikkiartuutaasunik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 16, 3. december 2012-imeersumi § 27-mik ilaatigut ingerlatitseqqinneruvoq. Aalajangersagaq immikkut sammisaqartitsinissamik neqeroorutitut tunngassuteqarpoq meeqqallu tamarmik suli atualinngitsut atualernissamut piareersarnissamut periarfissaqarnissaannik qulakkeerinninnissamik aallaaveqaruni.

Aalajangersakkami pingaarnertut siunertaavoq meeqqat ulluunerani paaqqinnittarfimmik imaluunniit angerlarsimaffimmi paarineqarnissamik iluaquteqarnissamik periarfissaqanngitsut atuisinnaanngitsulluunniit inerisarnissaat. Soorlu allassimasoq, aalajangersakkami meeqqanut ulluunerani paaqqinnittarfinni imaluunniit angerlarsimaffimmi paarsisarfinni perorsaanikkut inerikkiartuutaasunik ulluunerani neqeroorutitut nalinginnaasunik atuinngitsunut, tassa angerlarsimaffimmi ilaqaataasumilluunniit il.il paarineqartartunut neqeroorut sammitinneqarpoq.

Imm. 1-mut

Aalajangersagaq meeqqanut ulluunerani paaqqinnittarfimmiinneq imaluunniit angerlarsimaffimmi paaritinneq ajortunut akeqanngitsunik sammisasaqartitsinernik neqerooruteqarfigineqarnissaanut kommunalbestyrelse pisussaaffilerlugu oqaasertalerneqarpoq.

Taakku tassaasinnaapput pinngortitamut angalaarneq, soorlu aamma sammisassat aalanermut timersornermillu kiisalu meeqqap inuunerani alloriarnermut tullermut ilikkagaqarnissamik aallaaveqarsinnaasut.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami ”immikkut sammisasaqartitsinermik neqeroorut” nassuiarneqarpoq piffissap ilaani neqeroorutitut, taannalu inersimasoq sammisamik peqataanngikkaluarluni meeqqamik ingiaqateqartoq peqatigalugu ingerlanneqassalluni.

Imaqarnerusumik sammisasaqartitsinissamut atatillugu malugineqassaaq, sammisassat meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut inerikkiartuutaasunik ulluunerani neqeroorutini allaniittut assigisinnaammagit, assigiinngissutaaginnassalluni sammisassat ullup ilaannaani ingerlanneqartussaananerit, soorlu aamma sammisassat meeqqap ineriartornerani killiffianut naleqquttuussallutik

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami kommunalbestyrelse pisussaaffilerneqarpoq imm. 1-imi 2-milu sammisassanik taaneqartunik pilersitsillunilu ingerlatsisussamik ataqatigiissaarisartumik toqqaanissamut. Tassunga atatillugu ataqatigiissaarisutut atuuffik piffissap ilaani ingerlanneqarsinnaavoq assersuutigalugu perorsaanermik suliaqartoq suliassami allat ilaattut isumagisinnaallugu, soorlu aamma atorfik ulloq tamaat atorfittut kommunalbestyrelsimit sallinneqarsinnaasoq.

Aalajangersakkami aamma pisussaaffeqarpoq ataqatigiissaarisup najukkami isumalluutininik peqataatitsinissaanik, taakkulu assersuutigalugu tassaasinnaapput perorsaasut, pinaveersaartitsinermik siunnersortut, peqqissaasut aamma isumaginninnermi ikiortit, tamannalu sammisassanut najukkami tapersersuinerup ikorfartuinerullu annertusarneqarnissaanik siunertaqarluni.

§ 30-mut

Aalajangersagaq maanna inatsimmi atuuttumi Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut ineriartuutaasunik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 16, 3. december 2012-imeersumi § 14-imi ilaatigut ingerlatitseqqinneruvoq.

Imm. 1-imut

Ataavartumik nalilersuinissamut uppersaasissamullu pisussaaffeqarnermut pissutaavoq meeqqamut atatillugu meeqqamik perorsaanikkullu siunertalimmik sulinissaq ukkatariniarlugu meeqqat ataasiakkaat ineriartornerat nalunaarsorneqarnissaa siunertarineqarmat.

Nalilersuinerup uppersaasersuinerullu tamakkiisumik isigaluni naliliinermik aallaaveqarnissaanut atatillugu malugineqassaaq, tamakkiisumik isigaluni naliliinermi meeqqap isumaginninnikkut, ilisarsisinnaanikkut, timimik atuisinnaanikkut, misigissutsitigut avataanilu sumiiffinni meeqqap ineriartorneranut tunngagajuttarmat.

Aalajangersakkami ineriartornermut nassuiaatit sorliit atorneqartussaanerannut atatillugu killiliisoqanngilaq, naliliineq uppersaasersuinerlu suliassaarfimmi siunissami ilisimatusarnermut ineriartortitsinermullu ammasariaqarmata.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami imm. 2 meeqqap pilersorneqarneranik isumaginnittunut angajoqqaatut oqartussaassuseqartuugajuttunut atatillugu malitseqartitsinissamik pisussaaffeqarnermik imaqarpoq, soorlu aamma suliaqartut naapertuuttut allat tassaasinnaallutik tarnip pissusaanik ilisimasallit, perorsaasut, immikkut atuartitsinermut siunnersortit, perorsaanikkut tarnikkullu atukkatigut siunnersuisarfimmut, ilinniartitsisunut siunnersuisartunut, meeqperisunut imaluunniit isumaginnittoqarfimmut assigisaannulluunniit attuumassuteqartut.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami imm. 3-mi angajoqqaatut oqartussaassuseqartunik aamma/imaluunniit meeqqap pilersorneqarneranik isumaginnittunik oqaloqateqarnernut atatillugu ikinnerpaaffiliisoqarpoq. Aalajangersakkami pilersorneqarneranik isumaginnittut meeqqap ineriartorneranik ataavartumik naliliisinnaanissaat eqqarsaatigineqarnera tunngavilersuutigineqarpoq.

§ 31-imut

Aalajangersagaq maanna inatsimmi atuuttumi Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut ineriartuutaasunik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 16, 3. december 2012-imeersumi § 15-imik ilaatigut ingerlatitseqqinneruvoq. Meeqqap paaqqinnittarfimmit paaqqinnittarfimmut allamut ikaarsaernerani paasissutissanik ingerlatitseqqiisarnermut pisussaaffik pioreersoq siunnersuummi aamma angerlarsimaffimmi paarsiartunut atuuttussanngortillugu annertusineqarpoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, meeraq meeraaqqerivimmiit imaluunniit angerlarsimaffimmi paarsisartumiit meeqqerivimmut imaluunniit meeqqerivimmiit atuarfimmut nuunnerani meeraq pillugu paasissutissat naapertuuttut ingerlateqqinneqartassasut. Ulluunerani paaqqinnittarfimmiit allamut nuunnermi tamanna assinganik atuuppoq. Paasissutissat naapertuuttut tassaapput uppersaasatit suulluunniit, tamatumani ilanngullugit ineriartornermut nassuiaatit, siunnersuummi § 14, imm. 1 naapertorlugu pissarsiarineqarsimasut.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq inatsimmi maanna atuuttumi Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut ineriartuutaasunik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsaanni nr. 16 3. december 2012-imeersumi § 15, imm. 2-mik ilaatigut ingerlatitseqqiineruvoq.

Aalajangersakkami Naalakkersuisut pisussaaffilerneqarput ingerlatitseqqiineq qanoq iluseqarluni pisassanersoq pillugu nalunaarusiornikkut malittarisassanik aalajangersaassasut, matumani ingerlatitseqqiineq elektroniskimik ingerlanneqartarnissaa, ingerlatitseqqiinerullu aalajangersimasunik immersugassaqarluni ingerlatseqqinneqartarnissaa pillugit, soorlu aamma Naalakkersuisut ingerlatitseqqiinermut piffissami killigititanik aalajangersaasinnaasoq.

§ 32-imut

Aalajangersagaq maanna inatsimmi atuuttumi Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut ineriikkiartuutaasunik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 16, 3. december 2012-imeersumi § 5, imm. 3, nr. 6-imik ilaatigut ingerlatitseqqinneruvoq. Aalajangersagaq meeraq pingasunik ukioqalerpat peqqissusaanik ineriartorneranillu pinngitsoorani misissuisarnissamik imaqarpoq. Aalajangersagaq misissuinerup imarisaanut piumasagaatit minnerpaaffissannik nutaatut aalajangersaavoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq una meeqqap peqqissusaa ineriartorneralu pillugit meeqqat pingasunik ukioqalerneranni pinngitsoorani misissuisoqartarnissaanik kommunalbestyrelsip pisussaaffeqarneranut tunngassuteqarpoq. Misissuineq malitseqartinneqassaaq misissuinermit inernerusut perorsaanikkut ulluunerani neqeroorummit aallaavigineqartassallutik. Misissuinerit taamaalillutik nappaammik suussusersisinnaanermut, isumaginninnikkut ajornartorsiutinik nassaarsinnaanermut kingornalu meeqqamut naleqqussakkamik ulluunerani neqeroorummik allatulluunniit tapersersuinermik neqeroorummik malitseqartitsinissamik siusissukkut iliuseqartoqarsinnaalissaaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami uani pingasunik ukiulinnik misissuinerup minnerpaamik sunik imaqarnissaa aalajangersarneqarpoq. Malugineqassaaq allattukkat tamakkiisuunngimmata.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkap uuma Naalakkersuisut pisussaaffilerpai pingasunik ukioqalersut peqqissusaannik ineriartornerannillu pinngitsoorani misissuisarnissaaq tassungalu atatillugu siusissukkut iliuseqartarnissaaq pillugit aalajangersakkanik aalajangersaassasut.

§ 33-mut

Aalajangersagaq maanna inatsimmi atuuttumi Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut ineriikkiartuutaasunik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 16, 3. december 2012-imeersumi § 5, imm. 3, nr. 6-imik ilaatigut ingerlatitseqqinneruvoq. Aalajangersagaq meeraq tallimanik ukioqalerpat atualernissamut piareersimaneranik pinngitsoorani misissuisoqartarnissaanik imaqarpoq. Aalajangersagaq misissuinerup imaanut piumasagaatit minnerpaaffissannik nutaatut aalajangersaavoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq una meeqqap atualernissamut piareersimaneq pillugu meeqqat tallimanik ukioqalerneranni pinngitsoorani misissuisoqartarnissaanik kommunalbestyrelsip pisussaaffeqarneranut tunngassuteqarpoq.

Atualernissamut piareersimaneq pillugu ersarissumik nassuiaasoqarsinnaanngilaq, taamaammallu meeqqat ataasiakkaat naapertorlugit uuttuutit naapertuuttut aallaavigalugit

nalilersorneqartariaqarluni. Atualernissamut piareersimaneq ilaatigut meeqqat piginnaasaannut, atugarissaarnerannut/ineriartornerannut inooqataanermilu pissusilersomerannut tunngassuteqarsinnaavoq.

Ilutigitillugu ilanngunneqassaaq misissuineq malitseqartinneqassammat, taamaalilluni misissuinermit inernerusut perorsaanikkut ulluunerani neqeroorummit aallaavigineqarsinnaassallutik. Misissuinerup taamaalilluni nappaammik suussusersiinissaq periarfississavaa kingornalu ulluunerani neqeroorummik imaluunniit meeqqamut naleqqussakkamik allamik neqeroorummik malitseqartitsisoqarluni.

Kommunalbestyrelsip ulluunerani paaqqinnittarfik peqatigalugu atuarfimmu pitsaasumik ikaarsaarnissaq qulakkiissavaa.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami uani tallimanik ukiulinnik misissuinermit atualernissamut piareersimaneq siunertaralu imarisaanut minnerpaamik piumasaqaatit aalajangersarneqarput. Malugineqassaaq allatorneqartut tamakkiisuunngimmata.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami matumani Naalakkersuisut pisussaaffilerneqarput meeqqat tallimanik ukioqalersut atualernissamut piareersimanerannik pinngitsoorani misissuisarnissaq tassungalu atatillugu siusissukku iliuuseqartarnissaq pillugit aalajangersaassasut.

§ 34-mut

Aalajangersagaq maanna inatsimmi atuuttumi Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut ineriartuutaasunik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 16, 3. december 2012-imeersumi § 5, imm. 3, nr. 4-mik ingerlatitseqqinneruvoq.

Aalajangersagaq ulluunerani neqeroorummi, angajoqqaatut oqartussaassuseqartuni aamma pilersorneqarneranik isumaginnittuni immikkut pisariaqartitsisoqarneranik aallaaveqarpoq. Matumani meeraq qitiutillugu isumaginninnermut, siunnersuinermut ilitsersuinernullu ikiorneqarsinnaaneq eqqarsaatigineqarpoq. Kommunalbestyrelse pisariaqartitsisoqartillugu aalajangersimasumillu naliliineq aallaavigalugu perorsaanikkut tarnikkullu atukkatigut siunnersuinermit ingerlatsissaaq.

Perorsaanikkut tarnikkullu atukkatigut siunnersuineq siusissukku iliuuseqarneq tapersersuinissamullu neqeroorutit aallartinneqarnissaat siunertaralugu sakkutut isigineqarsinnaavoq.

§ 35-imut

Aalajangersagaq maanna inatsimmi atuuttumi Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut ineriikkiartuutaasunik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 16, 3. december 2012-imeersumi § 4, imm. 2, nr. 1-imik ilaatigut ingerlatitseqqinneruvoq.

Naalackersuisut pisariaqartitsineq naapertorlugu suli atualinngitsunut suliassaqarfimmi perorsaanikkut tarnip pissusaatigut ilisimatusarnissaq isumagissavaat.

§ 36-imut

Aalajangersagaq maanna inatsimmi atuuttumi Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut ineriikkiartuutaasunik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 16, 3. december 2012-imeersumi § 4, imm. 2, nr. 2 aamma 8-mik ilaatigut ingerlatitseqqinneruvoq.

Imm. 1-imut

Naalackersuisut meeqqanut ulluunerani neqeroorutinik nutaanik ineriartortitsissapput, tamatumani meeqqanut inoqarfimmi atugassarititaasunut naleqqussarneqarsimasunik ulluunerani allatut neqeroorutit ilanngullugit.

Imm. 2-mut

Naalackersuisut pisariaqartitsineq malillugu ulluunerani neqeroorutini perorsaanikkut sulinermut najoqqutassiussapput.

§ 37-imut

Aalajangersagaq maanna inatsimmi atuuttumi Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut ineriikkiartuutaasunik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 16, 3. december 2012-imeersumi § 38-imik ingerlatitseqqinneruvoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami allassimavoq Naalackersuisut kommunalbestyrelsimit innersuussuteqartoqarnera tunngavigalugu kommunimi misileraalluni aaqqissuussinernik akuersissuteqarsinnaasut, tamannalu imatut paasineqassalluni imm. 2 naapertorlugu sammisat killilimmik ingerlanneqartut pineqartut, aaqqiissutit ataavartut aalajangersakkap avataanniimmata.

Imm. 1 naapertorlugu misileraalluni aaqqiissutinut ilaapput ulluunerani paaqqinnittarfiit, angerlarsimaffimmi paarsisut sammisassaqartitsinermillu neqeroorutit allat akuleriilluunniit. Misileraalluni aaqqissuussinernit tassaasinnaapput ulluunerani neqeroorutinik allatut aaqqissuussinernit, soorlu aamma tassaasinnaallutik assersuutigalugu aqutsinermik aaqqissuussinernit imaluunniit paaqqinniffinnik allanik suleqateqarnerit il.il.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami misileraanerit sivilunerpaaffissaat aalajangersarneqarpoq.

Imm. 3-mut

Misileraalluni aqqissuussinernut nassuiaasiornermut aalajangersakkamut tunngavilersuutigineqarpoq misileraalluni aqqissuussineq tunngavigalugu misilittagarineqalersimasunit aqqissuussinerup isumaata, sunniutaasa iluaqutissartarisinnaasaasalu uppersaasorsorneqarnissaanik kissaateqarneq. Ilutigitillugu nassuiaat Naalackersuisut suli atualinngitsunut suliassaqarfimmik tamakkiisumik nakkutilliisussaataitaneranut atatillugu atorneqarsinnaassaaq.

§ 38-imut

Aalajangersagaq una nutaajuvoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami allassimavoq, Naalackersuisut kommunalbestyrelsit suleqatigalugit aqqiissutinik sakkunillu misileraanermik aqqissuussinernik pilersitsisinnaasut, tamanna imatut paasillugu imm. 2 naapertorlugu sammisat killilimmik sivilussuseqarnissaat pineqarmat, ataavartumik aqqiissutit aalajangersakkap avataaniimmata.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq misileraanermut killilimmik piffissaliisoqarnissaanik aalajangersaavoq. Aalajangersakkami misissuinerup taassuma sivilunerpaaffilerneqarnissaanik aalajangersaavoq.

Imm. 3-mut

Misileraalluni aqqissuussinernut nassuiaasiornermut aalajangersakkamut tunngavilersuutigineqarpoq misileraalluni aqqissuussineq tunngavigalugu misilittagarineqalersimasunit aqqissuussinerup isumaata, sunniutaasa iluaqutissartarisinnaasaasalu uppersaasorsorneqarnissaanik kissaateqarneq. Ilutigitillugu nassuiaat Naalackersuisut suli atualinngitsunut suliassaqarfimmik tamakkiisumik nakkutilliisussaataitaneranut atatillugu atorneqarsinnaassaaq.

§ 39-mut

Aalajangersagaq una nutaajuvoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami Naalackersuisut noqqaassuteqarnerisigut kommunalbestyrelse kisitsisigut paasissutissanik assigisaannillu nassiussisussaataitanera aalajangersarneqarpoq.

Imm. 2-mut

Naalackersuisut imm. 1 naapertorlugu kisitsisit pillugit paasissutissat assigisaallu qanoq annertutiginiissaannik, qanorlu nutarterneqartuarnissaat nassiunneqarnissaallu pillugit malittarisassiorsinnaapput.

§ 40-mut

Aalajangersagaq maanna inatsimmi atuuttumi Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut ineriartuutaasunik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 16, 3. december 2012-imeersumi § 5, imm. 3, nr. 1 aamma 2-mik ilaatigut ingerlatitseqqinneruvoq.

Imm. 1-imut

Kommunalbestyrelse meeqqat inuusuttullu pillugit politikilornermut atatillugu ilutigitillugu aalajangersinnaavoq, meeqqat inuusuttullu pillugit politikimi allassimasussanik pissutsinik naapertuuttunik allanik ataqatigiissaarinermut akisussaasussamik ataatsimik arlalinnilluunniit toqqaasinnaasoq. Siunnersuut una atorlugu siunnersuummi §§ 12-13 naapertorlugit utaqqisunut allattorsimaffimmik kommunalbestyrelsip pingaarnersiunerata allassimanissaa qulakkeerniarneqarpoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Ulluunerani neqeroorutit inoqarfinni anginerni mikinernilu neqeroorutigineqartut akornanni attaveqarnissaq aamma ilisimasanik misilittakkanillu avitseqatigiinnissaq kommunalbestyrelsimit qulakkeerneqassaaq.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkamili aamma allassimavoq, ulluunerani neqeroorutini tamani perorsaanikkut ukiumoortumik pilersaarusiortoqarnissaa ukiumullu pilersaarutit naammassineqarnissaannut pisariaqartinneqartumik nalilersuisoqarnissaata qulakkeernissaa kommunalbestyrelsinit tamakkiisumik akisussaaffigineqartoq. Tamanna isumaqarpoq, ulluunerani paaqqinnittarfimmi aqutsisup perorsaanikkut ukiumoortumik pilersaarusiornissaq pillugu suliassaminik naammassinninnissaata nakkutiginnissaa kommunalbestyrelsimit akisussaaffigineqartoq.

Imm. 4-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq inatsisissatullu siunnersuummi § 20, imm. 1-imut atatillugu isiginiarneqassalluni. Meeqqanut tamanut digitalimik imaluunniit pappilissanit mappit pilersinneqarnissaat sakkussatut isigineqassapput, ilaatigut meeqqat ataavartumik suliniuteqarfiginissaannut ikorfartuutaassallutik, matumani meeqqanut isumaginninnikkut atugarliortunut meeqqanullu allanut, atuarfimmi ingerlaqqinnerannik ikorfartuutaassallutik.

Meeqqap perorsaanikkut ulluunerani paaqqinnittarfimmi aallartippat meeqqat pillugit mappi digitalimik pappiaqqanilluunniit pilersinneqarnissaa siunertaavoq.

Tamatumunnga pingaaruteqarneranut pissutaavoq meeqqat arlaqartut sulii atualinngitsut immikkut iliuuseqarfiginissamik pisariaqartitsisutut paasineqartarmata, assersuutigalugu isumaginnittoqarfimmit, peqqinnissaqarfimmit imaluunniit ulluunerani paaqqinnittarfimmit. Meeqqat taakku sulii atualinnginnermi immikkut iliuuseqarfigineqarnissamik aamma pisariaqartitsisarput, nalinginnaasumillu atuernerup ingerlanerani. Ulluunerani paaqqinnittarfiit ilisimasani taakkuninnga uppersaasersuinissaat taamaammat pingaaruteqarpoq meeqqanullu sanngiitsunut ataavartumik iliuuseqarnissamut ilaanissaminnik akisussaaffimmik tigussillutik. Meeqqap mappiani taamaalilluni nassuiarneqarsinnaassaaq, meeraq ajortumik ineriartornermik takutitsisumik pisimappat, soorlu aamma isumaqatigiissutaasinnaasut, iliuuserineqarsimasinnaasut, angerlarsimaffianut allagarineqarsimasinnaasut, ajornartorsiutaasimasinnaasut il.il. mappimi assinganik allattugaateqartoqassalluni. Paasissutissat immikkut pisariaqartitsinermut, ajornartorsiutinut il.il. tunngassuteqarsinnaapput. Meeqqat pillugit mappini siunnersuummi §§ 32-33 naapertorlugit misissuinerit, ingerlanneqarnissaannik kommunalbestyrelsimit pisussaaffigineqartunit, inernernik aamma imaqaassapput.

Aalajangersakkami allasimavoq meeqqap mappa perorsaanikkut ineriartuutaasumik ulluunerani neqeroorummiikkunnaarpat atuarfimmut meeqqap atualerfianut ingerlateqqinneqassaaq. Tamatuma kingorna atuarfiup pineqartup meeqqap mappiani paasissutissat tunngavigalugit atualernermiit atuartumut immikkut qajassuussasaqarpat iliuuseqarnissamut periarfissaqassaaq.

§ 41-mut

Aalajangersagaq maanna inatsimmi atuuttumi Meeqqanut sulii atualinngitsunut perorsaanikkut ineriartuutaasumik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 16, 3. december 2012-imeersumi § 4, imm. 1-imik ilaatigut ingerlatitseqqinneruvoq.

Aalajangersakkami kommunalbestyrelsi inatsisissatut siunnersuummik naammassinninnissaanik qulakkeerinninnissamut Naalakkersuisut pisussaaffeqarnerannik aalajangersaanissaq siunertarinearpoq.

§ 42-mut

Aalajangersagaq inatsimmi maanna atuuttumi Meeqqanut sulii atualinngitsunut perorsaanikkut ineriartuutaasumik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsaat nr. 16, 3. december 2012-imeersumi § 5, imm. 2-mik ilaatigut ingerlatitseqqinneruvoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami ersarissarneqarpoq kommunalbestyrelsi meeqqanut ulluunerani neqeroorutini tamanik, kommunimit ingerlanneqartunik imminullu pigisunik,

nalinginnaasumik perorsaanikkullu nakkutilliinissamik pisussaaffeqarmat. Aalajangersakkami allassimavoq, nakkutilliineq oqartussa qarfiit naapertuuttut suleqatigalugit ingerlanneqassasoq. Oqartussa qarfiit sorleqqissaat pineqarnerat pillugu apeqqut aalajangersimasunik nakkutilliinissanut atatillugu immikkut aalajangerneqartariaqarpoq.

Ulluunerani neqeroorutinik perorsaanikkut imaqartinneqartunik nakkutilliineq ingerlanneqassaaq perorsaanikkut ukiumut pilersaarummi perorsaanikkut tunngavigineqartut aallaavigineqassaaq.

Nalinginnaasumik nakkutilliinerni ilaatigut pinnguartarfiit aqqissuussaananer at pinnguarnermilu atortut illersorneqarsinnaasumik pitsaassuseqarnissaat, eqqiluisaarnermi pissutsit pitsaasuunissaat meeqqanillu ingerlatsinerit tamarmik toqqissisimanartumik pinissaat, tamatumani imaani nunamilu angallannermi malittarisassat atuuttut isiginiarlugit kommunimit eqqumaffigineqartariaqarput.

Kommunalbestyrelsip nakkutilliineranut ilaavoq, ulluunerani neqeroorummi suliassat isumagineqartut pillugit anguniakkat isumagineqarnissaallu naammassineqarnissaannut sulisut pisariaqartinneqartunik piginnaasaqarnersut misissussallugu.

Kommunalbestyrelsip nakkutilliinermi misissussavaa ulluunerani neqeroorutit ataasiakkaat suliassanik kommunalbestyrelsimit anguniagassatut sinaakkutissatullu aalajangersimasaanik piviusumik naammassinninersoq, tamatumani ilanngullugu anguniagassatut allatorneqarsimasut isumagineqarsinnaasunngorlugit suliassanik isumaginninnissaq aqqissuunneqarsimanersoq.

Imm. 2-mut

Siunnersuummi ulluunerani neqeroorutini tamani ikinnerpaamik nakkutilliinissat ukiumut pingasunut ikilineqarput. Nakkutilliineq aqqissuunneqassaaq ulluunerani neqeroorummut nalunaaruteqaqqaarluni nalunaaruteqaqqaaranilu pulaartoqartassalluni.

Kommuni nakkutilliilluni pulaarnermut atatillugu ulluunerani neqeroorummi misissuissaq.

Kommuni nakkutilliartorluni pulaarnermut atatillugu ulluunerani neqeroorummi aqutsisumik sulisunillu oqaloqateqassaaq.

Imm. 3-mut

Kommunini ataasiakkaani inatsisitigut sinaakkutilliunneqarsimasut iluanni aalajangissapput suna tunngavigalugu annertusisamik nakkutilliisoqassanersoq.

Nalunaaqqaarluni imaluunniit nalunaaqqaarani nakkutilliineq imaluunniit ilisimasat allamit pineqarsimasut tunngavigalugit ernumalersitsisimappata annertusisamik nakkutilliisoqarnissaa kommunip akisussaaffigaa. Angajoqqaat ingerlatsivimmut naammagittaalliutaat imaluunniit politikikkut saaffiginnissutit aamma annertusisamik nakkutilliinissamut tunngaviusinnaapput.

Annertusisamik nakkutilliineq sakkortunerullunilu ukkatarinninneruvoq, pisarialimmilli iliuusiusinnaalluni assersuutigalugu perorsaaniikkut ilikkartitsinissamut avatangiisit pitsaassusaannut ernumassuteqarneq pissutigalugu, tamatumani ilanngullugit perorsaasut meeqqallu akornanni attaveqatigiinneq, ilikkarnissamut avatangiisit aqqissuunneqarnerat, angajoqqaanik suleqateqarneq, meeqqat inooqataanikkut oqaatsitigullu piginnaasaannik ineriartortitsineq, meeqquerivimmiit atuarfimmuut pitsaasumik ikaarsaartitsinissamik suliaqarneq, tamatumani ilanngullugu atualernermi ajornartorsiuteqarneq il.il. Pissutsit allat ernumassutaasut tassaasinnaapput sulisut atugarliornerat, napparsimalluni sulinngitsoortarnerit amerlassusaat, angajoqqaat siulersuisuinit saaffiginnissutit, meeqqat taarsaannerujussuat, angajoqqaat naammagittaalliutaat il.il.

Imm. 4-mut

Kommunimit taamaalilluni annertusisamik nakkutilliiartortoqassaneranik naammattumik aalajangiisoqarsinnaanera siunertaralugu pissutsit imm. 3-mut oqaaseqaatini taaneqartut qanoq ilungersunartiginerat nalilernerqassaaq, imaluunniit ilutigitillugu neqeroorummut iliuusissatut pilersaarusiussanersoq. Ernumassuteqarnerup annertuumillu ernumassuteqarnerup akornanni immikkoortitsisoqassaaq, tamannalu iliuusissatut pilersaarusiortoqassaneranut aalajangiisuussalluni.

Pissutsit annertuumik ernumalersitsisut paasineqarniariarpata iliuusissatut pilersaarusiortuluni aallartittoqassaaq. Kommunimit malitseqartitsineq ingerlaanaq aallartinneqassaaq tamannalu sapaatit akunnerini qaammatiniluunniit arlalinni utaqqisinnaangilaq.

Pissutsit ilungersunartumik ernumanartut killeqartutut nalilernerqarpata tamanna iliuusissatut pilersaarummi takuneqarsinnaassaaq. Pissutsit ilungersunartumik ernumanartut amerlappata tamanna iliuusissatut pilersaarutip annertussusaanut aamma aalajangiisuussaaq.

Imm. 5-mut

Iliuusissatut pilersaarusiorneq nakkutilliisut ulluuneranilu neqeroorummi aqutsisup akornanni oqaloqatigiinnikkut pissaaq. Iliuusissatut pilersaarut taamaalilluni ataatsimut aqutsinermi sakkunngussaaq, pissutsinut ilungersunartumik ernumanartunut malitseqartitsinermi uppersaasarsuineramik, ataqatigiissaarineramik siumullu ingerlanermik qulakkeerisumik.

Iliuusissatut pilersaarut naatsunnguamik ersarissumillu pissutsinik ernumanartumik nassuiaassaaq annertusisamillu nakkutilliinerup taamaatinnissaanut killiliussanik anguniakkanillu nassuiaateqassalluni.

Imm. 6-imut

Naalackersuisut pisariaqartitsineq naapertorlugu kommunalbestyrelsip kommunimi ulluunerani neqeroorutunik tamanik nalinginnaasunik perorsaaniikkullu nakkutilliinera pillugu malittarisassanik aalajangersaasinnaapput. Inatsisit atuuttut naapertorlugit nalinginnaasumik

perorsaanikkullu nakkutilliineq pillugit Kommunalbestyrelsip kommunimi ulluunerani neqeroorutinik tamanik nalinginnaasumik perorsaanikkullu nakkutilliinera pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 35, 24. september 2020-meersoq naaportorlugu malittarisassiortoqarsimavoq.

§ 43-mut

Aalajangersagaq maanna inatsimmi atuuttumi Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut inerikkiartuutaasunik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 16, 3. december 2012-imeersumi § 28-mik ilaatigut ingerlatitseqqinneruvoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq ulluunerani neqeroorummut aningaasartuutit inatsit manna naaportorlugu kommunimit akisussaaffigineqartut. § 44 innersuussutigalugu ersarissarneqassaaq aningaasartuutit ilai atuisut akiliuteqartinnerisigut matussuserneqassasut. Taamaalilluni ulluunerani paaqqinnittarfinnut, angerlarsimaffimmi paarsisunut immikkullu sammisassaqartitsinermik neqeroorutinut aningaasartuutit inatsit naaportorlugu kommunimit atuisullu aamma akiliuteqarnerisigut aningaasalersorneqartussaanaera ersarissarneqarpoq, tassami § 44 atuisut akiliuteqartarnerannut tunngassuteqarmat. Tamannali immikkut ittumik sammisassaqartitsinermut neqeroorutit aningaasartuutaannut atuutinngilaq, tassami inatsimmut siunnersuummi § 29, imm. 1, immikkoortut aappaanni aalajangersarneqarsimavoq taakkununga peqataanernut akiliuteqarnissamik piunasaqartoqassanngitsoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami allassimavoq, Namminersorlutik Oqartussat ulluunerani paaqqinnittarfinnik pilersitsinermi tapiissuteqarsinnaasut. Aalajangersakkami allassimasoaqanngilaq Namminersorlutik Oqartussat tapiissuteqarnissamut pisussaaffeqartut, soorlu aamma ulluunerani paaqqinnittarfinnik pilersitsinermut atatillugu taamaallaat tapiissuteqartoqarsinnaasoq ingerlatsinermuunngitsoq.

§ 44-mut

Aalajangersagaq maanna inatsimmi atuuttumi Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut inerikkiartuutaasunik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 16, 3. december 2012-imeersumi § 29-mik ilaatigut ingerlatitseqqinneruvoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami allassimavoq atuisut akiliutaat kommunini meeqqanut suli atualinngitsunut ulluunerani neqeroorutinut aningaasartuutaat atuisussaataasullu aningaasaqarnikkut atugaat tunngavigalugit aalajangersarneqassasut. Imm. 2-mi taamaammat aalajangiunneqarpoq kikkut akiliisussaataaansut, tassami akiliisussaataaneq meeqqap

pilersorneqarneranik isumaginnittumit isumagineqassasoq allassimammat.

Imm. 2-mut

Akiliisussaataasup imaluunniit akiliisussaataasut aningaasaqarnikkut atugassarititaasa pingaaruteqartussaannerat pillugu aalajangersaanikkut angajoqqaat aningaasaqarnikkut atugaat pingaartinneqartuaannarnissaat pisariaqanngitsoq ersarissarneqarpoq. Taamaalilluni aalajangiisuusaaq kina akiliisussaataasutut isigineqarnersoq, tamannalu meeqqap pilersorneqarneranik kina isumaginnittuunersoq malillugu nalilerneqassalluni. Pisut amerlanersaanni angajoqqaajussapput, meeraq nalinginnaasumik angajoqqaaminiittarmat taamaammallu angajoqqaaminit pilersorneqarluni. Meerarli angajoqqaarinnngisamini aalajangersimasumik najugaqarpat pilersorneqarneranillu isumaginninneq allamiilluni, taakku pilersuisuunertik pissutigalugu meeqqap pilersorneqarneranik isumaginnittutut isigineqassapput. Meeraq angajoqqaami aappaani aalajangersimasumik najugaqarpat, angajoqqaq taanna pilersorneqarneranik isumaginnittutut isigineqassaaq. Inatsisitigut atuuttut attatiinnarneqarput. Oqaasertaanik allannguinerup aalajangersimasumik ukioq ataaseq inorlugu aapparisaq aamma akiliisussaataalerneranik nassataqanngilaq.

Imm. 3-mut

Naalakkersuisut pisariaqartitsisoqartillugu annertunerusunik aalajangersaasinnaapput. Maluginiarneqassaaq Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaaniikkut inerikkiartuutaasumik ulluunerani neqeroorutitut akiliuteqartarneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 3, 10. februar 2011-meersoq naapertorlugu akiliuteqartarneq pillugu aalajangersaasoqareersimammat.

Taaguummi ”isertitat aallaavigalugit naleqqussaaneq” imannak paasineqassaaq, akiliuteqarneq, tamatumani akiliutip annertussusaa ilanngullugu, akiliuteqartussaataasup imaluunniit akiliuteqartussaataasut akileraarusigassanik isertitaat tunngavigalugit aalajangerneqassasoq. Taaguut ”akiliuteqarneq” imm. 1-imi aamma 2-mi innersuussutigineqartumut assersuukkaanni taamaalilluni imannak paasineqassaaq akiliuteqartussaataasup imaluunniit akiliuteqartussaataasut akiliuteqarnerat, soorlu tamanna aamma atuuttoq taaguut ”isertitat aallaavigalugit naleqqussaaneq” atorineqaraangat, taannalu taamaalilluni akiliuteqartussaataasup isertitaatut paasineqarluni.

§ 45-mut

Aalajangersagaq Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 31-mik ingerlatitseqqinneruvoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami allassimavoq, inissanik innersuussinermi aamma angerlarsimaffimmi paarsisartunik angerlarsimaffimmilu paarsisarfinnik akuersineq pillugit aalajangiinerit Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmut naammagittaalliutigineqarsinnaasut.

Tamanna ima paasisariaqarpoq, aalajangiinerit amerlanersaat kommunalbestyrelsimut saqqummiunneqarsinnaasut.

Imm. 2-imut

Aalajangersagaq kommunalbestyrelsip aalajangigai eqqartuussivimmut tunniunneqarsinnaannginnerat pillugu aalajangersagaavoq, tamatumalu nassatarisaanik kommunalbestyrelsip aalajangiinera allaffissornikkut oqartussaasumut allamut saqqummiunneqarsinnaanngilaq, tamannalu Naalakkersuisunut saqqummiunneqarsinnaannginneranik pingaarnertut paasisassaalluni.

Imm. 3-imut

Aalajangersagaq isumaqarpoq, kommunalbestyrelsip inatsisissatut siunnersuummi malittarisassat naapertorlugit aalajangiinera allaffissornikkut oqartussaasumut allamut saqqummiunneqarsinnaanngitsoq, tassalu assersuutigalugu kommunip akiliutit angissusaannik aalajangersaanera Naalakkersuisunut naammagittaalliutigineqarsinnaanngitsoq.

§ 46-mut

Aalajangersagaq atuutilersitsinermut aalajangersagaavoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq siunnersuutip ulloq atuutilerfissaanik aalajangersaavoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut inerikkiartuutaasunik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 16, 3. december 2012-imeersoq atuuttoq atorunnaarsinneqarpoq.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq isumaqarpoq Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut inerikkiartuutaasunik ulluunerani neqeroorutinut akiliuteqartarnej pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 3, 4. februar 2011-meersoq, Meeqquerivinni kommuninit namminersortunillu pigineqartunit ingerlatsinissamut kommuninik isumaqatigiissuteqartunik kommunalbestyrelsip nalinginnaasumik perorsaanikkullu nakkutilliinera pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 35, 24. september 2020-meersoq, Ulluunerani paaqqinnittarfiit pilersinneqartarnerat atoruminarsagaanerallu taamatullu suleqatigiinnik pilersitsisarnej pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 36, 24. September 2020-meersoq, kiisalu Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut ineriartuutaasunik ulluunerani neqerooruteqartarnermi nappaatit tuniluuttut pakkersimaarniarlugit iliuusissat pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 5, 13. april 2010-meersoq attanneqartut. Taakku atuutissapput una inatsit imaluunniit Inatsisartut inatsisaat alla aallaavigalugit malittarisassiornikkut taarserneqarpata atorunnaarsinneqarlutilluunniit.

Ilanngussaq 1

Tusarniaanermut akissuteqaatit

Siunnersuut piffissami 31. marsi 2023 - 5. maaji 2023 tusarniutigineqarsimavoq. Ilutigitiillugu siunnersuut tusarniaanermut nittartakkami www.naalakkersuisut.gl piffissami tassani aamma saqqummiunneqarsimavoq.

Siunnersuut tulliuuttunut tusarniutigineqarpoq:

Avannaata Kommunia, Kommune Qeqertalik, Qeqqata Kommunia, Kommuneqarfik Sermersooq, Kommune Kujalleq, Meeqqat Illersuisut (MIO), Peqatigiiffik Kalaallit Meerartaat, MIBB (Meeqqat Inuunerissut), Sorlak, NanuBørn, Isumassortit, Isumaginninnermit Naammagittaalliuuteqartarfik, Naligiissitaanermut Siunnersuisoqatigiit, Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Institutti, Inuit Innarluutillit Illersuisuat (Tilioq), INOOQAT, Nunatsinni Inuit Innarluutillit Kattuffiat, Unicef Kalaallit Nunaat, Landslægeembedet, SIK, Grønlands Arbejdsgiverforening (GE), NUSUKA, IMAK, Perorsaasut Ilinniarsimasut Peqatigiiffiat (PIP), Center for Sundhedsuddannelser (Peqqissaanermik Ilinniartarfik), ASG (Akademikernes Sammenslutning i Grønland/ Ilinniartuut Kattuffiat), Ilisimatusarfik/Institut for Uddannelsesvidenskab, Socialpædagogisk Seminarium (Perorsaanermik Ilinniartarfik), ICC.

Tulliuuttut tusarniaanermut akissuteqarput:

Qeqqata Kommunia, Kommune Qeqertalik, Kommuneqarfik Sermersooq, Avannaata Kommunia, Nunatsinni Inuit Innarluutillit Kattuffiat, Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiit, Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik, Inuit Innarluutillit Illersuisuat (Tilioq), Meeqqat Illersuisuat (MIO).

Tulliuuttut oqaaseqaateqanngillat:

Kommune Kujalleq, Peqatigiiffik Kalaallit Meerartaat, MIBB (Meeqqat Inuunerissut), Sorlak, NanuBørn, Isumassortit, Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik, Naligiissitaanermut Siunnersuisoqatigiit, Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Institutti, INOOQAT, Unicef Kalaallit Nunaat.

Teknikkikkut oqaatsinilu atorpeqartuni kukkussutit pillugit oqaaseqaatit allanik oqaaseqaateqarfiginagit pisariaqartitsineq aallaavigalugu siunnersuummut ilanngunneqarsimapput. Tusarniaanermi akissutit siunnersuummi atortunut tunngatillugit imarisaanut oqaaseqaatigineqartut allanngortinnagit ilanngunneqarput, Naalakkersuisoqarfiup tassunga oqaaseqaatai uingasunik allallugit ilanngunneqarsimallutik.

Tusarniaanermi akissut:

Qeqqata Kommunia

”Utaqqisunut allattorsimaffimmi pingaarnersiunermit allattorsimaffiup peerneqarnera qujanaq, eqimattat minillugit meeqqanut immikkut pisariaqartitsisunut tunngasut attanneqarlutik.

Atuisut ataatsimiititaliaat attanneqassagaluarpoq, immaqa Ad Hoc-imik eqimattanik qinersineq aqutigalugu angajoqqaat siulersuisuattut ittumik pilersitsilluni.”

Naalackersuisoqarfimmit suliassaqartumit oqaaseqaatit:

Ilanngunneqanngilaq. Atuisut ataatsimiititaliaat angajoqqaat siulersuisuinut allanngortinneqarpoq perorsaasut, tamatumani angerlarsimaffimmi paarsisartut ilanngullugit kiisalu angajoqqaatut oqartussaassuseqartut pilersorneqarneranillu isumaginnittut akornanni suleqatigiinneq siuarsarniarlugu.

Siunnersuummut tamatumunnga pissutaavoq, meeqqat ulluinnarni inuunerannut angajoqqaatut oqartussaassuseqartut pilersorneqarneranillu isumaginnittut peqataanerisa pitsanngorsarneqarnissaannik tunngaviusumik kissaateqarneq, allaffissornikkut assigiiginnangajattumik suliaqarnissaq pillugu atuisut ataatsimiititaliaannik angajoqqaallu siulersuisuinik pilersitsinngikkaluarluni.

”Nunaqarfinni paarsinissamik negeroorutit kommunit imaluunniit pisortat pigisaanni periarfissarsiornissaq pillugu minnerpaamik piumasaqaatitaqassapput.”

Naalackersuisoqarfimmit suliassaqartumit oqaaseqaatit:

Oqaaseqaat inatsisip tulliani nutarterneqarnissaanut tusaatissatut tiguneqarpoq.

”Aqutsisoq sulisut amerlassusilerneqarnerisa avataanniissagaluarpoq. Taamaattorlu pissutsit ilungersunartillugit immaqa inimiinnissamut periarfissaqarluni.”

Naalackersuisoqarfimmit suliassaqartumit oqaaseqaatit:

Ilaatigut ilanngunneqarpoq.

Siunnersuutip ilanngunneqarneratigut ”natermi” assaat meeqqanik isumaginnissinnaasut suleqatinillu ikiuisinnaasut amerlissapput. Erseqqissaatigineqassaarli aqutsisoq sulisut amerlassusilerneqarnerannut aatsaat ilaatinneqarsinnaammat aqutsisup atorfinitsinneqarneranut atatillugu allaffissornikkut suliassanik isumaginnittussaatinneqarsimangippat. Aqutsisoq allaffissornikkut suliassanik isumaginnittussaangippat naatsorsuutigineqassaaq aqutsisup suliassaraluarnik paaqqinnittarfimmi ataatsimik arlalinnilluunniit allaffissornikkut suliassanik isumaginnittussaqqassasoq.

”Inatsisissatut siunnersuut atuaqqissaarneqartariaqarpoq kalaallisua qallunaatuualu assigeeqqissaanngimmata. Kalaallisuuani immikkoortualunnik allappugut oqaatsit eqqortumik isumaannut naqqiutitalinnik (ilanngussaq 1). Immikkoortut qorsummik qalipaattillit oqaluuserineqaqqinnissaat pitsaasuusaaq.”

*Naalackersuisoqarfimmit suliaasaqartumit oqaaseqaatit:
Oqaaseqaat tusaatissatut tiguneqarpoq.*

”§ 3. Paragrafimi uani meeqqamut inuk tapersersorti taaneqassaaq, inummik tapersersortimik aaqqiissut atugarissaarnermut suliaasaqarfimmiippoq, tamannalu ajornartorsiutaalluni, inuk tapersersorti sulisut amerlassusilerneqarnerannut ilaagaluarpat pitsaassagaluaqaaq.”

*Naalackersuisoqarfimmit suliaasaqartumit oqaaseqaatit:
Ilanngunneqanngilaq. Inuk tapersersorti sulisut amerlassusilerneqarnerannut ilaassanngilaq, taassumap meeraq Meeqqat tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsinera pillugu isumagisussaammagu. Inuk tapersersortaasoq paaqqinnittarfimmi meeqqanik allanik isumassuissanngilaq imaluunniit akisussaaffeqarani.*

”§ 21.

Imm. 5. Sulisorpassuaqarpoq illoqarfimmiit illoqarfimmut nuttartartunik sivikitsumik sulereerlutik. Isumaqatigiissummi aalajangersimasumik piffissaliisoqassagaluarpoq, taamaaliornikkut sulisunut pitsaanerusequmik attassisinnaalissagaluaratta.”

*Naalackersuisoqarfimmit suliaasaqartumit oqaaseqaatit:
Oqaaseqaat tusaatissatut tiguneqarpoq siunnersuummilli allannguineramik nassataqarani.*

”§ 39. Meeraqarpoq meeqquerivimmiinngitsunik meeqqat taakku aaqqissuusaanermit kiggigunneqartarput, pingaaruteqaaq meeqqat meeqquerivimmiinngitsut pillugit inatsiseqarnissaa. Kommunalbestyrelsimit qulakkeerneqassaaq meeqqat taakku aalajangersaaneranniinnissaat.”

*Naalackersuisoqarfimmit suliaasaqartumit oqaaseqaatit:
Oqaaseqaat tusaatissatut tiguneqarpoq, takuuk inatsisissatut siunnersuummi matumani §3.*

”EQQAAMALLUGU Meeqqanik innarliisimannginermit uppernarsaat inatsimmi taaneqassammat.”

*Naalackersuisoqarfimmit suliaasaqartumit oqaaseqaatit:
Ilanngunneqarpoq.*

Kommune Qeqertalik

”Uunga §14 imm. 1, 2 aamma 3, kiisalu §31:

Kommune Qeqertalimmit malugeqquneqarpoq ineriartornermut nassuiaatit imarisaannut piumasaqaatinilluunniit allassimasoqanngimmat ukiumut marloriarluni pisarnissaa eqqaassanngikkaanni. Kommunimit nammineq tunuliaqutit misilittakkallu kiisalu meeqqamik isiginnittaatsit apequtaallutik atugarissaarneq pillugu paasinnittaatsit assigiinngitsorujussuusinnaanerit pissusissamisunnigitsutut isigineqarpoq. Kommune Qeqertalimmit atugarissaarnerup peqqinnartumillu ineriartornerup qanoq nalilersorneqarsinnaallunilu nalilersorneqartussaana pillugu naapertuilluartumik piumasaqaatit ataatsimullu najoqqutassiat aallaavigalugit atugarissaarnermik piviusumik nalilersuisoqarnissaanik qulakkeerinninnissaq innersuussutigineqarpoq. Tamatuma inatsimmi pitsaassutsimut piumasaqaatit qulakkiissavaa meeqqallu pitsaanerpaamik ineriartornissamut naapertuilluartumik nassuiarneqarsimasunik atugassaqartinneqarnissaa periarfissinneqarluni.”

*Naalackersuisoqarfimmit suliaasaqartumit oqaaseqaatit:
Ilanngunneqanngilaq. Aalajangersakkat ataasiakkaat aaqqissuunneqarnerat
allanngortinneqarput. Aalajangersagaq una taamaammat namminerisamik
aalajangersagaajunnaarpoq.*

*Siunnersuutip oqaasertai eqqortutut isigineqarput. Atugarissaarnermut naliliinermi
piumasaqaatit suunissaanik inatsisip imaqaarnissaa siunertaanngilaq. Oqaaseqaatit
innersuussutigineqarput, tassani allassimalluni ”tamakkiisumik naliliineq meeqqap
inooqataanikkut, ilisarsisinnaanikkut, timimik atuisinnaanikkut, oqaatsitigut,
misigissutsitigullu ineriartorneranik nalinginnaasumik ilaqartinneqassaaq.”*

”Uunga §25 imm. 3:

Kommune Qeqertalimmit malugineqarpoq qinnuteqartunut kinguaassiutitigut pinerluuseqarsimanermit ukiut qulit qaangiunneranni imaluunniit inummut navianaatilimmik pinerluuteqarsimanermit ukiut tallimat qaangiunneranni piumasaqaateqanngimmat. Taamaaliornikkut ukiut qulit sinnerlugit matuma siornatigut kinguaassiutitigut pinerluuteqarsimasut imaluunniit inummut navianaatilimmik pinerluuteqarsimasut angerlarsimaffimmi paarsisartuunissamut innersuunneqarlutillu akuerineqarsinnaapput – aamma katsorsarneqarsimanngikkaluarlutik assigisaannilluunniit. Tamanna ”Kalaallit Nunaanni meeqqanut inuusuttunullu atugarliortunut pitsaanerusumik suliniuteqarnissaq pillugu kalaallit qallunaallu oqartussaasoqarfiisa assigiinngitsunik suliallit akornanni suleqatigiinneq”mi suliniutinut 11, 12, 13 aamma 15-imut ataqatigiissinneqassaaq. Aamma angerlarsimaffimmi paarsisartuusinnaasunut pineqaatissiinerup kingorna suliniummi 16-imi piumasaqaateqarnissamik kissaateqarmat.”

*Naalackersuisoqarfimmit suliaasaqartumit oqaaseqaatit:
Oqaaseqaat tusaatissatut tiguneqarpoq siunnersuummili allannguinermit nassataqassanani.
Pisortani pinerlussimannginnermut uppernarsaatit aallaavittut ukuninnga ilaqarput:*

- *Ingerlaannaq atuutilersumik pineqaatissiinerit ukiut qulit tikillugit pisoqaassusillit*
- *Eqqartuussutit pineqaatissiinnngikkallartut ukiut qulit tikillugit pisoqaassusillit*
- *Akiliisitsissutaasimasut ukiut qulit tikillugit pisoqaassusillit*

Meeqqanik pinerliisimannginermik uppernarsaatinut aallaaviatigut ilaapput, eqqartuussutit pineqaatissiinnikkallartut, ingerlaannaq atuutilersumik pineqaatissiinerit aamma akiliisitsissutaasimasut ukiut qulit tikillugit, taamaattorli kinguaassiutitigut pinerluutit ilaannut ukiut 20-t tikillugit.

”Uunga §32:

Kommune Qeqertalimmit malugineqarpoq, perorsaanikkut tarnikkullu atukkatigut siunnersuisarfimmut imarisaanik piumasaqaatinilluunniit, aamma suliaasaanik allassimasoqanngimmat.”

*Naalackersuisoqarfimmit suliaasaqartumit oqaaseqaatit:
Ilanngunneqarpoq. Oqaaseqaatit naqqinneqarput ersarissumik takuneqarsinnaalerluni kommunalbestyrelse pisariaqartitsisoqartillugu aalajangersimasumillu naliliineq aallaavigalugu perorsaanikkut tarnikkullu atukkatigut siunnersuissasoq. Perorsaanikkut tarnikkullu atukkatigut siunnersuineq tassaasinnaavoq meeraq qitiutillugu immikkut pisariaqartitsinermi isumaginninnermut, siunnersuinnermut ilitsersuinnermullu ikiuineq.*

Kommuneqarfik Sermersooq

”Meeqqamut pitsaanerpaaq:

Ingerlatsivimmit isumaqatigineqarpoq taaguutip *meeqqap pisariaqartitai meeqqamut pitsaanerpaamik* taarserneqarnera ullutsinnut naleqqunnerummat.”

*Naalackersuisoqarfimmit suliaasaqartumit oqaaseqaatit:
”Meeqqap pitsaanerpaaq” ullutsinnut naleqquppoq, taamaammallu taarserlugu ”meeqqap pisariaqartitai”.*

”Meeqqat immikkut pisariaqartitsisut:

Ingerlatsivimmit pitsaasutut isigineqarpoq *meeqqat immikkut pisariaqartitsisut* pillugit qanoq isumaqartoqarnerasoq ersarissarneqarmat.

Utaqqisunut allattorsimaffik:

Ingerlatsivimmit pitsaasutut isigineqarpoq, utaqqisunut allattorsimaffik kommunalbestyrelsinut ataasiakkaanut siunissami suliaakkiutigineqassammat. Eqaannerusumik periaaseqarnissamut tamanna periarfissiivoq, tassani kommunip iluani illoqarfiit akornanni assigiinngitsunik aamma pingaarnersiuisoqarsinnaalluni.

Meeqqat pillugit mappi:

Ingerlatsivimmit pitsaasutut isigineqarpoq, inatsisissatut siunnersuummi Meeqqat pillugit mappit digitalinngorsarneqarsinnaanerannik imaqarmat, tamanna Kommuneqarfik Sermersuumit siunissami atorneqalernissaa kissaatigineqarmat. Meeqqat pillugit mappit digitalinngorsarnerisigut paaqqinnittarfiit akornanni ikaarsaarnermi meeraq pillugu paasissutissanik naleqquttunik ajornannginnerusumik isumannaannerusumillu ingerlatitseqqittoqarsinnaalissaaq.

”Sulisut amerlassusilerneqarnerat:

Ulluunerani paaqqinnittarfimmi sulisut amerlassusilerneqarnerannik allannguissamut atatillugu siunnersuut, ulluunerani neqeroorummi aqutsisup sulisut amerlassusilerneqarnerannut ilaatinneqassappat, tamanna inatsimmit maanna atuuttumit ajorseriarnertut ingerlatsivimmit isigineqarpoq.

Siunnersuutigineqarpoq ulluunerani neqeroorummi aqutsisoq sulisut amerlassusilerneqarnerannut ilaatinneqassasoq allaffissornikkut suliassanik isumaginnittussaajunnaarsinneqarpat. Siunnersuut tamanna Kommuneqarfik Sermersuumi ulluunerani neqeroorutini aqutsisunut oqaloqatigiissutigineqarpoq tamannalu siunnersuummi pilersaarutigineqartutut arlaannaanilluunniit pitsaasumik imaluunniit ”akuleriissitsinermik” aaqqiissutitut isigineqanngilaq.

Siunnersuut imannak paasineqarpoq, allaffissornikkut suliassat paaqqinniffimmi allanit sulisunillu assigiinngitsunit isumagineqartassasut allaffimmi ikiortimik ilassutitut atorfinitsitsinani. Tamanna siunnersuut aningaasaqarnikkut sunniuteqassannginnera aallaavigalugu. Tamanna eqqortumik paasineqarsimappat allaffissornikkut suliassat qaleriiaannerannik kinguneqanngitsoornavianngilaq, allaffimmi suliassat tamarmik perorsaasutut assigiinngitsunik ilinniagaqarsimasunit sulisunillu ilinniarsimasunit suliarineqarsinnaanngimmata. Allaffimmi sulineq atajuartumik, piginnaasanik tamakkiisumillu isiginninnermik pisariaqartitsivoq, tamannalu inini sulisunit tunniunneqarsinnaanngilaq.”

Naalakkersuisoqarfimmit suliassaqartumit oqaaseqaatit:

Oqaaseqaatit tusaatissatut tiguneqarput.

Aalajangersakkami ersarissarneqarpoq aqutsisoq inini sulisut amerlassusilerneqarnerannut ilanngunneqassasoq allaffissornikkut suliassanik isumaginninnginnissaa aalajangerneqarsimappat.

Siunnersuutip ilanngunneqarneratigut meeqqanik isumaginninnissamut suleqatinillu ikiuinissamut ”natermi” assaat amerlanerulissapput. Erseqqissaatigineqassaarli aqutsisoq aatsaat inini sulisut amerlassusilerneqarnerannut ilanngunneqarsinnaammat atorfinitsinneqarnerani allaffissornikkut suliassanik isumaginninnginnissaa aalajangiunneqarsimappat. Aqutsisoq allaffissornikkut suliassanik isumaginnittussaatinneqanngippat paaqqinnittarfiup ataatsimik arlalinnilluunniit allaffissornikkut suliassanik aqutsisup suliassaraluinik isumaginnissinnaasunik sulisoqarsimanissaa naatsorsuutigilluinnarneqassaaq.

”Paragraf 19-imi oqaaseqatigiit paasiuminaapput: ” Kisianni atorfinitsitsinermik oqartussaasoq ulluunerani paaqqinnittarfimmi aqutsisup allaffissornikkut suliassanik isumaginninnginnissaanik aalajangersinnaanngilaq, atorfinitsitsinermik oqartussaasoq perorsaanermik ilinniagaqarnissamik piumasaqaammit immikkut akuersissuteqarsimappat”. Isumaqarpa socialpædagogit atorfartut inini sulisut amerlassusilerneqarsimanerannut ilanngunneqarsinnaassanngila? Aamma taamannak avitsinermut suna siunertaava?”

Naalakkersuisoqarfimmit suliassaqartumit oqaaseqaatit:

Aalajangersagaq taanna §21-miittussanngorlugu allanngortinneqarpoq. Ulluunerani paaqqinnittarfimmi aqutsisup qaffasissumik suliatigut inissisimanissaata sunniuteqarluarneratalu pitsanngorsarneqarnissaata qulakkeerneqarnissaa siunertarineqarpoq. Atorfinitsitsinermut oqartussaasoq perorsaanermik ilinniagaqarnissamik piumasagaammit kiisalu allaffissornikkut suliaassanik suliaqannginnissaanik immikkut akuersissuteqassappat ulluunerani paaqqinnittarfimmi aqutsisup suliaassani naammaginartumik naammassinissaanut piginnaasakippallaarsinnaavoq. Ilutigitillugu ulluunerani paaqqinnittarfimmi sulisunut tamanna ajorseriarnerussaaq, piumasagaatinit taakkuninnga marlunnit immikkut akuersissuteqartoqarpat sulisut suliaassaqarnerulernerannik nassataqarnissaa naatsorsuutigisariaqarmat, tamannalu meeqqamut pitsaanerpaamik naammaginartumik isumaginninnissamut sunniuteqarsinnaalluni.

”Aamma sulisut amerlassusilerneqarnerat pillugu immikkoortotami siunnersuutigineqarpoq, inini ataasiakkaani minnerpaamik perorsaasumik ataatsimik, perorsaasutut ilinniarsimasumik ataatsimik ikiortimillu ataatsimik sulisoqarnissamit kommunalbestyrelse immikkut akuersissuteqarsinnaasoq aalajangersimasumik naliliisoqareerneratigut. Ingerlatsivimmit tamanna maanna inatsimmit atuuttumit ajorseriarnertut isigineqarpoq, paaqqinnittarfiit socialpædagoginik atorfinitsitsinnginnissamik ataavartumik immikkut akuersissuteqarsinnaassappata. Ingerlatsivimmiilli periarfissatsialattut isigineqarpoq assersuutigalugu ilinniartitsisumik atorfimmilluunniit assingusumik atorfinitsitsisoqarsinnaappat.”

*Naalackersuisoqarfimmit suliaasaqartumit oqaaseqaatit:
Oqaaseqaat tusaatissatut tiguneqarpoq, oqaaseqatigiillu utaqqiisaasumik immikkut akuersissuteqarnermut ersarissarneqarlutik.*

”Immikkoortumi matumani siunnersuutip kalaallisuaa qallunaatuualu assigiinngimmata tikkuarneqassaaq.”

*Naalackersuisoqarfimmit suliaasaqartumit oqaaseqaatit:
Oqaaseqaat tusaatissatut tiguneqarpoq.*

”Paragraf 21 imm. 3-mi maanna atuuttumi siunnersuummilu allanneqarsimavoq ulluunerani paaqqinnittarfiup ammanerani ulluunerani paaqqinnittarfimmi meeraqatigiinni tamani sulisut ikinnerpaamik marluussasut minnerpaamillu perorsaasoq ataaseq. Tamanna imm. 1-ip ataani allassimasutut imannak paasineqarsinnaavoq meeraqatigiinni tamani piviusumik ikinnerpaamik sulisut pingasuunatik marluusut. Ingerlatsivimmit minnerpaamik piumasagaatip ersarissaqqissaarneqarnissaa kissaatigineqarpoq, inatsimmi malittarisassat naammassiniarlugu ulluunerani paaqqinnittarfimmi sulisut qanoq amerlatigisut sulisussaanerat ersarissarniarlugu.

Ingerlatsivimmit maannamut imannak paasineqarpoq sulisut inimi meeqqat kisimeeqatigeqqusaanngivikkaat.”

*Naalackersuisoqarfimmit suliassaqaartumit oqaaseqaatit:
Ilanngunneqanngilaq. Oqaaseqatigiit eqqortutut isigineqarput taamaammallu
attanneqarlutik.*

”Ulluunerani paaqqinnittarfimmi kommunimit ingerlanneqartumi aqutsisumik atorfinitsitsineq:

Ulluunerani paaqqinnittarfimmi aqutsisumik atorfinitsitsisinaanerup kommunalbestyrelsimuinnaq nuunnarlugu siunnersuut ingerlatsivimmit taparserneqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuummi immikkoortut pingaarnertit ataani allassimavoq, ulluunerani paaqqinnittarfiup aqutsisuata ilinniakkatigut tunuliaqutaasa sakkukillineqarneranik siunnersuut ilaqortoq. Paragraf 20-li paragraf 19-imik toqqaannartumik ingerlatitseqqinneruvoq, ingerlatsivimmiillu taamaammat paasineqarsinnaanani allannguut inatsimmi sumi allassimanersoq?

Ingerlatsivimmiilli aqutsisup persorsaasutut ilinniagaqarsimanissaata pingaaruteqassusaa ersarissarneqassaaq, tamanna ulluunerani paaqqinnittarfimmi sulinerup paaqqinnittarfimmilu immikkoortut akornanni kommunimilu aqutsisut akornanni ataatsimut paasinninnermut tunngaviliisuummat. Atorfinitsitsiniarnermi qaangerniagassaqaqarnera ingerlatsivimmit akuerineqarpoq taamaammallu eqimattat allat, ilaatigut ilinniartitsisut ammaanneqarnissaat pisariaqartutut isigineqarluni, tamatumani socialpædagogit salliunneqartassappata.”

*Naalackersuisoqarfimmit suliassaqaartumit oqaaseqaatit:
Ilanngunneqarpoq. Oqaaseqatigiit peerneqarput. Siunnersuummi matumani suliaqarfinit allanit atorfinitsitsinissamut immikkut akuersissuteqartoqarsinnaavoq, naapertuuttumik allamik ilinniagaqarneq ukiorpassuarniluunniit naapertuuttumik inuussutissarsiornermik misilittagaqarneq tunngavigineqarpat, takuuk §20.*

”Angajoqqaat siulersuisui

Siunnersuummi oqaaseqatigiit nalornissutigineqarput. Atuisut ataatsimiititaliaat imaluunniit ad hoc-imik eqimattat angajoqqaat siulersuisuinik taarserneqassappat?

Massakkut ad hoc-imik eqimattat atorineqartut siunnersuummi angajoqqaat siulersuisuinik taarserneqarnissaat ingerlatsivimmit isumaqatigineqarpoq, isumaqarlunili atuisut ataatsimiititaliaat/angajoqqaat ataatsimiitinneqartarnerat attanneqassasoq, tamanna angajoqqaanik pitsaasumik suleqateqarnissamut qulakkeerinneqataammat, tamannalu meeqqat paaqqinnittarfimmi atugarissaarlutillu toqqissisimanissaannut pingaarutilimmik uuttuutaasutut ingerlatsivimmit isigineqarluni.

Angajoqqaat siulersuisuinut angajoqqaat qanoq qinerneqartarnissaat, eqimattamilu taamaattumi inuit qanoq amerlatigisinnaanerit pillugit nassuiaatit aamma amigaataapput.”

Naalackersuisoqarfimmit suliassaqaartumit oqaaseqaatit:

Atuisut ataatsimiititaliaat angajoqqaat siulersuisuinik taarserneqassapput. Inatsimmi atuuttumi allassimavoq atuisut ataatsimiititaliaat ad hoc-imik eqimattanik "pilersitsisinnaasoq". Siunnersuummi matumani tamanna ingerlateqqinneqanngilaq. Perorsaasutut sulisut, tamatumani aamma angerlarsimaffimmi paarsisartup, aamma angajoqqaatut oqartussaassuseqartut aamma pilersorneqarneranik isumaginnittut akornanni suleqatigiinneq siuarsarniarlugu atuisut ataatsimiititaliaat angajoqqaat siulersuisuinut allannortinneqarput. Oqaaseqaatit imannak aaqqissuunneqarput angajoqqaat siulersuisuinut toqqaanermi pisortatigoortumik piumasaaqaatitaqannginnera ersarissarneqarluni. Peqataaneq nammineq piumasutsimik pissaaq.

"Angerlarsimaffimmi paarsisartut aamma angerlarsimaffimmi paarsisarfinnik akuersineq:

Siunnersuut taperserneqarpoq.

Nakkutillineq:

Angerlarsimaffimmi paarsisartunik kommunimit ingerlanneqartunik nakkutilliinerit ikinnerpaamik ukiumut pingasoriarlutik pisarnissaanik siunnersuut taperserneqarpoq. Paragraf 24 naapertorlugu angerlarsimaffimmi paarsisartut illumi ataatsimi kommunalbestyrelsimit aalajangerneqartumiittunut tunngatillugit (angerlarsimaffimmi paarsisarnermik aaqqiissutit) ulluunerani paaqqinnittarfittut nakkutilliiffiqineqartarnissaat siunnersuutigineqarpoq."

*Naalackersuisoqarfimmit suliassaqaartumit oqaaseqaatit:
Ilaatigut ilanngunneqarpoq.*

"Atuuffia:

Paragraf 3-mi allassimavoq, *meeqqanut tamanut ulluunerani neqerooruteqarnissap qulakkeerneqarnissaa* kommunalbestyrelsimit akisussaaffiqineqartoq. Meeqqat allattorneqarfigisimasaannik utaqqisunut allattorsimaffeqartuaannarnera ersarissarneqartariaqarpoq. Angajoqqaatut meeraq utaqqisunut allattorsimaffimmut nalunaartoqarsinnaavoq suli piviusumik pisariaqartitsilersinnagit kiisalu meeqqat amerlassusiisa nikerartarnerat pissutigalugu paaqqinnittarfinni inissat imaqaanngitsut pinngitsoortinniarlugit meeqqat utaqqisunut allattorsimaffimmiittut akuerineqarsinnaasumik amerlassuseqartariaqarlutik."

*Naalackersuisoqarfimmit suliassaqaartumit oqaaseqaatit:
Ilanngunneqanngilaq, tamanna siunnersuutip siunertaata avataaniimmat. Meeqqanut suli atualerneqanngitsunut tamanut ulluunerani neqerooruteqarnissaa kommunalbestyrelsimit qulakkeerneqarnissaa siunertaavoq, inissallu amigaataatillugit utaqqisunut allattorsimaffiliortoqassalluni. Paaqqinnittarfinnut utaqqisunut allattorsimaffinnik nalinginnaasunik kommunalbestyrelsip qulakkeerinninnissaa taamaamat siunertaanngilaq.*

”Paragraf 3 imm. 4-p ataani *isumaginninnikkut ajornartorsiutit taarserneqartariaqarpoq isumaginninnikkut qaangerniagassanik*, tamatuma annertunerusumik takutimmagu meeraq kisiat pinnagu avatangiisaali tamarmi isiginiarneqartoq.”

Naalackersuisoqarfimmit suliassaqartumit oqaaseqaatit:

Ilanngunneqanngilaq. Oqaaseqatigiit maanna atorneqartut attanneqarput oqaaseqaatit innersuussutigalugit.

”Meeqqat ataasiakkaat pillugit suleqatigiinneq

Immikkoortortami nappaammik suussusersineq kisiat isiginiarneqarnera ingerlatsivimmit ajornartorsiutitut isigineqarpoq. Siusissukkut iliuseqarnermi tamatuma anguniagassaanissaa pisariaqartariaqanngilaq.

MISI nappaatinik suussusersiineq ajorpoq. MISI-p sulinera meeraq pillugu perorsaanikkut siusissukkut iliuseqarnissamik sammiveqarpoq. Qaangerniagassat meeqqamit misigineqartut annerpaartaannut tamanna iluaqutaagajuttarpoq.

Ingerlatsivik isumaqarpoq siusissukkut ujartuinissaq pingaaruteqartoq erseqqissaatigaluguli massakut meeqqamut immikkut ittumik qaangerniagassalimmut iliuusissatut pilersarusiortoqartartoq perorsaanikkut aqutsisoq inimilu sulisut meeqqamik angajoqqaavinillu ilisimannittut suleqatigalugit.

Matumani innersuussutigineqassaaq atuarfeqarnermi suliarineqarsimasoq ”*Meeqqat atuarfianni immikkut ittumik atuartitsisarneq aammalu allamik immikkut perorsaanikkut ikiorsiisarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat*”. Tassunga Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfiup suliarisimavaa ”*Meeqqat atuarfianni immikkut atuartitsisarneq aamma allamik immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiisarneq pillugu ilitsersuut*”. Tassani allassimavoq perorsaanikkut tarnikkullu atukkatigut siunnersuisarfimmut innersuussineq sioqqullugu innersuussinermullu atatillugu atuarfik sunik eqqarsaatersuuteqassanersoq.”

Naalackersuisoqarfimmit suliassaqartumit oqaaseqaatit:

Oqaaseqaat tusaatissatut tiguneqarpoq, siunnersuutilli allanngortinnissaanut pissutissaqartitsinani.

”*Suleqatigiinni siunnersuutigineqartuni kina ”ataqatigiissaarisuussanersoq” pillugu naatsorsuutigisanik nalimmassaasoqarnissaa amigaatigineqarpoq?”*

Naalackersuisoqarfimmit suliassaqartumit oqaaseqaatit:

Suleqatigiit kommunalbestyrelsimit pilersinneqassapput, taamaammallu attaveqaatit meeqqat ataasiakkaat pillugit sulinermut toqqaannartumik attuumassuteqartut akornanni suleqatigiinnerup ataqatigiissarneqarnissaanik qulakkeerinnittussaalluni.

”Ilutigitillugu uggornarpoq oqaaseqaatini paragraf 4-p ataani naqinnernik ilisarinnissinnaannginneq assersuutitut allanneqarmat, Kalaallit Nunaanni naqinnernik ilisarinnissinnaannginnermut suussusersiisoqarsinnaanngimmat. Danmarkimi naqinnernik ilisarinnissinnaannginnermut misilitsissuteqarpoq, kisianni aatsaat 3. klassemiit qummut misilitsitsisarlutik. Inatsit meeqqanut 0-6-inik ukiulinnut tunngassuteqarmat nappaammik suussusersineq taanna assersuutigut naleqqutinngilaq.”

*Naalackersuisoqarfimmit suliassaqaartumit oqaaseqaatit:
Ilanngunneqarpoq. Oqaaseqaatini imannak aaqqiisoqarpoq naqinnernik
ilisarinnissinnaannginneq oqaaseqaatinit peerneqarluni.*

”Misissuineq aamma siusissukkut iliuuseqarneq:

Paragraf 30-mi misissueriaatsit atorneqartut ingerlatiinnarneqarnissaat meeqqallu ”atualernissamut piareeqqanera”-tut taaneqarnissaa pilersaarutaavoq. ”Atualernissamut piareeqqanermut” nassuiaat amigaatigineqarpoq.

Taaguutip taassuma atorneratigut misissueriaatsillu ullumikkut atorneqartut akisussaafferujussuarmik meeqqamut tutsitsisoqarpoq. Meeraq kisiat kiisalu atualernissamut AKO-milu aallartinnissamut piginnaasat suut piumasaqaataanerat ukkataraat. Oqaatigineqartumi meeqqap iluatsittumik ikaarsaarnissaanut paaqqinniffimmilu nutaami aallartinnissamut akisussaatinneqarpoq, ilutigitillugulu misissuinerit meeqqap piginnaasaanik ”amigaataanillu” taamaallaat ukkataqarlutik.

Ingerlatsivimmit ullutsinnut naapertuunnerusumik periaaseqarnissaq maqaasineqarpoq, tassani paaqqinnittarfiit sulisullu meeqqat pitsaanerpaamik ikaarsaarsinnaanissaannut aamma akisussaatinneqarlutik. Ingerlatsivimmi tamanna taaneqartarpoq ”paaqqinnittarfiit meeqqanut piareersimasut”.”

*Naalackersuisoqarfimmit suliassaqaartumit oqaaseqaatit:
Ilanngunneqarpoq. Atualernissamut piareersimaneq §30-mut oqaaseqaatini itisilernerqarpoq.*

”Paragraf 31-mut tunngatillugu, nutaajusumut, taaguutip atugarissaarnermik naliliineq nassuiarneqarnissaa aamma amigaatigineqarpoq. Qanoq isumaqarpa? Qanorlu ingerlanneqassava?

Siunnersuutaasinnaavoq pingasunik alloriarnilik: 1. atugarissaarneq pillugu oqaloqatigiinneq, 2. atugarissaarneq pillugu naliliineq aamma 3. atugarissaarneq pillugu missiliuussineq. Taamaaliornikkut meeraq pillugu siusissukkut iliuuseqarnermut atatillugu oqaloqatigiittoqarlunilu ilisimasanik avitseqatigiittoqassaaq. Tassunga atatillugu naliliineq pingaarnerpaajunngilaq.”

*Naalackersuisoqarfimmit suliassaqaartumit oqaaseqaatit:
Ilanngunneqanngilaq. Aalajangersagaq peerneqarpoq.*

”Inissamik innersuussineq:

Paragraf 6, imm. 2-mi allassimavoq kommunalbestyrelse marlunnik ukiulinnik meeqqerivimmumt *inersuussisinnaasut*.

Ingerlatsivimmit erseqqissaatigineqarnissaa kissaatigineqarpoq, marluinnarnik ukiulimmik meeqqerivimmumt ingerlatitseqqinnissamik aalajanginnginnermi meeqqat ataasiakkaat timikkut tarnikkullu killiffiannik nalilersuilluartoqaqqaarnissaa pingaaruteqartoq. Tamanna angajoqqaat suleqatigalugit pissaaq. Perorsaanikkut isiginnittaatsit aallaavigalugit meeqqat ikinnerpaartaat marluinnarnik ukioqarlutik meeqqerivimmumt nuutsinneqarnissamut piareersimasarput. Ilutigitillugu meeqqamut marlunnik ukiulimmumt 4-5-inik ukiullit akornanni timikkut tarnikkullu avatangiisinut ilaanissaaq ajornakusoorsinnaavoq.”

Naalackersuisoqarfimmit suliaasaqartumit oqaaseqaatit:

Oqaaseqaat tusaatissatut tiguneqarpoq, siunnersuummilu aalajangersagaq ersarissarneqarluni.

”Perorsaanikut tarnikkullu atukkatigut siunnersuineq:

Pilersorneqarneranik isumaginittut ilanngunneqarnerisigut isumaqarpa angajoqqaatut oqartussaassuseqartunit akuersissummik MISI piniartariaarutissasoq? Tamanna ingerlatsivimmit ersarissumik allassimanngilaq.”

Naalackersuisoqarfimmit suliaasaqartumit oqaaseqaatit:

Angajoqqaatut oqartussaassuseqartunit akuersissummik piniartoqartuaannassaaq, pissutsit ima pinartiginngippata kinguarsarnani taamalu akuersissummik pinani iliuuseqartariaqarluni. Atugarliornermik pasitsaassaqaarneq assersuutigineqarsinnaavoq.

”Meeqqat ”systemimiinngitsut”

Siunnersuummi ersarinngilaq meeqqat ulluunerani paaqqinnittarfimmukarneq ajortut imaluunniit angerlarsimaffimmi paarineqanngitsut malitseqarfigineqarnissaannut kina akisussaasuunersoq. Meeqqat taakku atugarissaarnerallu kiap malitseqartitsivigissavai?”

Naalackersuisoqarfimmit suliaasaqartumit oqaaseqaatit:

Siunnersuummi § 3-mi allaqqasutut, meeqqat suli atualinngitsut ulluunerani neqeroorummi inissaqartinneqarnissaat kommunalbestyrelsimit akisussaaffigineqarpoq, tamannalu meeqqanut paaqqinnittarfimmiinneq ajortunut aamma atuulluni.

Avannaata Kommunian

”§ 2: Atuuffia: Meeqqap pisariaqartitaa meeqqamut pitsaanerpaamik taarserneqarnera kikkut tamarmik paasinninnissaannut pitsaaneruvoq, taaguullu ullutsinnut naleqqunnerulluni.

§ 4 imm. 3: Meeqqat ataasiakkaat pillugit suleqatigiinneq: Naalackersuisut suleqatigiit pillugit aalajangersaasimavoq ”Ulluunerani paaqqinnittarfiit pilersinneqartarnerat atoruminarsagaanerallu taamatullu suleqatigiinnik pilersitsisarneq pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 36, 26. septembari 2020-meersumi” – **Oqaaseqatigiinnut**

nutaamik siunnersuut: Naalakkersuisut suleqatigiit pillugit aalajangersaasimavoq Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni .....

Naalakkersuisoqarfimmit suliassaqartumit oqaaseqaatit:

Ilanngunneqanngilaq. Tamatumunnga pissutaavoq, aalajangersakkap atuutsinneqarfia nalunaarummi tunngavilerneqarsimammat. Taamaattorlu nalunaarut atuuttoq oqaaseqaatini matumani allassimavoq.

”Kapitali 2: Inissamut innersuussineq aamma Utaqqisunut allattorsimaffik: Inissanik innersuussinermut pingaarnersiuiinermi malittarisassat aamma utaqqisunut allattorsimaffimmik pilersitsineq najukkani pisariaqartitsinerit naapertorlugit kommuninit akisussaaffigineqalerneru akueraarput.

§ 10: Sulisut persorsaanermik ilinniagaqarsimasut pillugit OQAASEQAATIT-ni nassuiaat eqqunngilaq. Barnehjælperitut ilinniarneq ukiorpassuit matuma siorna atorunnaarnikuvoq, kingulliillu utoqqalinersiaqalersimallutik ilinniarsinnaanerlu taanna peerneqartariaqarluni. Socialassistentitut ilinniarneq ilanngunneqassaaq, taanna nutaamik ilinniagarineqarsinnaammat ilinniarnarlu ukiumik ataatsimik sivisussuseqarluni. Ingerlaqqittumik ilinniarnerni omsorgspædagogitut meeqqerivimmilu perorsaatut ilinniarnarit 1980-ikkut aallartinneranni atorunnaarput peerneqassallutillu.”

Naalakkersuisoqarfimmit suliassaqartumit oqaaseqaatit:

Oqaaseqaat tusaatissatut tiguneqarpoq.

”§ 11 imm. 3: Ulluunerani paaqqinnittarfinni amerlassusiliinerit: Imm. 2-mi sulisut amerlassusiuulerneqarnerisa immikkut ittumik akuersissuteqarfigineqarsinnaalernerat pitsaasuvoq, taamaammallu Avannaata Kommunanit inimi uummarissaanermut paarsinermullu annertunerusumik pisariaqalersitsisunik immikkut pisariaqartitsisunik meeraqartillugu meeqqat amerlassusiisa ikilineqarnissaannik kissaatigineqartoq tusaaniarneqarsimasoq paasillutigu.

§ 12 imm. 3: Ulluunerani paaqqinnittarfiit illutaannut piunasaqaatit: Naalakkersuisut ulluunerani paaqqinnittarfinnik pilersitsinermut aaqquissuussinernullu malittarisassanik aalajangersaasimapput ”Ulluunerani paaqqinnittarfiit pilersinneqartarnerat atoruminarsagaanerallu taamatullu suleqatigiinnik pilersitsisarneq pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat” – **Oqaaseqatigiinnut nutaamik siunnersuut:** Naalakkersuisut ulluunerani paaqqinnittarfinnik pilersitsinermut aaqquissuussinernullu malittarisassanik aalajangersaasimapput ”Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni .....

Naalakkersuisoqarfimmit suliassaqartumit oqaaseqaatit:

Ilanngunneqanngilaq. Tamatumunnga pissutaavoq, aalajangersakkap atuutsinneqarfia nalunaarummi tunngavilerneqarsimammat. Taamaattorlu nalunaarut atuuttoq oqaaseqaatini matumani allassimavoq.

Oqaaseqaat tusaatissatut tiguneqarpoq.

”§ 18 imm.1: Meeqqat pillugit mappi: Meeqqat pillugit mappit pappiaqqani digitalimillu immersorneqarsinnaanerit ajuunngilaq, angerlarsimaffimmi paarsisartup Meeqqat pillugit mappit pappiliangorlugit taamaallaat immersorsinnaammagit. Meeqqat pillugit mappit imarisaannut tunngatillugit digitalimik massakkut ilusaa atorneqarsinnaangilaq, atugarissaarnermik naliliineq TOPI-p aaqqiissutaanit ikkussisoqarsimammat, ineriartornermik nassuiaanermut / atugarissaarnermik naliliinermut ukiumut marloriarluni atorneqartartumik. Meeqqat pillugit mappit meeraq pillugu paasissutissanik taamaallaat imaqaarnissaa kissaatigaarput, soorlu: Meeraq pillugu tunngaviusumik paasissutissat + meeqqap peqqissusaa paasissutissallu pingaaruteqartut + meeqqap ilaqtai + meeqqap inuunermini atugarisai. Meeqqat pillugit mappit digitaliusut aallartinnerani ilusaannut utertinneqassapput, sulisut Meeqqat pillugit mappini atugarissaarnermik nalilersuillutillu ineriartornermik nassuiaatinik / atugarissaarnermik naliliinermik ukiumut marloriarlutik pinngitsooratik suliarineqartartussanik ingerlatsisassanngimmata. Sulisut sapinngisaaq tamaat meeqqat ilagalugit sulisarnissaat sulissutigissavarput.”

Naalackersuisoqarfimmit suliassaqartumit oqaaseqaatit:

Oqaaseqaatit inatsisip atuutilersinneqarneranut atatillugu ilanngunneqassapput.

”§ 19: Imarisaanik paasinnineq:

Aalajangersakkami allassimasooq imannak paasivarput:

- Aqutsisoq perorsaasutut ilinniarsimasooq allaffissornikkut suliassanik suliaqannginnissaa aalajangiunneqarsinnaavoq ininilu sulisut amerlassusissaannut ilanngunneqarluni
- Aqutsisoq perorsaasutut ilinniagaqarsimanissamit immikkut akuersissuteqarfigineqarsimasooq allaffissornikkut suliassat suliarisassavaat ininilu sulisut amerlassusilerneqarnerannut ilanngunneqaratik

Nassuiaat / tunngavilersuut:

Aqutsisup allaffissornikkut suliassanik suliaqannginnissaa aalajangiunneqarsimappat ininilu sulisut amerlassusissaannut ilanngunneqarsimalluni, tamanna aqutsisup perorsaasutut ilinniagaqarsimannginneranik tunngaveqassaaq.

Aqutsisumut perorsaasutut ilinniarsimanngitsumut atatillugu immikkut akuersissuteqarfigineqarsimasumut annertunerusumik piumasaqarsinnaangilagut, aalajangersakkamilu §19-imi oqaaseqatigiit imannak paasineqarlutik aqutsisumut perorsaasutut ilinniarsimanngitsumut annertunerusumik piumasaqartoqartoq.”

Naalackersuisoqarfimmit suliassaqartumit oqaaseqaatit:

Aalajangersagaq taanna maanna §21-miilersillugu allanngortinneqarpoq.

Ilanngunneqanngilaq. Oqaaseqatigiit attanneqarput eqqortuusut nalilerneqarmat.

”§ 19 imm. 2: Ulluunerani paaqqinnittarfimmi aqutsisoq: ”Sulisut amerlassusilerneqarnerannut ilaatinneqassaaq allaffissornikkut suliassanik suliaqannginnissaa aalajangiunneqarsimappat”. Aqutsisoq sulisut amerlassusilerneqarnerannut ilaajuaannarpoq qanorluunniit aqutsisoq init avataanniippat ininiilluniluunniit. Sulisut amerlassusilerneqarnerat tassaapput ulluunerani paaqqinnittarfimmit sulisut katillugit amerlassusaat - **Imannak naqqinneqassaaq:** Ulluunerani paaqqinnittarfimmi aqutsisoq inini sulisut amerlassusissaannut ilaassaaq allaffissornikkut suliassanik suliaqannginnissaa aalajangiunneqarsimappat.”

*Naalackersuisoqarfimmit suliassaqartumit oqaaseqaatit:
Oqaaseqaat tusaatissatut tiguneqarpoq.*

”§ 22 Angajoqqaat siulersuisui: Angajoqqaat siulersuisuinik taaguuteqalersitsineq ajunngilaq, Atuisut ataatsimiititaliaannik paasinninnermi perorsarneqarneranik isumaginnittunik sulisunillu inuttaqarnera paatsoorneqakkajuttarmat. Angajoqqaat siulersuisuisa suliassaat annikillineqarnerat aamma ajunngilaq.

§ 31: Aatugarissaarnermik naliliineq: Atugarissaarnermik pinngitsoorani naliliinerit §14 naapertorlugu ingerlanneqartareerput. Ineriartornermik nassuiaat atugarissaarnermillu naliliineq meeraq pillugu naliliiffigineqartut assigaat. Meeraq pillugu naliliinerit assigiinngitsut taakku tamaasa immersornissaannut sulisut piffissaqanngillat: meeqqat pillugit mappit, ineriartornermik nassuiaatit, atugarissaarnermik naliliinerit, pingasunik ukioqalernerme tallimanillu ukioqalernerme misissuinerit. Tamatumaqqissaaq peqataasunit attuumassuteqartunit tamanit peqataaffigineqartumik oqallisigineqarnissaa kissaatigisimavarput, meeraq pillugu naliliinerpassuit taakku ikilisarumallugit. Avannaani illoqarfinni nunaqarfinnilu sulisut ilinniarsimasut amigaatigisorujussooreerpagut, ilutigitillugulu ulluunerani neqeroorutini atorfeqartut sulinnginneranni taartissarsiniartarnikut ukiuni makkunani ajornartittorujussuullutigu. Sulisut ilinniarsimasut annaasinnaavagut, ulluunerani neqeroorutini tamani meeqqanik naliliinerit amerlassusissaannik piunasaqaaterpassuaqartillugu. §31 naapertorlugu atugarissaarnermik naliliineq pisariaqanngitsumik qaavatigut iliuusiuvoq, atugarissaarnermik naliliinerit §14 naapertorlugu ingerlanneqartareermata, aamma ineriartornermik nassuiaatit atugarissaarnermillu naliliinerup isumaat assigiipput. Avannaata Kommunianni meeqqanik ukiumut marloriarluni TOPI-mi atugarissaarnermik digitalimik naliliineq 2021-mi aallarippagut atugarissaarnermillu naliliinerup taassuma pappiaqqamik ineriartornermik nassuiaataasimasumut taartaalluni. Sulisutta taakku tamaasa ingerlatissanngilaat assigiimmik imaqarmata.”

*Naalackersuisoqarfimmit suliassaqartumit oqaaseqaatit:
Ilanngunneqarpoq. Siunnersuummi § 31 peerneqarpoq oqaaseqaallu tusaatissatut tiguneqarluni.*

”§ 39 imm. 2: Nakkutilliineq: Naalackersuisut malittarisassanik uani aalajangersaasimavoq ”Meeqkerivinni kommuninit namminersortunillu pigineqartunit ingerlatsinissamut kommunimik isumaqatigiissuteqartunik kommunalbestyrelsip nalinginnaasumik

perorsaanikkullu nakkutilliinera pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 35, 24.9.2020-meersoq” - **Oqaaseqatigiinnut nutaamik siunnersuut:** Naalakkersuisut nalinginnaasunik perorsaanikkullu nakkutilliineq pillugu malittarisassanik aalajangersaasimavoq Namminersorlutik Oqartussaat nalunaarutaanni .....

Naalakkersuisoqarfimmit suliassaqartumit oqaaseqaatit:

Ilanngunneqanngilaq. Tamatumunnga pissutaavoq, aalajangersakkap atuutsinneqarfia nalunaarummi tunngavilerneqarsimammat. Taamaattorlu nalunaarut atuuttoq oqaaseqaatini matumani allassimavoq.

”§ 42 imm. 3: Aningaasaqarnek: Naalakkersuisut malittarisassanik aalajangersaavoq ”Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut inerikkiartuutaasumik ulluunerani neqeroorutitut akiliuteqartarnek pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 3, 4. februar 2011-meersumi” – **Oqaaseqatigiinnut nutaamik siunnersuut:** Naalakkersuisut akiliuteqartarnek pillugu malittarisassanik aalajangersaasimavoq Namminersorlutik Oqartussaat nalunaarutaanni .....

Naalakkersuisoqarfimmit suliassaqartumit oqaaseqaatit:

Ilanngunneqanngilaq. Tamatumunnga pissutaavoq, aalajangersakkap atuutsinneqarfia nalunaarummi tunngavilerneqarsimammat. Taamaattorlu nalunaarut atuuttoq oqaaseqaatini matumani allassimavoq.

Nunatsinni Inuit Innarluutillit Kattuffiat

”Uagut Nunatsinni Perorsaasut Kattuffianeersugut matumuuna tusarniaanermut akissuteqaatitsinni inatsisissatut siunnersuutip tusarniaassutigineqarneranut piffissaliunneqartup sivikippallaarnera akuerisinnaanngilluinnarparput. Tamatumunnga pissutaasut ilagaat, inatsisissatut siunnersuummi matumani sulianik suliqaartunut saaffiginninnissamut inernileeqaataanissamullu periarfissiisoqanngimmat, Nunatsinni Perorsaasut Kattuffianit isumaqaratta, inatsisissatut siunnersuutip allanngortinneqarnissaanut siunnersuut **Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut inerikkiartuutaasunik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 16, 3. december 2012-meersoq** pissutsinik arlalitsigut ajornerulersitsisinnaammat. Nalunaarutigissavarput suliassaqarfinni qanittumik suleqatinut tusarniaanermut akissuteqarnissamut taamak sivikitsigumik piffissaliinissamik aalajangerneq akuerisinnaannginnatsigu, isumaqaratta sulisut meeqqallu sakkortuumik eqqorneqarsinnaasut.

Nunatsinni Perorsaasut Kattuffiata kissaatigaa, tusarniaanermut akissuteqarnissamut piffissaliunneqarsimasup sivitsorneqarnissaa, ilaatigut kissaatigilluinnaratsigu tusarniaanermut akissuteqarnek atorfeqarlutik ingerlataqartut suleqatigilluinnarlugit pissasoq.

Naalakkersuisoqarfimmit suliassaqartumit oqaaseqaatit:

Siunnersuutip siunnersuutit tamanut tusarniutigineqaraangata piffissaliinernut najoqqutassiat nalinginnaasut malippai.

”Inatsisissatut siunnersuummi nalorninartutut isigisagut tassaapput, oqallinnermi issuaanerit aallartipput:

21 §

Imm. 1-imi allassimavoq meeqqani eqimattani ataatsimi sulisut pingasuussasut, perorsaasoq ataaseq, isumaginninnermi ikiorti ataaseq ilinniarsimangitsorlu.

Oqaaseqaatini allassimavoq tamanna naalackersuinikkut annertuumik ukkatarineqarneranik pissuteqartoq.

Imm. 3-mi allassimavoq, meeqqani eqimattani ataasiakkaani inersimasut marluk naammattut (imm. 3 piffissamik killiliisoqassaaq sivisunerpaamik akunnernut arfineq pingasunut).

Imm. 5-imi allassimavoq, sulisut amerlassusilerneqarnissaat kommunalbestyrelsimi aalajangerneqassasoq sulisut amerlassusilerneqarneranni pitsaanagerusumik akuleriissitsisoqarsinnaaniassamat (imm. 5 peerneqassaaq).

Isumannaallisaanermut perorsaanikkullu illersorneqarsinnaanissaanut aalajangiisuuvoq meeqqani eqimattani ataasiakkaani pingasunik amerlassusiliinermi sulisut ikinnerusinnaatinnegassannginnerat, taamaammat aamma pingaaruteqarpoq allassallugu napparsimasoqarpat inimi ataatsimi sulisut taamaallaat marluinnangorlutik ikinnerullutilluunniit, qanoq iliortarnissarput pillugu allattoqassasoq. Massakkutut itsillugu meeqqani eqimattani ataasiakkaani sulisut marluuppata sulinerput illersorneqarsinnaangilaq, ilaatigut pissutigalugu:

Sulisut marluk meeqqanut 12-20-nut sulisut meeqqanik kisimeeqateqannginnissaa pinngitsoortinneqarsinnaangilaq unikkallarnerni perusersartarfiliarnerni allatigullu. Taamaatsillugu sulisoq uppersaasusaqarani assigiinngitsunik pasillerneqarsinnaassaar. Sulisut marluk meeqqanut 12-20-nut, meeraq nutaaq aallartippat imaluunniit meeraq sinnarluppat, anaanamik ataamillu assortuunnerat, avinnerat assigisaallu misigisimappagit toqqissisimaffissatut atuunnissaq ajornakusoortorujussuussaaq.

Inini ataasiakkaani sulisut marluk illersorneqarsinnaasumik perorsaanikkut ineriartortitsinissaq ajornarsitissavaa.

Inini ataasiakkaani sulisut marluk meeqqat isumannaatsuunerannik qaangerniagassaqartitsissaaq.

Inini ataasiakkaani sulisut marluk perorsaanikkut ingerlatsinani pisunik aaqiiniarsariinnaavinnermik nassataqassaaq.

Inini ataasiakkaani sulisut marluk misissuinerneq suliaqarnissaq ajornarsitissavaa, misissuinerneq inernernillu aamma suliaqarneq.

Inini ataasiakkaani sulisut marluk pissutigalugit eqqissisimanerunermi tamakkiisumik isiginninneq uniffeqanngitsunit peerneqassaaq.

Inini ataasiakkaani sulisut marluk kiinnanik nutaanik taartaasunik amerlasuunik atuisariaqartitsissaaq.

Inini ataasiakkaani sulisut marluk pissutigalugit sammisassanut annertunerusunut bussernissaq, qaqqaliarnissat, pinnguartarfiliarnissat assigisaallu illersorneqarsinnaajunnaassapput, qanormi iliussavit arlaat nakkarpit.

Inini ataasiakkaani sulisut marluk pissutigalugit meeqqat eqimattat akuttunngitsumik kattunneqartariaqartarnissaannik nassataqassaaq toqqissisimanninnermik nassataqartumik. Inini ataasiakkaani sulisut marluk ulluunerani paaqqinnittarfiit suliffigissallugit kajungernanngitsuunerannik attassissaaq. Perorsaanermillu ilinniarfimmit pissarsisinaanissaq annaaneqarluni.

Inini ataasiakkaani sulisut marluk qaangiuttoornerit nungusarnissaannik ajornarsititsissaaq. Inini ataasiakkaani sulisut marluk ammasarfiit aallartinnerat naanerallu nal. 7-8 aamma 16-17 illersorneqarsinnaanngitsumik qajannarsititsissapput.

Inini ataasiakkaani sulisut marluk aqutsisunut qaangiuttuukulasariaqartitsissaaq.

Inini ataasiakkaani sulisut marluk pissutigalugit sulisut tunniusimalluartut suli peqqissivinngikkaluarlutik suliartortarnerannik nassataqassaaq AAMMA sulisut tunniusimanninnerusut annikitsunut napparsimasutut misiginerulersitsissalluni.

Nuummi suliffissaaleqineq ima appasitsigaaq taartissanik atorfinitsitsisariaqartarpugut ima atugarliortigisunik allaat akisussaaffimmik naammattumik tiguisinnaanngitsunik tamakkiisumillu isiginnissinnaanngitsunik, tamannalu sulisut marluugaluartut piviusumik sulisoq ataasiinnaasarluni.

Inimi sulisut marluutillugit inimi ataatsimiinniarneq ajornakusoorpoq.”

Naalackersuisoqarfimmit suliassaqartumit oqaaseqaatit:

Siunnersuummi pilersaarutigineqarpoq immikkut ittumik akuersissuteqarneq aalajangersimasumik naliliinermik tunngaveqassasoq, tassani kommunalbestyrelsimit ilaatigut qulaani taaneqartut isummerfigineqartussaassallutik. Utaqqiisaasumik immikkut ittumik akuersissuteqartoqarsinnaavoq aatsaat ulluunerani paaqqinnittarfimmi meeqqanut pitsaanerpaaq navianartorsiortinneqanngippat.

”§ 19

Aqutsisut piffissat ilaanni sulisut amerlassusilerneqarnerannut ilaatinneqartassappata, tamanna immikkoortumi aqutsisut/eqimattanut aqutsisut/superlederit atulernissaannut allorniarnersaaq siulleq.

Aqutsisoq sulisut amerlassusilerneqarnerannut ilaappat paaqqinnittarfimmi tamarmiusumi tamakkiisumik isiginnissinnaaneq ajornarluinnassaaq.

Aqutsisoq sulisut amerlassusilerneqarnerannut ilaatinneqassappat allat saniatigut pissaqarnaviangilaq sulisut Sanaliassappata, kigutilerisumut, kommunimut assigisaannulluunniit.

Aqutsisoq sulisut amerlassusilerneqarnerannut ilaatinneqassappat saniatigut suliassanik isumaginnittuaannassaaq, soorlu oqarasuaatikkut sianernerit, piniartoq aalisakkanik tuniserusuttoq, taartissatut allatsittut, angajoqqaat pisortatigoortuunngitsumik ataatsimiikkusuttut (tamanna akulikippoq, isertukkanimmi ilungersunarnerpaanik ilisimatinneqakkajuppugut) ilaalu ilanngullugit.

Aqutsisoq sulisut amerlassusilerneqarnerannut ilaatinneqassappat allaffissornikkut tamakkiisumik aqutsisutut suliassat allanit isumagineqarlutik, sulisut aqutsisumut ataqqinninnertik annaassavaat, nalorninartorsiorterlu pillugu kimut saaffiginninnissaminnik nalornilerlutik, tamannalu suliffimmi avatangiisinut ajoqutaassaaq.”

*Naalakkersuisoqarfimmit suliassaqartumit oqaaseqaatit:
Aalajangersagaq taanna maanna §21-mi allassimalersillugu allanngortinneqarpoq.
Aalajangersagaq ersarissarneqarpoq. Ulluunerani paaqqinnittarfimmi aqutsisoq inini sulisut
amerlassusilerneqarnerannut ilaassaaq, taanna allaffissornikkut suliassanik
suliaqannginnissaa aalajangerneqarsimappat. Taamaaliornikkut sulisut
amerlassusilerneqarnerat akuleriinnerutinneqarsinnaalissaaq, perorsaasullu natermi
allaffissornermilu suliassanik ataatsimoorlutik isumaginneqataasinnaalerlutik.*

”Assigiinngitsut

Siulersuisut, aqutsisoq siulersuisunut aalajangersimasumik ilaassaaq
aalajangeeqataasinnaanani kisiannili itigartitsisinnaatitaalluni. Itigartitsisinnaatitaanermut
pissutaavoq sulisut qanoq sulinissaat pillugu siulersuisut aalajangersaasinnaassanngimmata,
tamanna suleqatigiilluni pissammat.”

*Naalakkersuisoqarfimmit suliassaqartumit oqaaseqaatit:
Angajoqqaat siulersuisui siunnersuummi matumani maanna atuuttumik atuisut
ataatsimiititaliaasut aalajangiisinnaatitaassanngillat suliassaqarlutillu. Tamanna maanna
allanngortinneqarpoq kommunalbestyrelsimut angajoqqaallu siulersuisuinut.*

”Meeqqat marlunnik ukiullit meeqqerivimmu nuunneqarsinnaassanngillat, tamanna aatsaat
pisinnaassaaq perorsaanikkut tunngavilersorluni meeraq 2,9-nik ukioqalerpat.”

*Naalakkersuisoqarfimmit suliassaqartumit oqaaseqaatit:
Oqaaseqaat tusaatissatut tiguneqarpoq, siunnersuutilli allanngortinneqarnissaanik
nassataqarani. Qulaani pineqartumik aalajangiineq meeqqanik ataasiakkaanik,
ineriartorneranik avatangiisaanillu aalajangersimasumik naliliinermik tunngaveqassaaq.
Meeqqamut pitsaanerpaat aamma isumagineqassaaq.*

”Ulluunerani paaqqinnittarfimmi aqutsisoq perorsaasuussaaq, qinnuteqartuni
perorsaasoqanngippat atorfik inuttassarsiorneqaaqqissaaq, perorsaasumik aqutsisutut
atorfinititsisoqarsinnaanngippat aqutsisussamik assingusumik sivilisussusilimmik
ilinniagaqarsimasumik atorfinititsisoqarsinnaavoq, tamannali utaqqiisaasumik ukiumik
ataatsimik piffissalerlugu pisinnaassalluni.”

*Naalakkersuisoqarfimmit suliassaqartumit oqaaseqaatit:
Ilanngunneqanngilaq. Aalajangersakkami oqaatsit atorneqartut aalajangiusimaneqarput
eqqortutut isigineqarmata.*

”Inatsit pisoqaq

Meeqqat eqimattat qanoq amerlatiginerat pillugu oqaaseqatigiinni pisoqqani amigaataavoq,
takuuk inatsimmi 2012-imeersumi §11. Oqaaseqatigiit taakku ilanngunneqarnissaanut
pissutaavoq paaqqinnittarfiit ininik kattussitinneqarnissamut peqquneqarsinnaammata sulisut
amerlassusaat meeqqanut eqimattanut naapertuuttunngortinniarlugit.”

*Naalackersuisoqarfimmit suliaasaqartumit oqaaseqaatit:
Ilaatigut ilanngunneqarpoq, takuuk siunnersuummi § 14.*

”Inatsisissatut siunnersuummi matumani suliffissaqartitsinermi annertuumik sunniuteqarsinnaavoq, sulisut sulinerulernerannik nassataqarsinnaalluni, pingaartumillu sulisut maannamut naapittakkagut naapertorlugit stressermerk sunniuteqarsinnaalluni. Meeqqat atugaasa ajornerulersinnaanera ernumanermut pissutaavoq tamatumunnga pitsanngorsaanissamik pilersaaruteqanngimmat.

§21-mi allassimavoq, isumannaallisaaneq pissutigalugu inimi ataatsimi marluinnarnik sulisoqarneq atorneqarsinnaanngitsoq, akisussaaffiit amerlavallaarnerat pissutigalugu. Atugassarititaasut pitsanngorsarneqassappata misissuilluartoqartariaqarpoq. Meeqat eqimattat erseqqarissarneqartariaqarput, suut oqaluserineqarpat? Meeraaqqerivik imaluunniit meeqqerivik imaluunniit ini ataaseq? Sulisut amerlassusilerneqarnerat atorneqarsinnaanngilaq, sulisoqarniarneq appasippallaarmat, sulisut amerlanerulersinneqartariaqarput meeqqat ajoqusersinnaanerat pinaveersaartinniarlugu. Meeqqat pillugit suliame allannissaq allaffissornikkut isumagineqarsinnaanngilaq sulisunik amigaateqartoqarpat.

Pisuttuarneri sulisut marluinnaappata, sulisullu aappaa meerarluunniit ajoquserpat sulisup aappaa kisimiilissaaq. Sulisoq sulinermut atatillugu anissappat taartissaqarnissaa isumagineqarneq ajorpoq.

Perorsaasutut sulisut meeqqat pitsaasumik peroriartornissaannik qulakkeerisarput, assersuutigalugu: inuiaqatigiinnut inuttullu qanoq ittuunermut ataqqinninneq, atuarfinni naapertuuttutut ajoraluartumik isigineqanngillat.

Perorsaasoq meeqqat il.il. pillugit allammat, allassimavoq sivikitsumik sulinermi angerlarsimaffimmi paarsisartut ikiortissaalatsinerusartut allat angerlaraangata.

Angerlarsimaffimmi paarsisut sisamaasinnaappata immikkoortortami aqutsisoq ilanngullugu, immikkoortortamilu aqutsisoq anissappat arlaannilluunniit suliaqarluni, inimi ataatsimi angerlarsimaffimmi paarsisut pingasuusinnaapput.

Meeqqat ikioqatigiissapput naleqqussarlutillu, niviarsiaqqat nukappiaqqallu amerlaqatigiissapput, sulisoqarnermullu tunngatillugu meeqqat ukioqatigiit ataatsimoortinneqartariaqarput, kiffartuunnissaat ineriartortinnissaallu pineqartillugu.

Assersuutigalugu angerlarsimaffimmi paarsisut ilungersussanngippata meeqqanut pingasunik ukiulinnut tamanut, sisamanik ukiulinnut tamanut tallimanillu ukiulinnut tamanut meeqqat arfiniliussapput. Immikkoortortami aqutsisumik atorfinitsitsinermi perorsaasumik atorfinitsitsinissaq pingaaruteqarpoq, perorsaasumillu qinnuteqartoqarsimanngippat atorfik inuttassarsiorneqaaqqissalluni.

Meeqqat atuareernermi sunngiffimmi aaqqiissutinut nuunneqartarnerat siusissigaluttuinnarpoq, assersuutigalugu: meeraq decembarimi nalliuttartoq sunngiffimmi aaqqiissummut februaari-marsimi inissaqartinneqalersinnaavoq, meeqqap arfinilinnik ukioqalernissaanut suli qaammaterpassuit ingerlasussaagaluartut, meeraq juunimi aatsaat inissaqartilerneqarnissaa pitsaanerussanngila.

Oqariartuutit aqutsisunit naqqinneqarput meeqqallu amerlassusaat, maluginiarparput inatsisissatut siunnersuummi tamanna ukkatarineqanngitsoq.”

Naalackersuisoqarfimmit suliassaqartumit oqaaseqaatit:

Oqaaseqaatit tusaatissatut tiguneqarput, siunnersuutilli allanngortinneqarnissaanik nassataqarani.

Kalaallit Nunaanni Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiit

”Siunnersuut IPS-imit pitsaasutut isigineqarpoq, meeqqallu inuunermi sapinngisamik pitsaanerpaamik aallartilluarnissaa qulakkeerniarlugu siunertaqarneq nersugassaalluni. Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit Isumaqaatigiissutaannik aallaaveqarneq aamma nersugassaalluni.

Nalinginnaasumik oqaaseqaatit

Siusissukkut iliuuseqarnermik, siusissukkut ujaasinermik immaqalu nappaammik suussusersiineramik ukkataqarnerujussuaq meeqqap pisariaqartitaanik annertuumik isumaginninneruvoq, soorlu aamma inuiaqatitsinnut siunissami iluaqutaajumaarluni. IPS-imit maluginiarneqarpoq isumaginninnikkut suliniutinik allanik misissuisoqarsinnaanerannut ilanngullugu eqqarsarnissaq siunertaalluarsinnaasoq.”

Naalackersuisoqarfimmit suliassaqartumit oqaaseqaatit:

Oqaaseqaatit tusaatissatut tiguneqarput, siunnersuutilli allanngortinneqarnissaanik nassataqarani. Oqaaseqaatit inatsimmik atuutilersitsinissamut ilanngunneqarumaarput, tamatumani ilanngullugu najoqqutassiornerni il.il.

”Inatsisissatut siunersuummi sulisunut ilinniarsimasunut piumasaqaatit sakkukillineqarniarmata sulisut ilinniarsimanngitsut suliassaannut sakkulersuinissamut ataqatigiissakkamik iliuuseqartoqarnissaata qulakkeernissaa pissusissamisuusaaq.”

Naalackersuisoqarfimmit suliassaqartumit oqaaseqaatit:

Oqaaseqaatit tusaatissatut tiguneqarput, siunnersuutilli allanngortinneqarnissaanik nassataqarani. Oqaaseqaatit inatsimmik atuutilersitsinissamut ilanngunneqarumaarput, tamatumani ilanngullugu najoqqutassiornerni il.il.

”Meeqqat pillugit mappit digitaliusut pappiaqqalluunniit atorlugit meeqqat ataasiakkaat tamarnik ataavartumik malitseqartitsivigineqarnissaasa qulakkeerneqarnissaa, meeqqap pisariaqartitaasa qulakkeerneqarnissaanut sakkussatsialaalluarsinnaavoq. Immaqa misissorneqarsinnaavoq meeqqat pillugit mappit taakku annertunerusumik annikinnerusumilluunniit isumaginnittoqarfinni digitalimik aaqqiissutinut atuuteqatigiissinneqarsinnaanersut, taamaalilluni meeqqamut iliuuserineqarsinnaasut pillugit tamakkiisumik isiginnineq qulakkeerneqarluni.”

Naalackersuisoqarfimmit suliassaqartumit oqaaseqaatit:

Oqaaseqaatit tusaatissatut tiguneqarput, siunnersuutilli allanngortinneqarnissaanik nassataqarani.

”Inatsisissatut siunnersuummi misileraalluni aaqqiissutinik inerisaanissamut pilersitsinissamullu periarfissiinera, pingaartumik meeqqanut inoqarfinni mikinerusuniittunut allatut periarfissanut, aamma pitsaalluinnarpoq.

Oqaaseqaatit sinneri:

§1 naapertorlugu inatsisissatut siunnersuutip siunertaa kinguneqartitsisussaalluartutut IPS-imit isigineqarpoq. Naalackersuisut meeqqamik uummarissaanermik ineriartortitsinermillu kissaateqarnermik siuarsaanermut suli atualinngitsunut suliassaqarfimmi sulisunit atorneqarlutillu isumassarsiorfissanik atortunik inerisaanissaq eqqarsaatigisinnaavaat. Taamaalillutik sulisut ilinniarsimannngitsut meeqqat pisariaqartitaannik isumaginninnissamut inerikkiartuutaasumillu sammisassaqartitsinissamut pitsaanerusumik immaqa tunngavissaqalissagaluarput.”

*Naalackersuisoqarfimmit suliassaqartumit oqaaseqaatit:
Innersuussut inatsisip atulersinneqarneranut ilaassaaq.*

” §25, imm. 2-mut IPS-ip siunnersuutigaa angerlarsimaffimmi paarsisartut perorsaanikkut pilersaarusiornissamut aamma pisussaaffilerneqassasut, meeqqanut taakkununga inerikkiartuutaasunik sammisassaqartitsinissap qulakkeerneqarnissaa siunertaralugu, immaqa ulluunerani paaqqinnittarfinnut sanilliullugit akulikinnerusumik. Oqaatigeqqinneqarsinnaavoq atortut pissarsiariuminartut meeqqanut suli atualinngitsunut uummarissaanermut atugassat suliniarnermut ataqatigiissakkamik tapersuinerusinnaammat, taamaalilluni angerlarsimaffimmi paarsisartut ataasiakkaat sammisassanik tamanik isumassarsiortariaqassanatik.”

*Naalackersuisoqarfimmit suliassaqartumit oqaaseqaatit:
Ilanngunneqanngilaq. Oqaaseqaat inatsisip atuutilersinniarlugu sularineqarnerani ilanngunneqassaaq.*

”IPS-ip § 32-mi aamma maluginiarpaa meeqqanut tamanut perorsaanikkut tarnikkullu atukkatigut assigiimmik siunnersuisoqarsinnaanerata qanoq qulakkeerneqarnissaa Naalackersuisunit pingaartinneqarmat, aali kommunimiit kommunimut suliatigut piginnaasanik eqqortunik atorfinitsitsiniarnermi periarfissat assigiinnngitsorujussuugaluartut.

Kisitsisini paasissutissat sumiiffippassuarni nalinginnaasumik amigaatigineqarput, IPS-ilu isumaqarpoq §37 naapertorlugu paasissutissanik katersinermik ukkataqarneq iluaqutaasoq. IPS-imiilli innersuussutigineqarpoq paasissutissat suut katersorneqarnissaat qanorlu siunertaqarneq pillugit nalinginnaasumik ersarinnerusoqartariaqartoq. Ilutigitillugu qitiusumik paasissutissanut kikkut pissarsiniarsinnaassanersut eqqarsaatigissallugu naleqquppoq, assersuutigalugit MIO, Tilioq, IPS il.il.”

Naalackersuisoqarfimmit suliaasaqartumit oqaaseqaatit:

Oqaaseqaatit tusaatissatut tiguneqarput, siunnersuutilli allanngortinneqarnissaanik nassataqarani. Oqaaseqaatit inatsimmik atuutilersitsinissamut ilanngunneqarumaarput, tamatumani ilanngullugu najoqqutassiornerni il.il.

”Oqaatigineqartutut IPS aamma isumaqarpoq, §38 naapertorlugu meeqqat pillugit mappit meeqqat pisariaqartitaannik ineriartornerannillu siusissukkut ataavartumillu ujaasinermi sakkussatsialaasinnaasut. Imm. 4-mut IPS-imit siunnersuutigineqarpoq assigiiartumik atuisoqarnissaa qulakkeerniarlugu, iluatsinneranullu piumasaqaatinik uuttortarneqarsinnaasunik imaluunniit skabelonimik ilitersuummillu inerisaasoqassasoq, meeqqat tamarmik assigiimmik periarfissaqarnissaat qulakkeerniarlugu.”

Naalackersuisoqarfimmit suliaasaqartumit oqaaseqaatit:

Oqaaseqaatit tusaatissatut tiguneqarput, siunnersuutilli allanngortinneqarnissaanik nassataqarani. Oqaaseqaatit inatsimmik atuutilersitsinissamut ilanngunneqarumaarput, tamatumani ilanngullugu najoqqutassiornerni il.il.

”§ 42, imm. 3-mut IPS-imit tikkuarneqarpoq akiligassaqaleraanni meeqqap ulluunerani paaqqinnittarfimmi inissaanit anisinneqarnera meeqqap pisariaqartitarinngimmagu. IPS-imit innersuussutigineqarpoq akiligassaqalernermit atatillugu aaqqiissutissarsiortoqassasoq meeqqap atugarissaarnera nalorninartorsiortikkumanagu.”

Naalackersuisoqarfimmit suliaasaqartumit oqaaseqaatit:

Meeqqap qaqugukkut anisinneqarnissaa, aamma akiligassaqarnermi, aqunneqarnissaa siunnersuummi siunertarineqannigilaq. Akiligassaqarnermi nalinginnaasumik ingerlatseriaatsit malinneqassapput.

Inuit Innarluutillit Illersuisuat (Tilioq)

”Inuit Innarluutillit Illersuisoqarfiat Tilioq Naalakaaffiit Peqatigiit Inuit Innarluutillit pillugit Isumaqatigiissutaat tunuliaqutaralugu tusarniaanermik naliliivoq, tassani ilaatigut aalajangersarneqarluni ”Inuit assigiinngisitaartuupput. Inuttut innarluuteqarneq inuit akornanni assigiinnequtaasut ilagaat. Akuerineqarneq ataqqineqarnerlu inuttullu kinaassuseqarneq kikkut tamarmik pisinnaatitaaffigaat. Kikkut tamarmik assigiimmik inuiaqatigiinni akuunissaq pisinnaatitaaffigaat. Kikkunnut tamanut atoruminartumik inuiaqatigiinni periarfissiisoqartariaqarpoq. Meeqqat innarluutillit periarfissaqarlutillu inuttut ilinniarnissamut pikkorinnerulernissamullu ineriartortinneqassapput.” aamma:

”Namminersorlutik Oqartussat isumagissavaat inuit innarluutillit inuttut pisinnaatitaaffii kiffaangissuseqarfiilu sutigut tamatigut inuusinnaatitaaneq innarluuteqarnerlu pillugu immikkoortitsinngitsumik suliniuteqassallutik. Tamanna ilaatigut ima paasineqassaaq: Namminersorlutik Oqartussat inatsisitigut akuersissutigisariaqarpaat qulakkiissallugu inuit innarluutillit pillugit isumaqatigiissummi pisinnaatitaaffiit atuutsinneqarnissaat sulissutigissallugu. Namminersorlutik Oqartussat aamma allannguillutik imlt. inatsisinik maleruagassanilluunniit inunnik innarluutilinnik assigiinngisitsinermik

kinguneqarsinnaasunik allanngortiterissallutik pisinnaanngillat. Namminersorlutik Oqartussat inatsisunik maleruagassanillu nutaanik suliaqartillutik inuit innarluutillit inatsisinut qanoq isumaqarnerat naalaartariaqarpaat. Namminersorlutik Oqartussat nunamilu inuit innarluutillit kattuffii aqcutigalugit tamakkuninnga suleqatigiiffigisinnaavaat.”

”Oqaaseqaatit:

Piviusumik pitsanngorsaanerit qanoq aningaasalersorneqassanersut imaluunniit atuutilersinneqassanersut ersarissarneqanngilaq.

Nalileruminaatsorujussuuvoq allannguutissatut siunnersuutit meeqqat pillugit sulianik pitsaanerusumik isumaginninnissamat aamma meeqqat inuusuttullu atugarissaarnerulernissaannut, pingaartumillu meeqqanut innarluutilinnut naammattumik iluaqutaassanersut. Atortunimi nassiunneqarsimasuni allassimanngilaq inatsisissamik allannguutissaq qanoq ineriartortinneqarsimanersuq ingerlatsinermilu kikkut peqataatinneqarsimanersut. Tilioq isumaqarpoq, ingerlatsinermi suliaqarfimmi naapertuuttumik ingerlataqartut peqataatinneqarsimannginnerannik allannguutissatut siunnersuut takussutissaqartoq, inatsisissatullu allannguutissanut siunnersuutip ingerlanneqarsimanera pisariaqartitsinerlu ersarissarneqarsimannginneranut atatillugu Tilioq isornartorsiuilluni. Inuit inatsisissatut siunnersuummi toqqaannartumik sunnerneqartut - tassalu meeqqat ilaqaatullu, tamatumani meeqqat innarluutillit ilaqaatullu - peqataatinneqarsimarpasinngillat.”

*Naalakkersuisoqarfimmit suliaqartumit oqaaseqaatit:
Oqaaseqaatit tusaatissatut tiguneqarput.*

”Meeqqat ataavartumik timikkut, tarnikkut, silassorissutsikkut malugisaatitigulluunniit pisinnaasakinnerulersimanermikkut immikkut pisariaqartitsisut inatsimmi ilaanagerat inatsisissatut siunnersuummi ersarissarneqarsimanera Tiliumit iluarisimaarneqaaq. Siunnersuutigineqarpoq § 3, imm. 4-mi kiisalu oqaaseqaatini Naalagaaffiit Peqatigiit Inuit Innarluuteqartut Pisinnaatitaaffii pillugit Isumaqatigiissutaannut innersuussisoqassasoq. Taamannak innersuussuteqarnikkut meeqqat innarluutillit isumaqatigiissutikkut pituttugaasumik pisinnaatitaaffeqarnerisa ukkatarineqarnissaat qulakkeerneqassaaq.”

*Naalakkersuisoqarfimmit suliaqartumit oqaaseqaatit:
Ilaatigut ilanngunneqarpoq. Naalakkersuisoqarfimmit oqaatsit atorineqartut attanneqarput, tassani ”Naalagaaffiit Peqatigiit Inuit Innarluuteqartut Pisinnaatitaaffii pillugit Isumaqatigiissutaat” oqaaseqaatini ilanngunneqarlutik.*

”§4 naapertorlugu meeqqanut immikkut pisariaqartitsisunut tunngatillugu suleqatigiinnik ataqatigiissaarisussanik pilersitsinissamik aalajangersagaq Tiliup nuannaarutigaa. Ulluunerani neqerorootini perorsaasut sulisullu nukissaqartuaannanngillat, ilisimasaqartuaannaratik sakkussaqartuaannaratilluunniit meeqqanik immikkut pisariaqartitsisunik isumaginninnissamat assersuutigalugu ADHD-mik Autissemillu nappaateqartunik. Taamaammat siunnersuutigineqarpoq meeqqat immikkut pisariaqartitsisut ineriartornissaat

pillugu suli atualinngitsunut neqeroorutini ukiumut pikkorissartussaataaneq ilanngunneqassasoq. Taanna nuna tamakkerlugu immikkoortortamit immaqa ataqatigiissarneqarsinnaavoq, meeqqat immikkut pisariaqartitsisut pillugit ulluunerani neqeroorutini sulisunut ataavartumik siunnersuineramik aamma suliaqartumit.”

Naalackersuisoqarfimmit suliassaqartumit oqaaseqaatit:

Oqaaseqaat inatsisip atuutilersinneqarneranut atatillugu eqqarsaatigineqartunut ilaassaaq.

”Suli atualinnginnermi neqeroorummit meeqqap atuarfimmi aallartinniarluni ikaarsaarnerani meeqqat angajoqqaallu meeqqaminnut meeqqat tapersorsorneqarnissaanik qinnuteqaqqittariaqartartunik Tilioq tusagaqartarpoq. Angajoqqaat arlaqartut tapersorsorneqarnermik annaasaqartarsimapput imaluunniit suliap suliarineqarnerata arriippallaarnera pissutigalugu piffissami ikaarsaarnermi tapersorsorneqanngitsoortarlutik.

Meeqqat immikkut pisariaqartitsisut nutaanik avatangiiseqalerneri taakkunani nalornisorujussuusinnaapput, nutaanik atugassaqalerneq qaangerniagassaasinnaasarmat. Taamaammat siunnersuutigineqarpoq inatsimmi aalajangersaanikkut qulakkeerneqassasoq suleqatigiit taakku meeqqat atualernerani malinnaatinneqassasut ulluunerani paaqqinnittarfimmi sulisut minillugit.”

Naalackersuisoqarfimmit suliassaqartumit oqaaseqaatit:

Oqaaseqaatit tusaatissatut tiguneqarput, siunnersuutilli allanngortinneqarnissaanik nassataqarani. Tamatumunnga pissutaavoq suleqatigiinni allanngortoqarsinnaasassammat kisianni aamma meeqqap atugaanut tunngatillugu, taamaammat suleqatigiit attanneqarnissaat iluaqutaaginnartussatut isigineqarani. Suleqatigiit katitigaanerat taamaammat meeqqamut pitsaanerpaamik ineriartorneranillu aalajangersimasumik naliliineq tunngavigineqartariaqarpoq.

”Meeqqanik immikkut pisariaqartitsisunik misissuineq sukkanerpaaq atorlugu pissaaq, taamaaliornikkut piffissaagallartillugu ikiorneqarnissaa qulakkeerneqassammat meeqqallu ineriartorneranut pitsaasumik iliuseqartoqarluni. Siusissukkut nappaammik suussusersiineq nassuiaanerlu taamaammat aalajangiisuuvoq, siunnersuummilu tamanna inatsisitigut qulakkeerneqarnera Tiliumit pitsaasutut isigineqarpoq. Pissutsilli piviusut tassaapput perorsaanikkut tarnikkullu atukkatigut suliaqartuni tarnikkullu nappaatinut immikkoortortani sulisussaaleqisoqarmat, meerarlu pillugu nassuiaasiornissamut qaammatini qulingiluani utaqqisarneq nalinginnaasuulluni. Tamatumunnga ilanngullugu nappaatit ilai suussusersinissaat paasinissaalluunniit suli atualinngitsuni ajornakusoorsinnaammata, immikkut pisariaqartitsinermit ersiutit suli atualinnginnermi siusissukkut takuneqarsinnaalereeralarlutik. Taamaammat siusissukkut iliuseqarnermi nappaammik suussusersisimanissamik piumasaqaatitaqannginnera allanneqartariaqarpoq meeqqamilu immikkut pisariaqartitsinermik takussutissaqaliinnartoq meeqqamik tapersersuineq aallartinneqassasoq.”

Naalackersuisoqarfimmit suliassaqartumit oqaaseqaatit:

Oqaaseqaat tusaatissatut tiguneqarpoq. Oqaaseqatigiit imaapput: "Aamma malugeqquneqassaaq siusissumik iliuuseqarnissami nappaammik suussuserseqqaarnissaq pisariaqassanngimmat, meeqqallu immikkut pisariaqartitsineranut takussutissaqalerniariapat meeqqamut tapersersuinerup aallartinneqarnissaa siunertarineqarluni."

Meeqqat illersuisuat (MIO)

Meeqqat Illersuisuata tusarniaaneq meeqqat inuusuttullu isiginnittaasiat aallaavigalugu nalileraa Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit Isumaqatigiissutaat aallaavigalugu, pingaartumik artikelit 3, 12, 18 aamma 31:

"Tamakkiisumik oqaaseqaatit:

Meeqqamut pitsaanerpaaq meeqqanullu suli atualinngitsunut siusissukku iliuuseqarneq inatsimmi ukkatarineqarnerat MIO-mit tamakkiisumik nuannaarutigineqarpoq. Siusinnerusukku nassaarnissap qulakkeerneqarnissaanik taamalu siusinnerusukku iliuuseqarnissamik siunertaqarneq pingaaruteqaqaat, meeqqamut pitsaanerpaamik takorluugaqarneq naammassineqarsinnaassappat. Kisianni inatsit nutaaq inatsimmi atuuttumi aalajangersakkanut sanilliukkaanni, inatsisissatut siunnersuut naammattumik anguniagaqarnersoq MIO-mit ernumagineqarpoq. Aalajangersakkat amerlasuut inatsimmut nutaamut nuunneqarsimapput oqaasertai allanngortingaarnagit, MIO-miillu taamaammat takujuminaatsinneqarluni qanoq ililluni inatsisitut nutaatut taaneqarsinnaanersoq suliassaqaarfimmi inatsimmik atuuttumik nutarterinerminngarnit. MIO-mit taamaammat neriuutigineqarpoq inatsimmi aalajangersakkat annertunerusumik anguniagaqalersinneqassasut – ilaatigut aalajangersakkanut ataasiakkaanut ataaniittunut MIO-p siunnersuutai atorlugit – Naalagaaffiit Peqatigiinni Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit Isumaqatigiissutaannut atatillugu meeqqamut pitsaanerpaaq inatsisillu sinaakkutilerneqarsimanera naammassineqarsinnaassallutik. Assersuutigalugu meeqqap nammineq isumaa isiginnittaasialu inatsimmi ataasinnguamilluunniit ilanngunneqarsimangillat, artikel 12 Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit Isumaqatigiissutaanni atatitsisumik tunngaviugaluartoq.

Ilutigitillugu MIO-mit tikkuarneqarusuppoq inatsisissatut siunnersuut oqaaseqaatillu oqaasertaat kukkuneqangaatsiarmata naqqittariaqarlutillu."

*Naalakkersuisoqarfimmit suliassaqaartumit oqaaseqaatit:
Oqaaseqaatit tusaatissatut tiguneqarput.*

"MIO'o inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatai:

§2

"Inatsisartut inatsisaat manna tunngavigalugu meeqqanik atualerneqanngitsunik perorsaanermik suliaqarnerit tamarmik meeraq qitiutillugu meeqqamik angajoqqaatut oqartussaassuseqartut, piviusumik pilersuisut meeqqallu attaveqaatai suleqatigalugit ingerlanneqassaaq."

Oqaaseqaat:

Meeqqat pisinnaatitaaffiinit isigalugu pitsaalluinnarpoq perorsaanermik suliaqarnerni tamani meeqqap qitiunissaa §2-mi naqissuserneqarmat. 'Pilersorneqarneranik isumaginnittut' taaneqarput, inatsimmit atuuttumit 2012-imeersumit ingerlatitseqqinnerusoq. MIO-p siunnersuutigaa taanna 'pingaarnertut isumassuisumik taarserneqassasoq, meeqqamut pitsaanerpaaq 'pilersorneqarneranut isumaginnittumik' taaguutip paasineqarsinnaasutut assersuutigalugu atortutigut pilersorneqarnermut kisimi tunngassuteqanngimmat. Taaguutigineqartoq attatiinnarneqassappat oqaaseqaatini naqissuserneqartariaqarpoq inuit pingaarnertut meeqqamik isumassuisut pineqarmata."

Naalackersuisoqarfimmit suliassaqartumit oqaaseqaatit:

Ilanngunneqanngilaq. Aalajangersakkap oqaasertai attanneqarput eqqortutut isigineqarmata.

"Taaguutip 'meeqqamut pitsaanerpaap' Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiissutaanni artikeli 3-mut atatillugu atorneqarnera oqaaseqaatini innersuussutigineqarpoq. Kisianni taaguut 'meeqqamut pitsaanerpaaq' §2-mi atorneqarani §1-imi atorneqarpoq. Ilutigitillugu Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit Isumaqatigiissutaanut eqqortumik tunngaveqartoqartariaqarpoq allaannarnagu 'meeqqanut isumaqatigiissut'."

Naalackersuisoqarfimmit suliassaqartumit oqaaseqaatit:

Ilanngunneqarpoq.

"§ 3

"Imm. 4. Inatsisartut inatsisaanni meeqqanut atualerneqanngitsunut, akimmiffiit assigiinngitsut sunniivigeqatigiinnerisigut meeqqat allat assigalugit inuiaqatigiinni tamakkiisumik sunniutilimmillu inooqataasinnaannginnerannik pissutaasinnaasumik inooqataaannikkut ajornartorsiuteqarneq, ataavartumik timikkut, tarnikkut, paasinnissinnaanikkut malussarniutitigulluunniit pisinnaasat annikillismanerat pissutigalugu immikkut ittumik iliuseqarfineqarnissamik pisariaqartitsisunut aamma tunngassuteqarpoq."

Oqaaseqaat:

Meeqqat immikkut pisariaqartitsisut pineqartillugit suna pineqarnerasoq aalajangersakkami ersarissarneqarmat, meeqqallu immikkut pisariaqartitsisut Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit Isumaqatigiissutaanni artikeli 23 naapertorlugu inatsit malillugu meeqqanut allanut nallersuunneqarnera ajunngilaq.

§ 4

"Kommunalbestyrelsimit meeqqat ataasiakkaat attaveqarfiisa akornanni ataqatigiissakkamik suleqatigiittoqarnissaa qulakkeerneqassaaq. Pisariaqartitsisoqartillugu ingerlatsiviit

ataasiakkaat meeqqamik sulinermit toqqaannartumik attuumassuteqartut akornanni inuttalerneqartumik suleqatigiinnik kommunalbestyrelse pilersitsissaaq. Imm. 2. Suleqatigiit suliassa qarfiit akornanni imm. 1 naapertorlugu suleqatigiinnermit atatillugu attaveqarfiit ataatsimiitinneqartassapput, tamatumani meeqqap angajoqqaatut oqartussaasui imaluunniit piviusumik pilersuisui meeqqamut siusissukkut iliuuseqarnissaaq siunertaralugu peqataatinneqassallutik. Imm. 3. Naalackersuisut ulluunerani paaqqinnittarfinnik pilersitsinermut aaqqissuussinermullu kiisalu suleqatigiinnik pilersitsinermut malittarisassanik aalajangersaassapput.”

Oqaaseqaat:

Aalajangersakkamut oqaaseqaatini allassimavoq, pisariaqartitsisoqarnera paasineqarpat suleqatigiinnik pilersitsinissamut pisussaaffeqalersimanera aalajangersakkami ersarissarneqartoq. Kisianni oqaatigineqartut inatsimmut atuuttumut assersuukkaani pisussaaffik qanoq ersarissarneqarnerisooq MIO-p takusinnaanngilaa. Oqaaseqaatini aamma nassuiarneqarpoq pilersorneqarneranik isumaginnittut imaluunniit angajoqqaatut akisussaassuseqartut peqataatinneqarnissaat suleqatigiinnit pisussaaffigineqartoq. Matumani meeqqap nammineq meeqqallu isiginnittaasia aamma peqataatinneqarnissaa pingaaruteqartoq MIO-p erseqqissaatigerusuppaa (Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit Isumaqatigiissutaanni artikeli 3 naapertorlugu), tamannalu oqaaseqaatinut ilanngunneqartariaqarluni.”

Naalackersuisoqarfimmit suliassa qartumit oqaaseqaatit:

Ilanngunneqanngilaaq. Oqaaseqatigiit eqqortutut isigineqarput taamaammallu attanneqarlutik.

”§ 8

”Kommunalbestyrelse utaqqisunut allattorsimaffimmi pingaarnersiuiinissamut piumasqaatinik aalajangersaassaaq. Imm. 2. Meeqqat §3, imm. 4 naapertorlugu sallinneqassapput.”

Oqaaseqaat:

Meeqqat immikkut pisariaqartitsisut utaqqisunut allattorsimaffimmut atatillugu sallinneqarnerisigut ilanngunneqarnissaannik aalajangersakkap siunertaa MIO-mi akuerineqarpoq. Tassungali atatillugu MIO-mit tikkuarneqarpoq, meeqqanut ataasiakkaanut pitsaanerpaajusoq aallaavigineqartarnissaa pisariaqartuaannartoq. Utaqqisunut allattorsimaffimmi pingaarnersiuiinerup massakutut itsillugit assersuutigalugu kisimiilluni pilersuisumut pingaarnersiuiineq ilungersunarsinnaavoq, kisimiilluni pilersuisooq pingaarnersiuiinermit tunulliunneqarpat taamaalillunilu suliffinni annaariaannanngorlugu, meeqqamut pitsaanerpaaq sunnerneqarsinnaammat.”

Naalackersuisoqarfimmit suliassa qartumit oqaaseqaatit:

Oqaaseqaat tusaatissatut tiguneqarpoq, siunnersuutilli nassiunneqartup allanngortinneqarneranik nassataqarani.

”§ 18

”Ulluunerani paaqqinnittarfimmi aqutsisup akisussaaffigaa meeraq pillugu mappimik pappiaqqanik digitalimilluunniit pilersitsillunilu nutarterinissaq, kiisalu meeqqat meeqqerivimmiittut aqqinik inuullu normuinik, angajoqqaatut oqartussaasut pilersorneqarnerannillu isumaginnittut aqqinik, meeqqerivimmiikkunnaarpatalu sooq aninerannut pissutaasut pillugit paasissutissanik allattuiiffeqarnissaq. Takkuttut nalunaarsorneqartassapput.”

Oqaaseqaat:

Maani inatsisini atuuttuni meeqqat pillugit mappit pappiaqqat kisimik atorneqarunnaarlutik meeqqat pillugit mappit digitaliusut pappiaqqallu sulinermi aalajangersakkami atorneqarsinnaalersinneqarnerat pitsaasuvoq. Oqaaseqaatini meeqqat pillugit mappit digitaliusut Naalackersuisut kommunillu akornanni massakut misiliutigalugu aaqqissuussinermut ilaaginnarnera ersarissaatigineqaraluartoq, MIO isumaqarpoq meeqqat pillugit mappit digitaliusut atorlugit sulinermi siunertaq piumasaqaatillu inatsimmi ersarissarneqartariaqartut meeqqat atugarissaarnerannik meeqqat pillugit mappit siuarsaanissaat qulakkeerniarlugu – ilaatigut atugarliornermik siusissukkut nassaarniarneq.”

Naalackersuisoqarfimmit suliassaqartumit oqaaseqaatit:

Kikkut tamarmik meeqqat pillugit mappinik digitalinik atuisinnaatillugit siunnersuut aaqqissuunneqarsimavoq. Meeqqat pillugit mappit imarisaanik ersarissaaneq pillugu oqaaseqaat inatsisip atuutilersinniarlugu suleriaqqinnermi ilanngunneqarumaarpoq.

”§ 21

”Stk. 2. Kommunalbestyrelsi ulluunerani paaqqinnittarfik suleqatigalugu aalajangersimasumik nalileereernerme sulisut amerlassusilerneqarnerannit utaqqiisaasumik immikkut akuersissuteqarsinnaavoq.”

Oqaaseqaat:

Aalajangersakkap perorsaanermik suliaqartunik atorfinitsitsisinnaannginnermut utoqqatsissutigineqarsinnaanera MIO-mit ernummatigineqarpoq. Minnerpaamik piumasaqaatinit immikkut akuersineq meeqqanut paaqqinnittarfinniittunut perorsaanikkut ineriartornerannut kinguneqarnissaa naatsorsuutigisariaqarpoq taamaammallu pinaveersimatinneqarluni. Oqaaseqaatini ersarissarneqarpoq minnerpaamik piumasaqaatinik immikkut akuersissuteqarneq utaqqiisaannaasoq, tamannalu inatsisini malittarisassaniinnani, utaqqiisaasumillu oqarnermi qanoq isumaqartoqarnera ersarissarneqarani. MIO-mi tamanna ajornartorsiutaasutut isigineqarpoq perorsaa sunik amigaateqarneq meeqqat ineriartornerannut, atugarliornernik nassaarniarnermi il.il. kingunerluuteqarujussuarsinnaammat. Taamaalilluni inatsimmi meeqqamut pitsaanerpaap ukkatarineqarniarnera iluatsinnani.”

Naalackersuisoqarfimmit suliassaqartumit oqaaseqaatit:

Tamanna oqaaseqaammi matumani ersarissarneqarpoq.

”§ 25

”Imm. 3. Angerlarsimaffimmi paarsisarfik akuerineqarsinnaangilaq

1) angerlarsimaffimmi paarsisartup illoqataaluunniit pinerlussimannginnermut uppersaammik ukiuni tallimani kingullerni pinerlussimasutut pineqaatissinneqarsimanermik allaqqasoqarpat.

2) angerlarsimaffimmi paarsisartup illoqataaluunniit meeqqanik innarliisimannginnermut uppersaammik ukiuni qulini kingullerni pinerlussimasutut pineqaatissinneqarsimanermik allaqqasoqarpat.”

Oqaaseqaat:

Meeqqat angerlarsimaffinni paarineqartartut sapinngisaq tamaat illersorneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaanut atatillugu angerlarsimaffimmi paarsisartumi ilaqutaanullu pinerluuteqarsimannginnermik uppersaammik meeqqanillu innarliisimannginnermik uppersaatinik piniartarnissamut atatillugu malittarisassanik sukaterineq MIO-mit taperserneqarpoq. Inatsimmi atuuttumi ilaqutariinni atukkatigut pinerluuteqarnernut, kinguaassiuutitigut pinerluuteqarnernut imaluunniit inuunermut timimullu pinerluuteqarnernut tunngatillugu piffissaliunneqarsimasoq ukiut marluupput, aalajangersakkami nutaami inuup pinerluuteqarsimannginnermut uppersaatinut tunngatillugu ukiunut tallimanut inissinneqarsimalluni meeqqanillu innarliisimannginnermut tunngatillugu ukiut qulit. Kisianni MIO isumaqarpoq meeraq illersorneqarnissaanut tunngatillugu aalajangersimasunik ukiuliisoqarsinnaangitsoq innersuussutigalugulu meeqqamut pitsaanerpaamut meeqqallu illersorneqarnissaanut tunngatillugu suliani ukiunit tallimanit quliniilluunniit pisoqaanerusuni pinerluutigineqarsimasup suussusaanik aalajangersimasunik naliliisoqartassasoq. Assersuutigalugu kinguaassiuutitigut pinerluuteqarsimasoq ukiut qulit qaangiunneranni innarleeqqissinnaavoq.”

Naalackersuisoqarfimmit suliassaqartumit oqaaseqaatit:

Oqaaseqaat tusaatissatut tiguneqarpoq, siunnersuutilli allanngortinneqarnissaanik nassataqarani. Tamatumunnga pissutaavoq pineqaatissinneqarsimanermut paasisutissat innuttaasut ataasiakkaat pinerlussimannginnermut uppersaataanni imaluunniit meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaataanni ukiut taaneqartut kingorna peerneqarsimassammata. Tamanna pissutigalugu atorfinitsitsinermi oqartussaasoq inuup siornatigut pineqaatissinneqarsimane pillugu ilisimasaqarsinnaangilaq.

”§ 28

” Kommunalbestyrelse meeqqanut suli atualinngitsunut, ulluunerani paaqqinnittarfimmiinneq imaluunniit angerlarsimaffimmi paarineqarneq ajortunut sammisassaqartitsinermik neqerooruteqassaaq. Sammisassaqartitsinermut neqeroorutinut taakkununnga peqataanermut akiliuteqarnissamik piumasaqartoqassanngilaq.”

Oqaaseqaat:

Aalajangersakkamut oqaaseqaatini allassimavoq, aalajangersagaq meeqqat suli atualinngitsut tamarnik atuarfimmut piareersarnissamut periarfissaqarnissaasa qulakkeerneqarnissaanit aallaaveqartoq. Kisianni MIO isumaqarpoq, neqeroorutit taakku atuarfimmut piareersarnissaq kisiat siunertariinnarnagu meeqqat siammasinnerusumik tamakkiinerisumillu isiginnilluni ineriartornissaannut tunnganerusariaqartut. Neqeroorutit meeqqat ulluunerani paaqqinnittarfinniinneq ajortut angerlarsimaffimmiluunniit paarineqarneq ajortut akornanni atugarliornernik nassaarnissamut aamma periarfissaasinnaapput, taamaammallu neqeroorutit taakku pingaaruteqassusaat sinaakkutaallu inatsimmi ersarissarneqartariaqarlutik. Kalaallit Nunaanni meeqqat 10%-iisa missaat ulluunerani meeqqerivinniinneq ajortut imaluunniit angerlarsimaffinni paarsisartuniinneq ajortut ilimagineqarpoq, taamaammallu meerarpasuit atualinnginnermi suliaqartunit takuneqartuaannanngillat, tamatumalu immikkut sammisassaqaartitsinerit qanoq pingaaruteqartiginerat erseqqissarlugu.”

Naalackersuisoqarfimmit suliassaqaartumit oqaaseqaatit:

Oqaaseqaat tusaatissatut tiguneqarpoq, siunnersuutilli allanngortinneqarneranik nassataqarani.

”§ 29

”Kommunalbestyrelse meeraq pingasunik ukioqalpat peqqissusaanik ineriartorneranillu pinngitsoorani misissuissaaq. Misissuineq Naalackersuisunit ineriartortinneqartut takussutissat, nakkutilliinermut nalilersuinermullu atortut tunngavigalugit ingerlanneqassaaq.”

Oqaaseqaat:

Aalajangersakkamut oqaaseqaatini allassimavoq misissuinerit ingerlanneqartartut pinngitsooratilli ingerlatassaanatik. Kisianni inatsimmi atuuttumi allassimavoq misissuinerit pinngitsooratik ingerlanneqartussaasut, MIO-mit taamaammatt allannguutip suunera takujuminaatsinneqarpoq. Qanorluunniilli pinngitsoorani misissuinerit pisussaaffiliisut MIO-mit tapersorneqarput.”

Naalackersuisoqarfimmit suliassaqaartumit oqaaseqaatit:

Oqaaseqaat tusaatissatut tiguneqarpoq.

”§ 31

”Ulluunerani neqeroorut meeqqamut angajoqqaatut oqartussaassuseqartoq aamma pilersorneqarneranik isumaginnittut suleqatigalugit siusissukkut iliuuseqarnerup ilaattut atugarissaarneranik pinngitsoorani naliliissaaq.”

Oqaaseqaat:

Aalajangersakkami nutaami meeqqap atualernissaminut piareersimanera kisiat pinnagu meeqqap atugarissaarnera, taamalu siusissukkut iliuuseqarnermik ikorfartuina MIO-mit naammagisimaarneqarpoq. Atugarissaarnermilli naliliinermi suut piumasaqaatigineqarnerat assigiimmillu isumaginninnissamut qulakkeerisussamik sakkut ilisimatuussutsikkullu

uppernarsaatit suut atorneqassanersut pillugit paasissutissat annertunerusut MIO-p amigaatigai.”

Naalackersuisoqarfimmit suliassaqartumit oqaaseqaatit:

Oqaaseqaat tusaatissatut tiguneqarpoq, siunnersuutilli allanngortinneqarneranik nassataqarani.

”§ 34

”Naalackersuisut meeqqanut ulluunerani neqeroorutinik nutaanik ineriartortitsissapput, tamatumunnga ilanngullugu meeqqanut ulluunerani neqeroorutit allaanerusut nunaqarfinni atukkanut naleqqussarneqarsimasut. Imm. 2. Naalackersuisut ulluunerani neqeroorummi perorsaanikkut sulineq pillugu najoqqutassiussapput.”

Oqaaseqaat:

Ulluunerani neqeroorutinik nutaanik inerisaanissaq, soorlu ulluunerani neqeroorutit nunaqarfinnut naleqqussakkat, ukkatarineqarmat MIO-p nuannaarutigaa. Aalajangersagarli inatsimmut atuuttumut assingungajappoq, suliassaqarfimmilu matumani annertunerusumik anguniagaqartoqarnissaa MIO-p amigaatigaa. Nunaqarfippassuit assersuutigalugu ulluunerani paarsinissamik neqerooruteqavinngillat, nunaqarfinni meeqqat illoqarfinni meeqqatulli perorsaanikkut ineriartortinneqarnissamik ilikkariartornissamillu annertoqataanik pisariaqartitsigaluartut. Ulluunerani neqeroorutit perorsaanikkut sulinerannut Naalackersuisut najoqqutassiortut ilanngunneqarsimagaluarpori, kisianni oqaaseqatini allassimavoq tamanna pisariaqartinneqarpat aatsaat pissasoq. MIO-p innersuussutigaa suliassaqarfimmi annertunerusumik iliuseqartoqassasoq siusissukkut iliuseqarnissamik meeqqamullu pitsaanerpaamik inatsimmi takorloorneqartoq iluatsissappat.”

Naalackersuisoqarfimmit suliassaqartumit oqaaseqaatit:

Oqaaseqaat tusaatissatut tiguneqarpoq.

”§ 37

”Kisitsisitigut paasissutissanik suliaqarnissamut atatillugu Naalackersuisut paasissutissanik noqqaassuteqaraangata kommunalbestyrelse nassiussisussaataavoq.”

Oqaaseqaat:

Aalajangersagaq nutaaq MIO-mit pitsaasutut isigineqarpoq. Kalaallit Nunaata Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit Isumaqatigiissutaannik naammassinninnera pillugu siornatigut misilitsissimaneranut atatillugu innersuussutigineqarsimavoq nuna tamakkerlugu meeqqat inuusuttullu atugarissaarnerat pillugu kisitsisitigut paasissutissanik inerisaasoqassasoq, tamatumalu meeqqat inuusuttullu pisinnaatitaaffiinik nakkutiginninnermut oqilisaataassaaq meeqqallu atugarissaarnerannik siuarsaasumik neqeroorutinik inerisaasoqarluni.

§ 40

”Kommunalbestyrelse oqartussaasut naleqquttut suleqatigalugit meeqqanut ulluunerani neqeroorutinik tamanik nalinginnaasumik persorsaanikkullu nakkutilliissaaq. Ulluunerani neqeroorutinik tamanik nakkutilliineq ukiumut ikinnerpaamik pingasoriarluni ingerlanneqartassaaq, taakkunanga ukiumut ataaseq nalunaaqqaarani nakkutilliinerussalluni.”

Oqaaseqaat:

Soorlu inatsisini maanna atuuttuni ulluunerani paaqqinnittarfinnik aamma ulluunerani neqeroorutinik nakkutilliineq kommunalbestyrelsip suliassarai. MIO-p tupigaa pisussaaffik taanna kommunalbestyrelsimiitinneqarmat immikkoortortami attaveqanngitsumiinnani. Ulluunerani paaqqinnittarfiutiminik aamma ulluunerani neqeroorutiminik kommuni nakkutilliippat meeqqamut pitsaanerpaaq akigalugu najukkami isiginnittaatsinit naliliinernillu nakkutilliineq sunnerneqarsinnaavoq.”

*Naalackersuisoqarfimmit suliassaqartumit oqaaseqaatit:
Ilanngunneqanngilaq.*